

**Ostravská
univerzita
University of Ostrava**

Ostravská univerzita

**Výroční zpráva/Annual Report
1999**

Úvodní slovo rektora	6
Rector's Foreword	7
Rektorát Ostravské univerzity	8
Rector's office of University of Ostrava	
Organizační schéma OU	10
Organizational Structure	
Složení orgánů OU	11
a) Akademický senát	12
Academic Senate	14
b) Vědecká rada	15
The Scientific Board	
c) Správní rada	16
The Board of Trustees	
Studijní a pedagogická činnost	17
Resumé: Teaching and Education	21
Informační a komunikační technologie	23
Resumé: Information Technologies	30
Věda, výzkum a zahraniční vztahy	32
Resumé: Science, Research & Internacional Co-operation	39
Hospodaření	41
Investiční rozvoj OU	43
Resumé: Management and Economy	45
Centrum informačních technologií	46
Resumé: Centre of Information Technologies	49
Univerzitní knihovna	50
Resumé: University Library	55
Ústav pro výzkum a aplikaci fuzzy modelování	56
Resumé: Institute for Research and Applications of Fuzzy Modelling	60
Ústav pro regionální studia	61
Resumé: Regional Studies Institute	65

Péče o studenty	
a) Ubytovací a stravovací zařízení	66
b) Stipendia	67
c) Centrum informačních a poradenských služeb	67
Resumé: Student care	69
Filozofická fakulta	73
Resumé: Faculty of Arts	76
Pedagogická fakulta	77
Resumé: Pedagogical Faculty	80
Přírodovědecká fakulta	83
Resumé: Faculty of Science	87
Zdravotně sociální fakulta	89
Resumé: Medico-Social Faculty	93
Meziuniverzitní dohody	95

Vážení přátelé,

v souladu se zákonem o vysokých školách OSTRAVSKÁ UNIVERZITA předkládá svou výroční zprávu za rok 1999. Každoročně tato zpráva dává široké veřejnosti nejen možnost uplatnit své demokratické právo kontroly nad čerpáním veřejných finančních prostředků vynakládaných na vysokoškolské vzdělávání, ale také možnost být informován o všech podstatných výsledcích akademického života, které na této univerzitě byly dosaženy v uplynulém roce.

Každá univerzita je velmi složitý a komplexní systém, jebož vysoká stabilita v čase je zárukou i stability pokračování demokratických idejí a vzdělanosti národa. Tato stabilita a široká akademická svoboda zabraňují, aby univerzita byla zásadním způsobem a náhle ovlivněna tendencemi, které jsou v rozporu s demokratickými principy a svobodou tvůrčí práce. Tato stabilita, značná míra setrvačnosti a akademické svobody jsou na druhé straně často příčinou toho, že zásadní strukturální změny se v rámci univerzity realizují obtížně a jejich plné vstřebání do univerzitního organismu vyžaduje delší časové období.

V uplynulém roce 1999 bylo příkladem právě takové zásadní strukturální změny zavedení kreditního systému studia, kompatibilního s evropským kreditním systémem (European Transfer Credit System). Tento systém studia byl po roční přípravě instalován současně na všech fakultách Ostravské univerzity a až na malé výjimky se týkal všech studentů. Ostravská univerzita se tak úspěšně připojila k těm evropským univerzitám, které tento progresivní systém organizace výuky již delší dobu realizují a využívají tak všech výhod flexibilních studijních programů. Tak jako i na jiných univerzitách realizace kreditního systému studia byl velmi komplikovaný projekt. Kromě restrukturalizace všech studijních programů a oborů tento projekt vyžadoval i zavedení zcela nového informačního systému pro evidenci studia, vytvoření organizačních podmínek pro masivní přístup studentů k tomuto počítačovému informačnímu systému a množství jiné organizační práce. Je pochopitelné, že ne vše se podařilo plně realizovat již v této první etapě, řada dílčích úkolů včetně plného využití kreditního systému pro individuální modifikaci studijních oborů bude předmětem dalších diskusí a osvětové činnosti jak mezi studenty, tak i akademickými pracovníky.

Studium na Ostravské univerzitě bylo i v roce 1999 objektem neklesajícího zájmu studentů. Ke studiu v akademickém roce 1999/2000 se přihlásilo více než 11 000 studentů z celé České republiky, což svědčí o tom, že tato univerzita je již neoddělitelnou a nepominutelnou součástí českého vysokého školství.

Výsledky uvedené v této výroční zprávě, dosažené v klíčových oblastech vysokoškolského vzdělávání, vědy a tvůrčí činnosti, vypovídají o tom, že Ostravská univerzita si i přes relativně krátkou dobu své existence vytvořila dobré předpoklady pro další rozvoj. Věřím, že i naše další působení na prahu nového tisíciletí potvrdí toto mé přesvědčení.

JIŘÍ MOČKOŘ
rektor

Dear friends,

In accordance with the law pertaining Universities, the University of Ostrava presents its annual report for the year 1999. As every year, not only does this report enable the broader public to assert their democratic right of control over the drawing of public financial resources spent on University education, but also to obtain information about all the major results of academic life achieved in the past year.

Each University is a very complicated and complex system whose strong standing in time is also a guarantee for the stability of the continuation of democratic ideals and the education of the nation. This stability and broad academic freedom prevent the University from being suddenly and fundamentally influenced by tendencies which are contrary to the democratic principles and freedom of creative work. On the other hand this stability, considerable inertia and academic freedom often cause difficulties when attempting to make fundamental structural changes within a University, which therefore mean their full absorption into the organism of the University takes a longer period of time.

In the past year 1999 the introduction of the Credit System, which is compatible with the European Transfer Credit System, was an example of such a fundamental structural change. This system was, after a year of preparations, installed simultaneously in all faculties of the University of Ostrava and, with some exceptions, it concerned all students. Thus the University of Ostrava successfully joined the European Universities which have been realizing this progressive system of organization, therefore making use of all the advantages of flexible study programmes. As in other Universities the realization of the credit system was a complicated project. Besides the restructuralization of all study programmes and subjects, this project also required a number of new systems. These primarily were a new information system for study files, establishing of organizational conditions for wide access to said files by students, as well as other organizational activities. It is understandable that we did not manage to fully realize everything in the first phase, a number of secondary tasks, including taking full advantage of the Credit System for the individual modification of study subjects, will be the topic of other discussions and educational activities among the students as well as academic staff.

Also in the year 1999 studying at the University of Ostrava was an object of continual interest of students. More than 11,000 students from all over the Czech Republic applied to study in the academic year 1999/2000 which proves that this University is an inseparable part of Czech University education.

The results described in this annual report, achieved in the key areas of University education, science and creative activity, prove that even in a relatively short period of time the University of Ostrava has created through its work good preconditions for further development. I believe that our work, at the threshold of this new millennium, will confirm this conviction of mine.

Rector

REKTORÁT OSTRAVSKÉ UNIVERZITY
RECTOR'S OFFICE OF UNIVERSITY OF OSTRAVA

Prof. RNDr. Jiří Močkoř, DrSc.

rektor
Rector

Dvořákova 7, 701 03 Ostrava 1, tel.: 069/6160 151; fax: 069/611 82 19

Doc. RNDr. Květoslav Burian, CSc.

prorektor pro studium
Vice-Rector of Education

Doc. RNDr. Alena Lukasová, CSc.

prorektorka pro informatizaci a rozvoj
Vice-Rector of Informatization
and Development

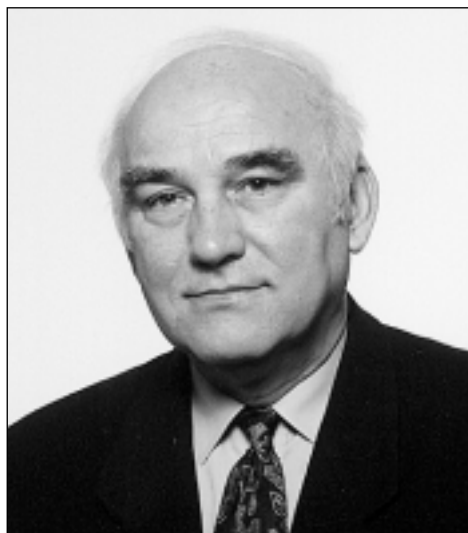
Doc. Ing. Petr Pánek, CSc.

prorektor
pro vědu, výzkum
a zahraniční vztahy
Vice-Rector of Science,
Research and International
Affairs

Ing. Ladislav Kudela

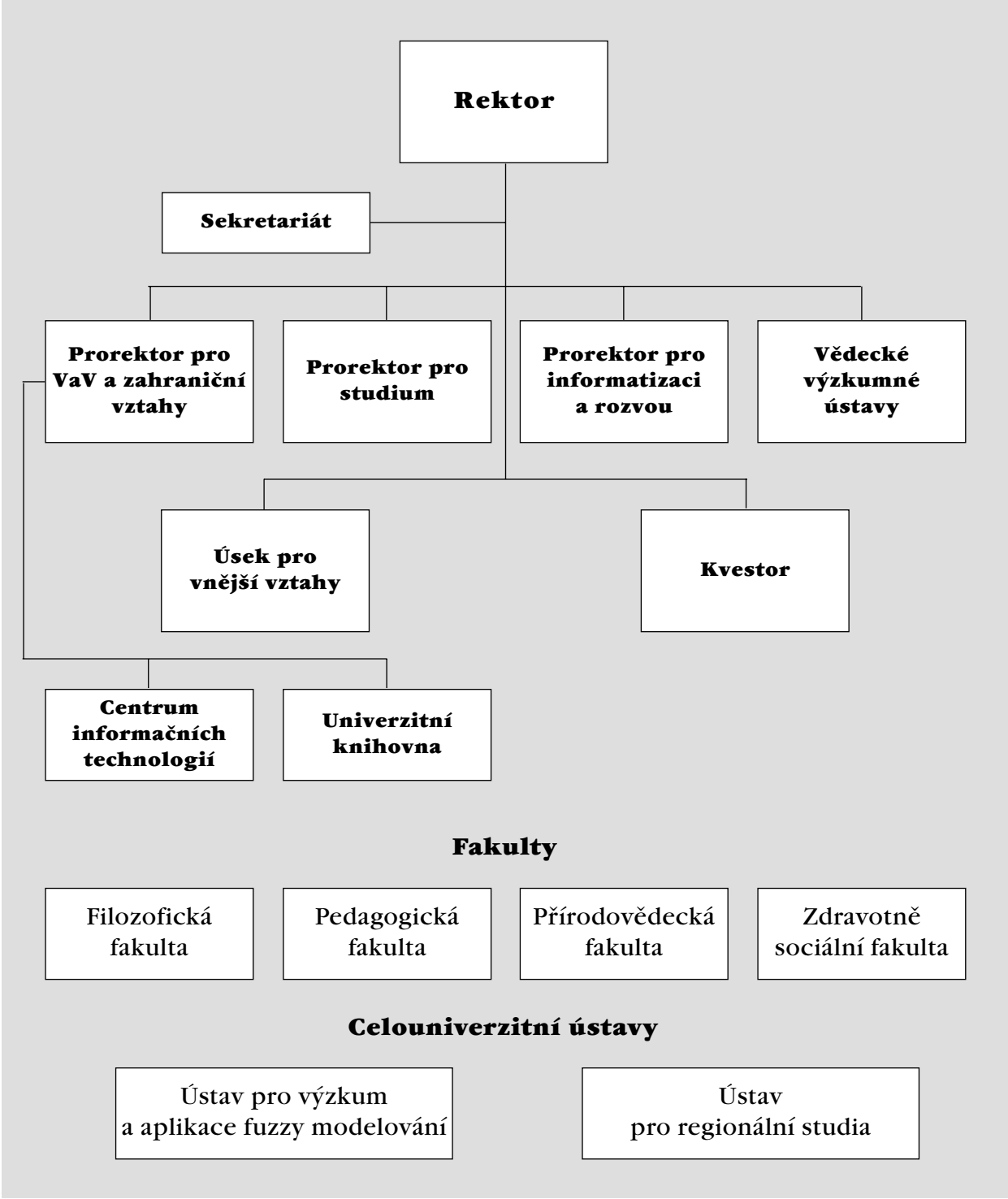
kvestor
Bursar

Profesor Rudolf Berntík

předseda Akademického senátu OU
Chairman of Academic Senate

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA OU

AKADEMICKÝ SENÁT

Předseda:

Prof. Rudolf Bernatík,

vedoucí katedry uměleckopedagogické
- hudební obor

Místopředseda:

Mgr. Lubomír Müller, CSc.,

katedra fyz. geografie, PřF

Jednatelka:

PhDr. Gabriela Bolková,

katedra pedagogiky, PdF

Členové:

Prof. PhDr. Jiří Svoboda, DrSc.,

katedra české literatury, FF

Doc. MUDr. Jaroslav Šimíček, CSc.,

Ústav fyziologie OU

Doc. PhDr. Naděžda Bayerová, CSc.,

katedra české literatury, FF

PhDr. Dana Vandrolová, CSc.,

katedra TV, PdF

PhDr. Jana Pavlisková,

katedra romanistiky, FF

RNDr. Jan Prášek,

katedra geografie, PřF

RNDr. Vilma Novotná,

katedra matematiky s didaktikou, PdF

Ing. Václav Krpeš, Dr.,

katedra biologie, PřF

Ing. Zdeňka Telnarová,

katedra informatiky, PřF

JUDr. Antonín Blahuta,

TORRES, Ostrava-Poruba

Mgr. Darja Jarošová,

katedra ošetrovatelství, ZSF

Mgr. Jarmila Kristíníková,

katedra rehabilitace, ZSF

Mgr. Pavel Kosek, katedra ČJ, FF

Martina Svobodová, studentka PřF

Richard Juriga, student FF

Rostislav Černý, student FF

Štěpánka Andrlová, studentka ZSF

Tomáš Zemánek, student ZSF

Vladimír Dvořáček, student PdF

AKADEMICKÝ SENÁT

Prof. Rudolf Bernatík

Akademický senát Ostravské univerzity v roce 1999 jednal celkem na 9 zasedáních. Účast členů byla vždy usnášeníschopná. Většiny zasedání se zúčastnil i rektor prof. Jiří Močkoř. Jako hosté průběžně vystoupili děkani fakult, prorektoři, kvestor a někteří proděkani fakult.

Předseda Akademického senátu OU se pravidelně zúčastňoval zasedání kolegia rektora a byl účasten práce na návrhu metodiky rozdělování univerzitního rozpočtu.

Všichni děkani podali informace o jednotlivých fakultách, jejich studijní činnosti a vědeckých záměrech.

Děkan Pedagogické fakulty poukázal na nutnost řešit velké úvazkové zatížení pedagogů vzhledem k vysokému počtu studujících – nejvyšší počet na OU, výrazně personálně posílit výuku psychologie a rozvíjet vzdělávací technologie. Stálým problémem je financování uměleckých kateder, příprava akreditace oboru Sociální pedagogika a reakreditace studijních programů.

Děkan Zdravotně sociální fakulty informoval především o struktuře vzájemných vztahů a spolupráci s Fakultní nemocnicí v Ostravě-Porubě a zabýval se vzniklými problémy na chirurgické klinice a v transplantačním centru.

Akademický senát schválil dne 18. ledna návrh na složení Vědecké rady Ostravské univerzity.

Zároveň rektor prof. Močkoř přednesl úvahu o celouniverzitních vývojových trendech, především v oblasti vědy a výzkumu.

Na zasedání Akademického senátu OU byl projednán a po diskusi schválen (16 přítomných, 13 pro, 1 proti, 2 se zdrželi) rozpočet OU na rok 1999. V rozpravě byla vznesena řada dotazů k příjmové stránce rozpočtu, metodice rozdělování, posilování rozvojových programů a finančních otázek spojených s problémem nerovnoměrného podílu počtu studentů na jednoho učitele na fakultách OU. Akademický senát doporučuje pro sestavování příštích rozpočtů pevně stanovená pravidla podílu fakult na rozpočtu rektorátu OU vzhledem k počtu studentů a koeficientu náročnosti studia na fakultě.

Dne 17. května 1999 Akademický senát jednomyslně schválil Zprávu o hospodaření univerzity v roce 1998, kterou předložil kvestor ing. Ladislav Kudela. Zároveň ocenil výsledky investiční politiky vedení univerzity.

Významnou částí jednání Akademického senátu bylo schvalování statutů jednotlivých fakult OU. Závěrečná diskuse a definitivní schválení proběhlo 17. května 1999. V první polovině roku AS projednával stav příprav k zavedení kreditního systému na fakultách OU. Z řad studentů byly vznášeny připomínky k hodnocení souborné postupové zkoušky a celého znění některých

studijních a zkušebních předpisů Statutu Ostravské univerzity.

V průběhu roku 1999 došlo k volbám nových děkanů na Zdravotně sociální fakultě a Pedagogické fakultě. Tyto volby vzal Akademický senát na vědomí.

Místopředseda Akademického senátu za studentskou komoru pan Balnar průběžně informoval senát o jednáních a závěrech Rady vysokých škol (RVŠ). 18. října 1999 bylo schváleno na

základě návrhů z fakult osm delegátů do RVŠ na další volební období.

Z návrhů jednotlivých fakult bylo schváleno:

- **zařazení studijního programu umělecko-pedagogické katedry s názvem Hudební umění do KKO V pod číslo 8201 T**
- **statut Galerie Student**
- **na návrh prorektora doc. Buriana byl schválen Statut hostujícího profesora OU.**

Resumé

ACADEMIC SENATE

In the year 1999 the Academic Senate (AS) of the University of Ostrava met for a total of 9 sessions. The attendance of its members always constituted a quorum. The Rector of the University of Ostrava (UO), Prof. Jiří Močkoř, participated in most of the sessions. The guests who continuously participated were the deans of faculties, the vice-rectors, the bursar and sub-deans.

The chairman of the AS of the UO regularly participated in the sessions with the Rector and was also involved in making a draft of the methodics of dividing the University budget.

On January 18th the AS of the UO approved a proposal concerning the composition of the Academic Council.

In the Senate session, the University budget for the year 1999 was discussed and approved (16 present members, 13 for, 1 against, 2 abstained). A lot of questions about the budget, the methodics of dividing, the reinforcement of development programmes and financial issues

related to the problem of the disharmonious ratio of students to one teacher at the faculties of the UO were posed.

On May 17th the AS of the UO unanimously approved the Report of the Economic Activity of the UO in the year 1998 presented by the bursar, Ing. Ladislav Kudela. At the same time he acknowledged the results of the investment policy of the management of the UO. Giving approval to the status of individual faculties of the UO played an important part in the AS sessions.

In the course of the year the election of new deans of the Medico-Social Faculty and the Pedagogical Faculty was held. The AS took the elections into account.

The deputy chairman of the AS from the students chamber Mr Balnar continuously informed the AS about meetings and the results of the RVŠ. On October 18th eight delegates to the RVŠ for the next election period were approved on the basis of proposals from the faculties.

VĚDECKÁ RADA OSTRAVSKÉ UNIVERZITY

THE SCIENTIFIC BOARD

OF THE UNIVERSITY OF OSTRAVA

- 1) **Prof. RNDr. Jiří Močkoř, DrSc.**
- 2) **Doc. PhDr. Zbyněk Janáček**
- 3) **Prof. PhDr. Jaroslav Hubáček, CSc.**
- 4) **Doc. RNDr. Ing. Ivan Křivý, CSc.**
- 5) **Doc. MUDr. Jaroslav Horáček, CSc.**
- 6) **Doc. Ing. Petr Pánek, CSc.**
- 7) **Doc. RNDr. Květoslav Burian, CSc.**
- 8) **Doc. RNDr. Alena Lukášová, CSc.**
- 9) **Prof. Rudolf Bernatík**
- 10) **Prof. Dr hab. Alexander Ablamowicz**
- 11) **Prof. PhDr. Milan Myška, DrSc.**
- 12) **Prof. PhDr. Jiří Svoboda, DrSc.**
- 13) **Doc. PhDr. Lumír Dokoupil, CSc.**
- 14) **Doc. PhDr. Eva Mrhačová, CSc.**
- 15) **Prof. PhDr. Lubomír Ries, CSc.**
- 16) **Prof. Lumír Pivovarský**
- 17) **Doc. PhDr. Hana Kantorková, CSc.**
- 18) **Doc. Ing. Vilém Novák, DrSc.**
- 19) **Prof. RNDr. Ing. Vladislav Kříž, DrSc.**
- 20) **Prof. Ing. Boleslav Taraba, CSc.**
- 21) **Doc. MUDr. Jaroslav Šimíček, CSc.**
- 22) **Doc. MUDr. Milan Grundmann, CSc.**

- 23) **Doc. PhDr. Karel Paulík, CSc.**
- 24) **Doc. PhDr. Svatava Urbanová, CSc.**
- 25) **Prof. PhDr. Jiří Damborský, DrSc.**
- 26) **Doc. RNDr. Lubomír Dobiáš, CSc.**

Externí členové

- 1) **Prof. RNDr. Jan Chvalina, DrSc.**
- 2) **Doc. RNDr. Ivana Horová, CSc.**
- 3) **Prof. RNDr. L. Ebringer, DrSc.**
- 4) **Doc. MUDr. Milena Černá, DrSc.**
- 5) **Prof. RNDr. Jan Kalvoda, DrSc.**
- 6) **Doc. PhDr. Jan Keller, CSc.**
- 7) **Prof. PhDr. Radoslava Brabcová, CSc.**
- 8) **Prof. RNDr. Vratislav Kapička, DrSc.**
- 9) **Doc. RNDr. Jaroslava Mikulecká, CSc.**
- 10) **Doc. PhDr. Karel Rýdl, CSc.**
- 11) **Prof. MUDr. Jaroslav Mayzlík, CSc.**
- 12) **Doc. MUDr. Jan Tošovský, CSc.**
- 13) **Doc. PhDr. Bořivoj Hnízdo**
- 14) **Prof. RNDr. Jozef Kelemen, DrSc.**
- 15) **Prof. Ing. Václav Roubíček, CSc.**

SPRÁVNÍ RADA OU

THE BOARD OF TRUSTEES

Mgr. Ilja Racek,

náměstek ministra kultury

PhDr. Pavel Cink,

ředitel odboru zahraničních vztahů , MŠMT

PhDr. Lubomír Zaorálek,

poslanec Parlamentu ČR

Ing. Evžen Tošenovský,

primátor města Ostravy

Ing. Petr Lachnit, CSc.,

náměstek primátora města Ostravy

MUDr. Jaroslav Lux

Ing. Zdeněk Prouza,

ředitel Úřadu práce v Ostravě

Ing. Viktor Koláček,

předseda představenstva OKD, a. s.

Ing. Jaroslav Veselovský,

předseda představenstva
Moravskoslezských tepláren, a. s.

STUDIJNÍ A PEDAGOGICKÁ ČINNOST

Doc. RNDr. Květoslav Burian, CSc.

V oblasti studijní a pedagogické činnosti byl rok 1999 rokem dokončení příprav a nastartování podstatné systémové změny v organizaci studia – kreditního systému. Byla dokončena zásadní přestavba studijních plánů všech studijních programů a jejich studijních oborů, mnohdy s výrazným snížením hodinové dotace přímé výuky. Přidržovali jsme se zásad ECTS a současně se snažili i o kvalitativní posun ve skladbě předmětů jednotlivých studijních programů a jejich studijních oborů.

vých studijních programů a jejich studijních oborů.

Akademičtí pracovníci

Prvotním požadavkem pro zajištění kvalitní vysokoškolské výuky je vysoká odborná fundovanost vysokoškolských učitelů. Přehled o průměrném přepočteném evidenčním stavu a o fyzickém počtu akademických pracovníků uvádějí tabulky č. 1 a č. 2.

Tabulka č. 1: **KVALIFIKAČNÍ STRUKTURA AKADEMICKÝCH PRACOVNÍKŮ VE SLEDOVANÉM OBDOBÍ** (průměrný evidenční stav za rok 1999)

kategorie pracovníků	FF	PdF	PřF	ZSF	OU
profesoři	11,4	7,1	3,0	1,5	23,0
docenti	20,6	33,5	18,8	5,5	78,4
odborní asistenti	67,0	78,8	52,8	18,3	216,8
asistenti	3,6	1,5	2,0	1,0	8,1
lektori	0	4,1	0	0	4,1
vědečtí pracovníci podílející se na výuce	0	0	1,0	0	1,0
celkem	102,6	124,9	77,6	26,3	331,4

Tabulka č. 2: **FYZICKÝ POČET AKADEMICKÝCH PRACOVNÍKŮ VE SLEDOVANÉM OBDOBÍ PODLE PRŮMĚRNÉHO ÚVAZKU V PROCENTECH A CELKEM**

kategorie pracovníků	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	OU
profesoři	14	1	0	1	3	8	0	0	1	0	28
docenti	67	0	1	1	3	5	1	3	2	0	83
odborní asistenti	198	1	2	0	3	19	10	4	8	2	247
asistenti	9	0	0	0	0	0	0	0	1	0	10
lektori	3	0	0	0	0	0	0	1	0	0	4
vědečtí pracovníci podílející se na výuce	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
celkem	292	2	3	2	9	32	11	8	12	2	373

Z nich vyplývá, že z celkového počtu akademických pracovníků podílejících se na výuce bylo v roce 1999 asi 30 % profesorů nebo docentů. Proti roku 1998 tento stav nedoznal podstatné změny. Převážná část výuky je zajišťována akademickými pracovníky v hlavním pracovním poměru při plném pracovním úvazku.

Z celkového fyzického počtu akademických pracovníků to v roce 1999 bylo 78,3 %. Výjimkou byla Zdravotně sociální fakulta, kde v důsledku specifické skladby studijních programů to činilo pouze 31,7 %. Každoročně však dochází k pozi-

tivnímu posunu, takže lze očekávat, že v horizontu pěti let bude na ZSF počet procent dvojnásobný.

Studenti a absolventi

Sbor akademických pracovníků zajišťoval v roce 1999 výuku pro 5 195 studentů v bakalářských, magisterských a doktorských studijních programech v presenční, kombinované i distanční formě studia. Rozčlenění tohoto počtu podle fakult a podle typů studijních programů uvádí *tabulka č. 3*.

Tabulka č. 3: **POČTY STUDENTŮ A ABSOLVENTŮ VE SLEDOVANÉM OBDOBÍ**

studijní programy	FF		PdF		PřF		ZSF		OU	
	studenti	absol.	studenti	absol.	studenti	absol.	studenti	absol.	studenti	absol.
bakalářské	224	89	633	230	226	49	353	76	1436	444
magisterské (učitelské)	686	132	1397	405	398	60	0	0	2481	597
magisterské	273	28	333	70	467	38	134	12	1207	148
doktorské	19	1	23	1	29	0	0	0	71	2
celkem	1202	250	2386	706	1120	147	487	88	5195	1191

Proti roku 1998 došlo k navýšení o 9,7 %. Velmi pozitivně lze hodnotit narůstající počet studentů v doktorských studijních programech (proti roku 1998 nárůst o 42 %) se zaznamenáním prvních dvou úspěšných absolventů.

Pozitivní je i trend postupného zvyšování počtu studentů neučitelských studijních programů vzhledem k počtu budoucích učitelů na Filozofické a Přírodovědecké fakultě. V roce 1999 byl tento poměr na těchto fakultách souhrnně: 46,7 % učitelství – 53,3 % neučitelství, přičemž na Přírodovědecké fakultě byl tento poměr ještě výraznější: 35,5 % učitelství – 64,5 % neučitelství.

S rostoucím počtem studentů každoročně roste i počet absolventů. V roce 1999 absolvovalo na Ostravské univerzitě 1 191 absolventů, což je o 24,2 % více než v roce 1998. Uplatnění absolventů OU na trhu práce je vcelku dobré. Podle průzkumu, který byl proveden v závěru roku

1999, nastoupilo do zaměstnání kolem 90 procent absolventů OU, přičemž toto procento je přibližně stejné pro všechny studijní programy.

Studijní programy

V roce 1999 studovali studenti OU (*viz tabulka 4a*) celkem ve 40 studijních programech, které se dále členily na 77 studijních oborů. Rozdělení studijních oborů podle fakult a typu programu je uvedeno v *tabulce č. 4b*.

Z tabulek plyne, že v roce 1999 nebyl akreditován žádný nový studijní program, bylo akreditováno jen rozšíření dvou studijních programů (Aplikovaná matematika, Geografie) o dva nové studijní obory (Aplikovaná algebra – Ph.D. a Politická a kulturní geografie – Mgr.).

Inovace stávajících studijních programů ve sledovaném období spočívala zejména v obsahových změnách v souvislosti s přechodem na celo-

Tabulka č. 4a: **POČTY STUDIJNÍCH PROGRAMŮ S UVEDENÍM POČTU NOVĚ AKREDITOVANÝCH PROGRAMŮ**

studijní programy	FF		PdF		PřF		ZSF		OU	
	stálé	nové	stálé	nové	stálé	nové	stálé	nové	stálé	nové
bakalářské	5	0	4	0	5	0	4	0	18	0
magisterské (učitelské)	2	0	2	0	2	0	0	0	6	0
magisterské	3	0	3	0	4	0	1	0	11	0
doktorské	3	0	1	0	1	0	0	0	5	0
celkem	13	0	10	0	12	0	5	0	40	0

Tabulka č. 4b: **POČTY STUDIJNÍCH OBORŮ VE STUDIJNÍCH PROGRAMECH S UVEDENÍM POČTU NOVĚ AKREDITOVANÝCH OBORŮ**

studijní obory	FF		PdF		PřF		ZSF		OU	
	stálé	nové	stálé	nové	stálé	nové	stálé	nové	stálé	nové
bakalářské	8	0	4	0	5	0	4	0	21	0
magisterské (učitelské)	16	0	11	0	12	0	0	0	39	0
magisterské	3	0	3	0	5	1	1	0	12	1
doktorské	3	0	1	0	1	1	0	0	5	1
celkem	30	0	19	0	23	2	5	0	77	2

univerzitní kreditní systém studia. Snížení počtu hodin přímé výuky a racionální stavba rozvrhu hodin výuky vytvořily časový prostor pro rozšíření samostatné práce studentů.

Přijímací řízení

V roce 1999 mírně vzrostl i počet uchazečů o studium na OU; proti roku 1998 o 5,3 procenta.

Ke studiu v akademickém roce 1999/2000 se však zapsalo 1 805 nových studentů, což bylo o 43,7 procenta více než v akademickém roce 1998/1999. To pak způsobilo již zmiňovaný nárůst počtu studentů o 9,7 procenta.

Rozčlenění počtu uchazečů a počtu zapsaných studentů do prvního roku studia v akademickém roce 1999/2000 je uvedeno v tabulce č. 5.

Tabulka č. 5: **PŘIJÍMACÍ ŘÍZENÍ VE SLEDOVANÉM OBDOBÍ**

počty	FF	PdF	PřF	ZSF	OU
počet přihlášených uchazečů	3 118	4 115	2 386	1 236	10 885
počet zapsaných studentů	299	890	449	167	1 805

Celoživotní vzdělávání

V poslední tabulce č. 6 /str. 20/ jsou uvedeny programy celoživotního vzdělávání uskutečňova-

né na OU v roce 1999 s uvedením počtu frekventantů. Je patrné, že téměř veškerá aktivita v této oblasti je spojena s učitelstvím.

Tabulka č. 6: **PŘEHLED REALIZOVANÝCH AKTIVIT V CELOŽIVOTNÍM VZDĚLÁVÁNÍ
VČETNĚ POČTŮ FREKVENTANTŮ**

název aktivity	počty frekventantů				
	FF	PdF	PřF	ZSF	OU
výchovné poradenství	32	0	0	0	32
specializační studium	0	643	0	0	643
rozšiřující studium učitelství ze ZŠ na SŠ	0	0	27	0	27
rozšiřující studium učitelství SŠ o další předmět	21	0	61	0	82
rozšiřující studium učitelství ZŠ o další předmět	0	87	0	0	87
další vzdělávání učitelů ZŠ a SŠ	0	0	255	0	255
přípravné kurzy	0	0	65	0	65
celkem	53	730	408	0	1191

Závěr

Všechna uvedená čísla v této zprávě dovolují konstatovat, že se daří naplňovat záměr, aby se

OU stala přirozeným centrem humanitní, přírodovědné a zdravotnické vzdělanosti širokého ostravského regionu.

Résumé

TEACHING AND EDUCATION

In the area of pedagogical activity the year 1999 was a year of completion of the preparation and starting up of the substantial system changes in study arrangements – the Credit System. Fundamental curricula restructuring of all study programmes and their study branches, often with a marked reduction of direct teaching lessons, were completed. We followed ECTS principles and at the same time attempted to reach higher standards in the subject structure of particular study programmes and their study branches. A high academic level with regard to University teachers is the primary requirement to secure quality lessons.

Among the academic staff engaged in the process of education in 1999 approx. 30% were professors or senior lecturers. Compared to the year 1998 there were no substantial changes. Most lessons were provided by full-time teachers. In 1999 they represented 78.3% of the total number of academic staff. The Medico-Social Faculty was the exception where, due to a specific structure of study programmes, only 31.7% were full-time teachers. Every year there is a positive change so we can expect the ratio in MSF to double within 5 years.

In 1999 the academic staff provided lessons in regular, combined and distant forms for 5,195 students of Bachelor, Master and Doctorate Degree studies. Compared to 1998 there was an

increase of 9.7%. The number of students in Doctorate Degree study programmes is also increasing (an increase of 42% compared to 1998) and there were also the first two successful graduates.

There is also a gradual increase in the number of students of non-teaching study programmes compared to the number of future teachers at the Pedagogical Faculty and the Faculty of Science, which we consider a positive fact. In 1999 the ratio in the faculties was: 46.7% of teaching study programmes – 53.3% of non-teaching programmes; where the ratio in the Faculty of Science was even more striking: 35.5% of teaching study programmes – 64.5% of non-teaching programmes.

The rise in students is followed every year by an increasing number of graduates. In 1999 there were 1,191 graduates, which is 24.2% more than in 1998.

Graduates have quite good prospects in the job market. A survey conducted at the end of 1999 showed that about 90% of graduates from the UO found employment, where the ratio is approximately the same for all study programmes.

In 1999 the students of the UO studied in 40 study programmes which were further divided into 77 study branches.

In 1999 no new study programmes were accredited, there was only the extension of two

study programmes (Applied Mathematics, Geography) with two new study branches (Applied Algebra – PhD and Political and Cultural Geography – Mgr).

The innovation of standing study programmes in a monitored period mainly meant changes of contents to do with the change over to the whole-university Credit System. The decrease in the number of direct teaching lessons and a rational structure of syllabus made more space for the individual work of students.

In 1999 the number of applicants to the UO slightly increased; 5.3% more compared to 1998. 1,805 new students enrolled in the academic year 1999/2000, which was 43.7% more than in the academic year 1998/1999. This caused the above mentioned increase of students by 9.7%.

The numbers given in this report allow us to state that the intention of making the University of Ostrava a natural centre of humanitarian, scientific and medical education for the whole Ostrava region is being successfully fulfilled.

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Doc. RNDr. Alena Lukasová, CSc.

Informační infrastruktury

Rok 1999 byl rokem velkých změn ve struktuře počítačových sítí jak po stránce hardwarové, tak po stránce softwarové, rokem implementace pro univerzitu klíčových informačních systémů, rokem přípravy na přechod na rok 2000. Ve všech budovách OU byla dobudována strukturovaná kabeláž UTP, v některých lokalitách byly instalovány optické kabely. Do celouniverzitní sítě byly připojeny poslední významné budovy OU takovou šířkou přenosového pásma, která umožňuje spolehlivé využívání internetu, elektronické pošty a všech ostatních vnějších i vnitřních informačních systémů.

Výrazným přínosem pro konektivitu do internetu bylo připojení OU do projektu TEN-155 k VŠB-TU optickým kabelem s přenosovou rychlostí 155 Mb/s.

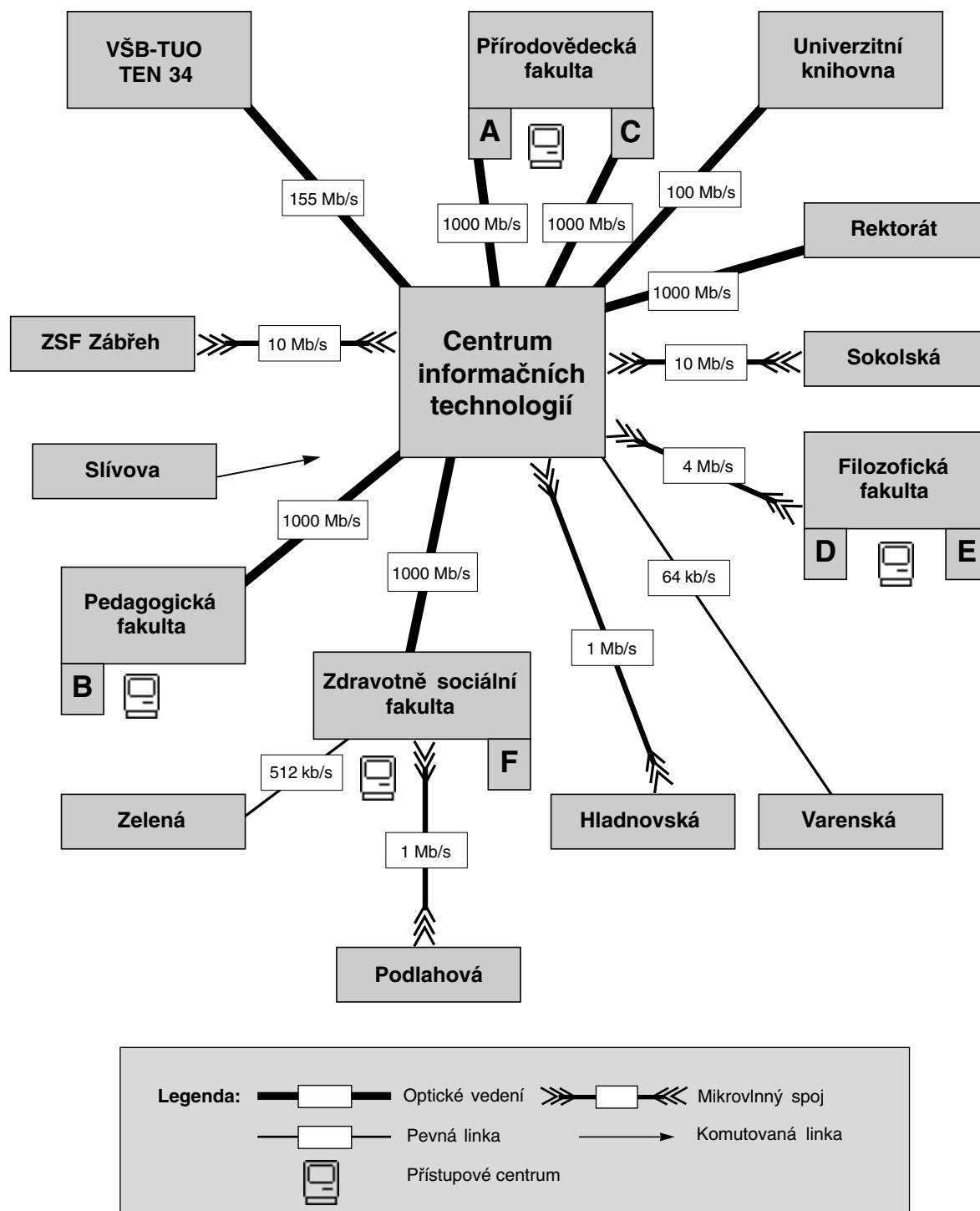
Mezi hlavními budovami Ostravské univerzity připojenými na optický kabel je nasazena technologie GigabitEthernet, v budovách je použit podle nároků na šířku pásma přepínaný nebo sdílený Fast Ethernet s rychlostí 100 Mb/s, případně sdílený 10 Mb/s Ethernet.

Kromě Ethernetu lze na každé fakultě OU provozovat i technologii ATM, kterou vyžadují aplikace citlivé na zaručenou kvalitu služeb – videokonference apod. *Graf č. 1 / str. 24/ znázor-*

ňuje topologie páteří počítačové sítě OU. V sítích jsou provozovány síťové operační systémy – Novell, Windows NT server, Unix. Pro správu uživatelských účtů, domovských adresářů a poštovních schránek je nově použit Novell 5.0, jehož NDS je transparentně rozprostřena po celé síti OU. To umožňuje uživatelům využívat svůj účet z libovolného místa OU, které je propojeno dostatečnou rychlostí. Komunikace probíhá pomocí protokolové sady TCP/IP. Několik instalací Windows NT 4 server je použito pro provoz doménových kontrolérů a aplikačních programů jako databáze Oracle, Lotus Domino, Ultraset apod. V síti je zařazeno několik serverů s operačním systémem Unix, na nichž běží informační systémy, síťové a internetové služby, modemové připojení a jsou spravována některá uživatelská konta.

Budování vlastní telekomunikační sítě v rámci jednotlivých budov bylo dokončeno ke konci roku. V druhé polovině roku byly instalovány pobočkové ústředny v rekonstruovaných objektech – Podlahova a v objektu ZSF v Ostravě-Zábřehu.

Průběžně probíhá zavádění systému osobních oprávnění k ovládání služeb na síťových pobočkových ústřednách (budovy A – E, rektorátu, knihovny a CIT), umožňujícího volání s jednoznačnou identifikací a tarifací soukromých

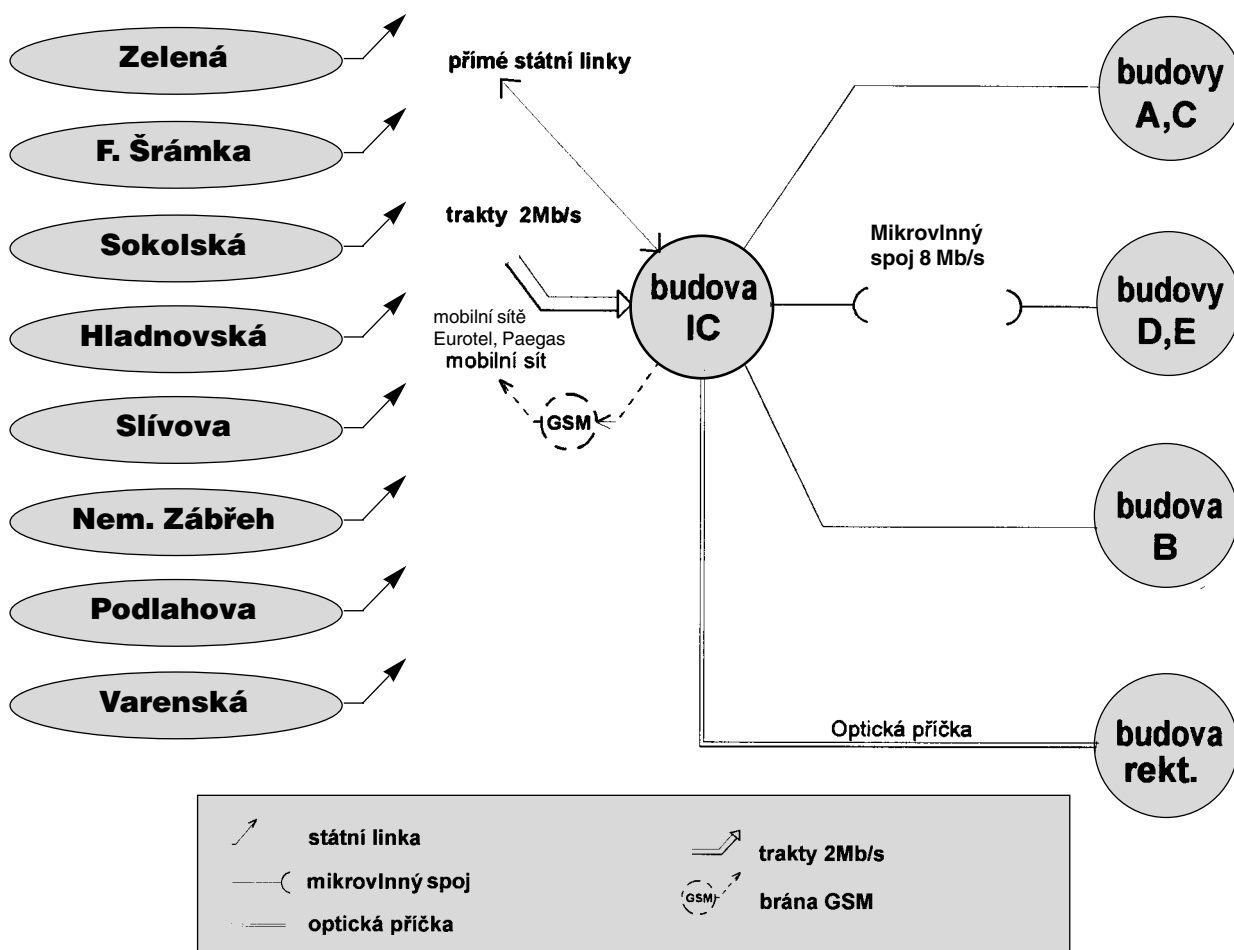
Graf č. 1: **TOPOLOGIE PÁTEŘNÍ POČÍTAČOVÉ SÍTĚ OU V ROCE 1999**

telefonních hovorů z telefonních linek univerzity (tzv. systém PIN kódů).

Od poloviny roku byly zprovozněny GSM brány umožňující přímé volání na mobilní telefony z linek síťových ústředěn za velmi výhodné tarify, přičemž hovorné, realizované přes tyto GSM brány, ve srovnání s poplatky SPT Telekomu, dnes Českého Telekomu, kleslo v průměru o 74 % !

Byly provedeny potřebné aktualizace na tarifikačních programech i na ústřednách s ohledem na přechod roku 2000. Byla provedena reorganizace telefonních čísel univerzity v telefonním seznamu SPT Telekom – Český Telekom. Je připravováno konečné nové vydání telefonního seznamu, zahrnujícího veškeré přesuny kateder a pracovníků k 1. 12. 1999. *Graf č. 2* znázorňuje topologie telekomunikační sítě OU.

Graf č. 2: **TOPOLOGIE TELEKOMUNIKAČNÍ SÍTĚ OU**

Dostupnost informačních zdrojů

Dostupnost informačních zdrojů je řešena v rovinách technické, organizační a softwarové.

Přístup k počítačové síti OU je zajištěn zhruba

z 1000 přípojných míst a 500 počítačů PC zapojených do sítě. Kromě učeben používaných pro výuku jsou na OU k dispozici na každé fakultě oborové studovny s celodenním provozem,

využívané hlavně pro práci s vnějšími i vnitřními informačními zdroji. Díky řešení grantu FRVŠ bude možno počet míst v těchto studovnách rozšířit o 40 míst s PC a tak významně posílit možnost přístupu k informacím.

V síti OU je postupně instalován přístupový systém, který umožňuje selektivní systém povolování přístupu do učeben, laboratoří a dalších míst. Ten má přímou vazbu na studentský informační systém a dle jednotlivých studijních programů zajišťuje pomocí studentských a zaměstnaneckých průkazů – bezkontaktních proximitních karet – přístup do učeben i v odpoledních hodinách.

Kromě hlavního informačního zdroje internetu je celá řada zdrojů vytvořena i na OU. Jsou jimi Ultramet s databází zhruba 60 uložených datových CD přístupných z celé sítě, Learning Space pracující nad databází Lotusu – Dominu, kde jsou ukládány výukové kurzy zpracované interaktivní formou dostupné přes internet, a v neposlední řadě WWW informační systém OU, který se postupně stává hlavním informačním zdrojem pro celou

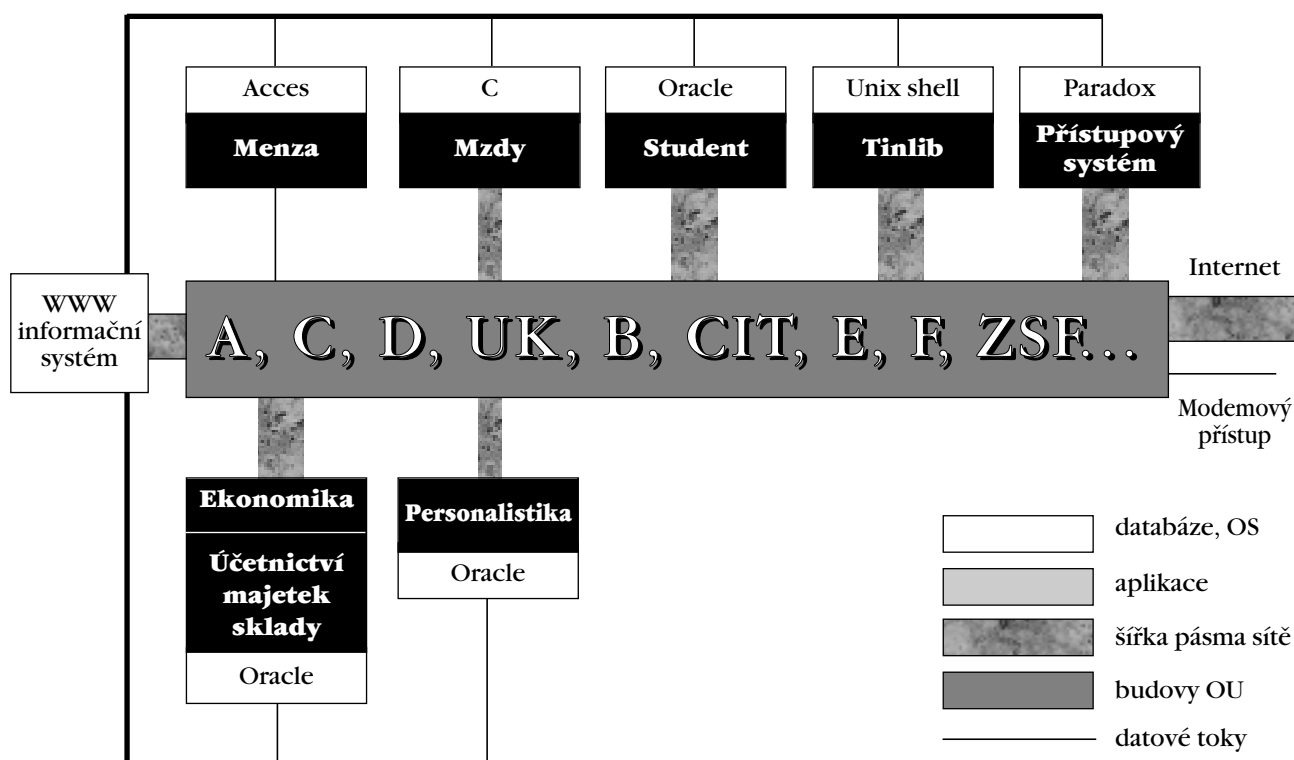
akademickou obec. Do tohoto systému jsou automaticky přenášeny základní evidenční údaje z informačních systémů OU, zveřejňovány aktuální události na škole, publikovány vnitřní předpisy a nařízení a instalovány skripty pro vyhledávání aktuálních telefonních čísel, email adres, zprávu a redakci specializovaných konferencí apod.

Informační systémy

V posledních dvou letech došlo k nebývalému nárůstu činností spojených s implementací informačních systémů. S rostoucí obslužností jednotlivých činností na OU pomocí informačních systémů roste rychlost přístupu k informacím a kvalita získaných informací, ale exponenciálně rostou nároky na síť, bezpečnost provozu a v neposlední řadě na odbornost a aktivní a odpovědný přístup všech uživatelů.

Většina hlavních informačních systémů je implementována pod databázovým strojem Oracle, pracuje se na datové provázanosti jednotlivých systémů umožňujících automatický přenos dat

Graf č. 3: **INFORMAČNÍ SYSTÉMY NA OU**

a selektivní transparentní přístup k datům bez nutnosti znalosti jednotlivých operačních systémů aplikací. *Graf č. 3* /str. 26/ ukazuje přehled informačních systémů na OU a jejich vazby.

Informační systém STUDENT

V roce 1999 se intenzivně pokračovalo v implementaci integrovaného informačního systému STUDENT. Počátkem roku byly do databází převedeny z původního systému informace o studentech OU, proběhly konečné korekce studijních plánů, byly provedeny první zkušební tiskové výstupy, rozvrhová komise poprvé vytvořila rozvrh pro akademický rok 1999/2000.

V dubnu byla z IS Student předána podkladová data pro tisk informačních brožur o studiu. Ty byly koncem dubna a v průběhu května úspěšně expedovány.

Klíčovým bodem implementace IS STUDENT byl předzámek disciplín na další akademický rok přímo studenty z PC stanic v učebnách OU. Na ověření průchodnosti sítí a připravenosti systému k této akci se podíleli všichni pracovníci CIT včetně zainteresovaných akademických pracovníků. Po ukončení předzápisu jsme mohli konstatovat, že až na drobnější nesrovnalosti vše proběhlo podle očekávání a evidence studijních výsledků přešla plně pod nový IS STUDENT.

Knihovní informační systém TINLIB

Univerzitní knihovna zpracovává již čtvrtým rokem publikace v automatizovaném knihovnickém systému TINLIB. V roce 1999 byl proveden upgrade z verze 290 na 300 s názvem T-Series. Nová verze přinesla zdokonalení ve všech modulech, které jsou v UK používány s ohledem na zpracovatele i uživatele.

Systém využívá hypertextové techniky, které umožňují uživateli plynule „navigovat“ mezi jednotlivými entitami; např. od předmětu ke knize, od knihy k nakladateli, od nakladatele k jiné knize, od knihy k výpůjčce apod. T-Series může pracovat v prostředí MS-DOS a UNIX, v obou případech jak v jednouživatelské, tak i víceuživatelské variantě. V roce 1999 pokračovala rekatologizace staršího fondu – bylo zpracováno asi

17 000 knih. Postupně je do systému včleňován i fond studovny FF. Nový přírůstek knihovny, který byl v roce 1999 zpracován v T-Series, činil asi 7000 knihovních jednotek. Do půjčovny byly přidány další počítače pro vyhledávání v modulu OPAC, nebo v TinWeb přes WWW stránky knihovny. Připravuje se spuštění Výpůjčního modulu (příprava identifikačních karet pro uživatele knihovny, prověrka starých výpůjček), s kterou se počítá v polovině roku 2000.

Ekonomický informační systém

V průběhu roku 1999 probíhal výběr a přípravy k implementaci nového ekonomického informačního systému. Vlastní implementace mohla být zahájena až v říjnu a přes velmi krátký čas na spuštění takto rozsáhlého systému, se podařilo za obrovského úsilí pracovníků finanční účtárny, ekonomického úseku a implementační firmy Magion s.r.o., nový informační systém od 3. ledna 2000 spustit naostro. Celý systém je modulární, zatím obsahuje moduly: Podvojný účetnictví, Závazky, Pokladna, Banka, Bankovní příkazy, Manuální účetnictví, Cestovní náhrady a Sklady.

Systém je parametrický, je možné analytické členění účtů dle struktury organizace, činností. Umožňuje účetní sledování zakázek aj. Velmi dobře je vyřešena bezpečnost. Systém přidělování práv umožňuje, aby jednotliví pracovníci měli práva na práci jen s těmi doklady, které se týkají daného pracoviště. Umožňuje sledování práce s doklady. Systém poskytuje širokou škálu sestav, které umožní odpovědným pracovníkům na jednotlivých fakultách sledovat obraty a stavy příslušných účtů a kontrolovat tak čerpání prostředků. Systém poskytuje rovněž kvalitní podporu pro pracovníky finanční účtárny. Kromě zjednodušení rutinních činností (párování dokladů, předkontace) umožňuje samozřejmě získat všechny zákonné výstupy (hlavní kniha, účetní deník, výsledovka). Bude možno přejít na plně elektronickou komunikaci s bankou.

Technické zabezpečení plynulého a bezproblémového přechodu na nový ekonomický informační systém zajišťuje Centrum informačních technologií OU. Byli zde vyčleněni pracovníci,

kteří budou operativně řešit požadavky uživatelů nového systému. Centrum informačních technologií bude rovněž zajišťovat proškolení pracovníků, kteří budou pracovat se systémem na úrovni kateder.

Uvedením nového systému do provozu získají pracovníci OU přehledný systém, řešící komplexně ekonomiku univerzity.

WWW informační systém

WWW informační systém na Ostravské univerzitě prošel v posledním období dynamickým vývojem. Ten dospěl do stavu, kdy svou WWW stránku vlastní každá katedra univerzity, každé pracoviště, mnoho zaměstnanců.

Směrnicí rektora „Organizační zabezpečení veřejného informačního systému OU“ byl položen základ systému správy WWW stránek na jednotlivých fakultách. Tam byli stanoveni informační manažeři, jejichž úkolem je starat se o aktualizaci fakultních WWW stránek. Tito pracovníci prošli školením, které jim dovolí technicky zvládnout proces přeměny prostého dokumentu na internetovou stránku.

Uplynulý rok probíhala intenzivní příprava na přechod WWW systému na platformu Unix, která je zejména v akademickém prostředí standardem. Z tohoto důvodu byla zcela změněna a přepracována adresářová struktura WWW stránek s dodržením norem, které jsou pro přechod na UNIX nezbytné.

Přínosem bude zejména možnost nasazení některé z technologií dynamických stránek, které přinesou uživatelům WWW stránek OU nové služby. WWW stránky se stanou interaktivní a společně s již existujícími informačními systémy (TINLIB, ULTRANET, STUDENT) se stanou kostrou účinného, uceleného a komplexního informačního systému.

Personální informační systém

Byl zakoupen ke konci roku a s jeho implementací se počítá v druhém čtvrtletí roku 2000. Jde o modulární systém zahrnující moduly umožňující vytváření a údržbu personální dokumentace, hodnocení pracovníků, vzdělávání zaměst-

nanců, sledování úrazů, sledování trhu práce, vytváření a tisku sestav apod. Systém běží nad databázovým strojem Oracle, má vazbu na zavádný ekonomický informační systém a je předpoklad, že bude v budoucnu rozšířen o modul Mzdy a Manažerský rozhodovací systém.

Zapojení do projektu evropských vysokorychlostních sítí

Ostravská univerzita je zakládajícím členem CESNET, zájmového sdružení právnických osob, a jako taková je zapojena do projektu páteřní počítačové sítě pro vědu, výzkum a vzdělávání – TEN-155. Ta spolupracuje s analogickými sítěmi národního výzkumu v Evropě i v USA. K síti TEN-155 jsme připojeni optickým vláknem technologií ATM 155 Mb/s na VŠB-TU, která je připojena na Brno přenosovou rychlost 34 Mb/s a dále na Prahu rychlostí 155 Mb/s. Kromě obvyklých služeb internetu mohou členové akademické obce Ostravské univerzity využívat jak videokonferenční služby sítě, tak kapacitu superpočítačů na českých univerzitách, které vzájemně spolupracují v rámci projektu Meta-centrum.

Stav výpočetní techniky na OU

Stav výpočetní techniky na Ostravské univerzitě v roce 1999 je uveden v *tabulce č. 1* /str. 29/. V tomto roce bylo zakoupeno přes 120 PC a jeden Apple iMAC. Přes 60 procent počítačů je vybaveno zvukovou kartou, ještě větší počet má instalovanu jednotku CD-ROM, což umožňuje jejich využití v oblasti multimédií. Více než 95 procent celkového počtu počítačů je připojeno do počítačové sítě s přístupem k internetu. V tabulce je dále uvedeno rozdělení PC podle typu od dnes již málo vyhovujících 386 a 486 po Pentium III. Na pracovištích OU je používáno téměř 300 tiskáren, z toho více než polovina laserových. Pro převod tiskových a grafických dokumentů je využíváno více než 30 scannerů. Vzhledem k rekonstrukcím a vyřazování starších strojů celkový počet PC je zhruba 550. Pro speciální účely jsou využívány unixové pracovní stanice SGI O2 a SUN.

Tabulka č. 1: **STAV POČÍTAČŮ PC NA OU**

	386	486	PI	PII	PIII	Apple	nové	celkem	tisk. L	scan.
PřF	16	32	118	54	5	9	47	234	83	14
PdF		10	29	15		7	46	61	38	4
FF		6	40	36		4		86	62	6
ZSF celkem		5	5	17			16	27		3
CIT			37	12			11	49	14	2
knihovna			20	25			6	45	15	1
rektorát			22	25				47	46	3
celkem	16	53	271	184	5	20	126	549	258	33

V sítích Ostravské univerzity je instalováno téměř 30 serverů. Slouží pro nejrůznější účely, od poskytování systémových síťových služeb přes výpočty po knihovní, ekonomický a studijní informační systém. Servery jsou převážně na platformě Intel, dále SGI a Digital. Ze značek je v oblasti Intel platformy zastoupena IBM a HP. Největší podíl v operačních systémech mají různé

typy Unixů, dále Novell 5 a několik instalací Windows NT serveru.

Systémy typu PC Unix jsou využity pro zabezpečení síťových služeb, jako je propojování sítí (router, DNS, DHCP server). Pracovní adresáře uživatelů z řad studentů, pedagogů a zaměstnanců jsou provozovány zejména v prostředí Novell Netware.

Résumé

INFORMATION TECHNOLOGIES

1999 was a year in which great changes were made to the structure of computer networks, hardware as well as software, and a year in which the key information systems for the University of Ostrava were finally implemented. In all the buildings of the University, the UTP structured cabling was completed, and in certain parts of the premises optical cables were installed. The remaining University buildings were connected to the complex University network with a wide transmission zone, enabling extensive use of the internet, e-mail, and other external or internal information systems. The fact that the University of Ostrava became involved in the TEN-155 project, which meant its connection to the VŠB-TU (The Technical University of Ostrava) by an optical cable with a transmission speed of 155Mb/s, was another important achievement. Thanks to the implementation of the INFRA II grant, the technology of the "backbone network" was radically modified into Gigabit Ethernet, which is installed in all the University buildings and connected to the optical cable. The current concept of the "backbone" computer network topology is shown in Picture 1.

The installation process of our own telecommunication network within the scope of individual buildings was also accomplished in 1999. The telecommunication network topology of the University of Ostrava is shown in Picture 2.

The issue of information sources accessibility was resolved at the technical, organisation and software levels. Access to the University computer network is now available from approximately 1000 terminals as well as from 500 PCs connected to the network.

Picture 3 shows an overview of all University information systems together with their interconnections. In 1999, the IS Student software project was implemented, and the all-university study agenda for the academic year 1999/2000 has already been running within the scope of this new system.

In 1999, the information system Tinlib was upgraded from the 290 version to the 300 version called *T-Series*. The new version brought about improvement in all the modules operating in our University Library with regard to the programmers as well as to the users.

In the course of the year 1999, preparations for the implementation of a new economic information system were carried out. The implementation itself could not start until October, which meant a great time pressure. Nevertheless, thanks to the enormous effort of the workers of the financial accountancy department, the economic section and of the implementation firm Magion, Ltd, we managed to start up the new information system on January, 3rd 2000. The whole system is modular and so far it consists of the following modules:

Double-entry Accounting, Liabilities, Cashbook, Bank accounts, Banker's Orders, Manual bookkeeping, Refund of Travel Expenses, and Stocks. By putting the new system into operation, all the employees of the University of Ostrava can take advantage of a well-arranged system, which represents a complex solution for the University's economy.

During the last year, intensive preparations for the transition of the WWW system to the UNIX platform, which represents a standard system in the academic environment, were made. For this reason, the directory structure of WWW sites was completely modified, while keeping all the standards that are necessary for this transition.

The state of IT systems in the University of

Ostrava in the year 1999 is shown in Table 1. In this year, 120 PCs and one Apple iMAC were purchased. More than 95% of the total number of the computers are connected to the network including access to the internet. Nearly 300 printers, more than a half of them being laser printers, are used in workplaces around the University.

There are nearly 30 servers installed in the networks of the University of Ostrava, providing many purposes, from systems network services and miscellaneous calculations to economic and study information systems. Among the operation systems being used, Novell 5, different types of OS Unix and several Windows NT installations are the most widespread.

VĚDA, VÝZKUM A ZAHRANIČNÍ VZTAHY

Doc. Ing. Petr Pánek CSc.

Výzkum a vývoj

Zaměření výzkumu a vývoje na OU

Vědecká a výzkumná práce na OU zahrnuje velmi široké spektrum nejrůznějších oborů od humanitních přes přírodovědné až po lékařské. Výzkum na jednotlivých katedrách je značně atomizován. Vědecká práce na špičkové úrovni je provozována v rámci dvou celouniverzitních výzkumných ústavů – Ústav pro regionální studia a Ústav pro výzkum a aplikace fuzzy modelování. V roce 1998 byly definovány prioritní oblasti výzkumu na jednotlivých fakultách. V rámci fakult došlo k určité koncentraci výzkumu zavedením institucionálního financování v prioritních oblastech výzkumu (od roku 1999).

Prioritní oblasti výzkumu na jednotlivých fakultách a ústavech Ostravské univerzity:

Filozofická fakulta:

- společensko-vědní analýza v regionálním i neregionálním přístupu v historickém a aktuálním kontextu
- poznání reálných potřeb regionu při řešení otázek sociální adaptace
- zkoumání současné řečové komunikace a jejích vývojových tendencí
- otázky metodologie a problémy percepce literárního díla.

Pedagogická fakulta:

- vzdělávání učitelů, vychovatelů a dětí pro učící se společnost 21. století
- informační a komunikační technologie ve vzdělávání učitelů
- historicko-estetické problémy regionální hudby, hudební výchovy a výtvarného umění
- umělecká (výtvarnou a hudební) činnost.

Přírodovědecká fakulta

- matematické modelování a počítačová simulace systémů a procesů (včetně fuzzy modelování)
- teoretická algebra zaměřená na teorii uspořádaných množin a teorii okruhů s aplikacemi v teorii čísel
- struktura a chování pevných látek se zaměřením na termodynamiku, transportní jevy, povrchové struktury a sorpční procesy
- změny geografického prostředí v pohraničních oblastech.
- ekologické a geografické změny struktur průmyslových regionů.

Zdravotně sociální fakulta:

- zdravotní stav a fyzická zdatnost populace v SM regionu ve vztahu ke způsobu života a podmínek životního a pracovního prostředí

- sociální reprezentace sociálních problémů klientů oddělení péče o rodinu a děti a sociální reprezentace problémů, stylů a metod sociálních pracovníků oddělení péče o rodinu a děti
- histopatologie a cytologie nádorových onemocnění
- endoskopické a diagnostické metody v gastroenterologii
- ošetrovatelství se zaměřením na chronickou cévní insuficienci dolních končetin
- vyšetřovací metody ve vztahu ke kardiologii, onkologii a abnormálnímu metabolismu.

Organizační, personální a materiální stránka

Organizační zajištění vědeckovýzkumné činnosti na OU

Koordinací vědeckovýzkumné činnosti na Ostravské univerzitě se zabývá grantové oddělení. Je řízeno prorektorem pro vědu, výzkum a vnější vztahy. Oddělení velmi úzce spolupracuje s fakultními útvary pro vědu a výzkum.

Hlavní úkoly grantového oddělení:

1. získávání informací z oblasti vědy, výzkumu a zahraničních styků a jejich předávání dalším subjektům OU
2. grantové výkaznictví

3. provoz a aktualizace centrálních databází v oblasti výzkumu – CEP, CEZ, RIV
4. administrativa a vyhodnocování aktivit v rámci nadnárodního programu SOCRATES
5. monitorování zahraničních pobytů studentů a pracovníků OU
6. vybavování pracovníků OU a studentů vyjíždějících v rámci programu SOCRATES finančními prostředky a uzavírání smluv s vyjíždějícími studenty
7. management celouniverzitních projektů (LEONARDO, TEMPUS, AKTION)
8. koordinování programu FRVŠ
9. administrativa interní grantové soutěže.

Personální zajištění vědecké a výzkumné práce

Vědecká příprava vlastních perspektivních pracovníků je v oblasti personální politiky klíčovým momentem, neboť nelze počítat s přílivem graduovaných pracovníků zvenčí. Fakulty sledují vývoj graduace svých pracovníků. V roce 1999 došlo k dalšímu rozšíření možnosti doktorského studia na pracovištích OU.

V souvislosti s řešením institucionálních záměrů došlo na všech fakultách OU k výraznému zvýšení v zapojení pedagogů do „započítávané“ badatelské činnosti (CEP a institucionální záměry).

Tabulka č. 1: **ZAPOJENÍ PEDAGOGŮ DO „ZAPOČÍTÁVANÉ“ VĚDECKÉ A VÝZKUMNÉ ČINNOSTI DLE FAKULT**

	FF	PdF	PřF	ZSF
počet pedagogů zapojených do projektů CEP	18	5	34	1
počet profesorů a docentů zapojených do projektů CEP	11	3	20	1
počet pedagogů zapojených do instit. záměrů	46	43	52	2
počet profesorů a docentů zapojených do instit. záměrů	16	12	18	2

U experimentálních pracovišť se projevil nedostatek středně technických pracovníků, zejména v souvislosti s řešením institucionálních záměrů. Péči o přístrojové vybavení, přípravné a rutinní práce museli vykonávat kvalifikovaní badatelé.

Materiální zajištění vědecké a umělecké činnosti

V roce 1999 získaly české vysoké školy další významný zdroj finanční podpory vědecké a výzkumné činnosti – institucionální prostředky. Spolu s grantovými prostředky a tzv. příspěvkem na nespecifikovaný výzkum činila celková výše finančních prostředků pro badatelskou činnost na OU 19 254 tis. Kč.

Ani v roce 1999 nenastal zásadní pokrok ve vybavování experimentálních pracovišť (fyzika, chemie a biologie) a stav je stále alarmující. Podobně jako v roce 1998 byly získány některé přístroje z rušených ústavů. Většinou se však jedná o morálně zastaralá zařízení, která umožňují rozběh badatelské činnosti, ale ne její rozvoj. Byly rozvíjeny aktivity spojené se získáváním grantů, které by umožnily pořízení moderní techniky (GAČR, FRVŠ). Pro rok 2000 byly získány prostředky FRVŠ pro vybavení laboratoře mikrobiologie a prostředky GAČR pro dovybavení a modernizaci pracoviště biofyziky.

Materiální zajištění vědecké činnosti na Filozofické a Pedagogické fakultě bylo v roce 1999 na poměrně dobré úrovni. Je to dáno zejména menší finanční náročností výzkumu na těchto fakultách. Pro rok 2000 byly z FRVŠ získány finanční prostředky na vybavení laboratoře lidské motoriky katedry tělesné výchovy. Vybavení bude využito rovněž k badatelské činnosti katedry.

Významnou součástí tvůrčí činnosti na PdF OU je umělecká činnost. Pro zajištění této většinou finančně náročné činnosti se podařilo získat prostředky z mimorozpočtových zdrojů (granty, sponzoring, nadace). Materiální zajištění badatelské činnosti obou univerzitních výzkumných ústavů v roce 1999 bylo na dobré úrovni díky získaným grantům.

V roce 1999 došlo k dalšímu zlepšení přístupu k informačním zdrojům. Každý akademický pra-

covník má přístup k PC a na internet. Na PřF byla provozována špičková databáze z oblasti chemie Cross Fire, kterou se podařilo získat díky koordinovanému postupu českých vysokých škol za výhodných cenových podmínek (konzorciální licence).

Na podporu rozvoje vědeckovýzkumné činnosti byla organizována Interní grantová soutěž (čtvrtý ročník). Na základě priorit schválených VR OU a výsledků oponentur podaných projektů bylo k podpoře navrženo 24 projektů. Bylo rozděleno 500 tis. Kč.

Mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji

Ve spolupráci se zahraničními partnery (International Centre for Technical Research London) byl připravován vstup do 5. rámcového programu EU. Byl předjednáán projekt směřovaný do oblasti hygieny a ochrany zdraví obyvatelstva, v němž by se za českou stranu zúčastnila katedra biologie PřF a ZSF. PřF připravila pro rok 2000 ve spolupráci s některými dalšími českými univerzitami projekt 5. RP v oblasti multimediální výuky.

V rámci účasti OU v tzv. Středoevropské šestce byl na popud Pädagogische Hochschule Erfurt připravován společný projekt zaměřený na jazykovědnou problematiku. Následně bude usilováno o zajištění financování tohoto projektu ze zdrojů EU. FF připravila pro rok 2000 projekt pod UNESCO.

Na ZSF byla zřízena kancelář konsorcia ECSP-RESS, tvořeného Evropskou asociací škol sociální práce, Evropskou asociací škol sociální pedagogiky a Evropským centrem komunitního vzdělávání. Cílem práce kanceláře je vytvářet databanku škol a institucí pro organizování společných projektů v oblasti vzdělávání, výzkumu a praxe v sociální práci.

Spolupráce s Akademii věd ČR, resortními výzkumnými útvary a nevládním sektorem

Spolupráce s ústavu AV ČR byla do značné míry ovlivněna tím, že v Ostravě a regionu severní Moravy působí v současné době pouze Ústav

geoniky AV. Přírodovědecká fakulta měla v roce 1999 s tímto ústavem velmi úzkou spolupráci ve výzkumu i pedagogickém procesu. OU dále spolupracovala s těmito ústavy AV: Ústav pro českou literaturu v Praze, Sociologický ústav, Ústav pro jazyk český, Ústav pro soudobé dějiny, Ústav krajinné ekologie a Entomologický ústav v Českých Budějovicích, Ústav ekologie krajiny v Brně, Fyzikální ústav, Ústav makromolekulární chemie. Spolupráce se uskutečňovala především formou spoluúčasti na řešení společných výzkumných projektů. Méně bylo využíváno zapojování pracovníků akademie věd do výuky.

Spolupráce s podnikovou sférou a institucemi regionu byla závislá většinou na osobních kontaktech jednotlivých pracovníků. Tyto kontakty byly realizovány formou vedlejších pracovních poměrů. Nejaktivněji si vedla PřF OU, která spolupracovala s KHES Ostrava, MCHZ Ostrava a Fakultní nemocnicí v Ostravě-Porubě, Výzkumným ústavem lesního hospodářství a myslivosti ve Frýdku-Místku a Výzkumným

ústavem vodohospodářským v Ostravě. Velmi úzká a mnohostranná byla spolupráce ZSF s Fakultní nemocnicí v Ostravě-Porubě. FF OU spolupracovala s Památkovým ústavem v Ostravě, Slezským ústavem v Opavě a Židovským muzeem v Praze.

V roce 1999 byly učiněny rovněž zásadní kroky k realizaci projektu Vědecko-technologického parku (VTP) Ostrava, na němž se Ostravská univerzita podílí spolu s VŠB-TU, Slezskou univerzitou v Opavě, Magistrátem města Ostravy a Agenturou pro regionální rozvoj Ostrava. V roce 2000 bude přikročeno k vybudování řídicího centra s 3000 m² tzv. inkubátorových jednotek, které by měly sloužit začínajícím firmám. Ostravská univerzita nabídla v rámci své účasti ve VTP konzultační a poradenskou činnost.

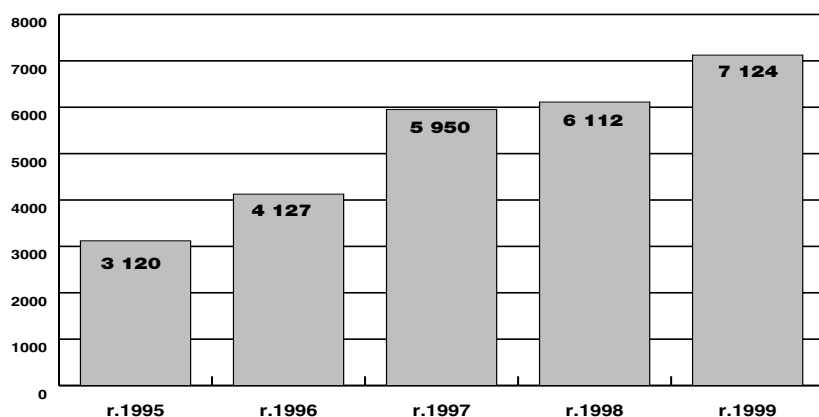
Grantové aktivity OU v roce 1999

Rozhodující podíl mezi badatelskými projekty tvořily projekty podané do GAČR (52 % řešených projektů). Nejvyšší finanční částku získala OU pro

Tabulka č. 2: **PROJEKTY CEP PODLE ÚTVARŮ**

	FF	PdF	PřF	ZSF	rektorát	OU celkem
počet řešených projektů	6	2	10	1	3	22
z toho nových v r. 1999	1	1	5	1	0	8
pokračujících v r. 2000	3	0	7	1	3	14
prostředky celkem (tis. Kč)	1 880	170	2 687	400	3 122	8 259
NIV (tis. Kč)	1 740	170	2 059	200	3 122	7 291

Graf č. 1: **VÝVOJ GRANTOVÝCH NIV (TIS.KČ) V OBDOBÍ 1995 AŽ 1999**

projekty programu „Podpora výzkumu na vysokých školách“ (38 % celkové finanční částky pro projekty CEP). Na resortní granty (MŠMT) připadla pouze 2 % získaných prostředků. Tabulka ze

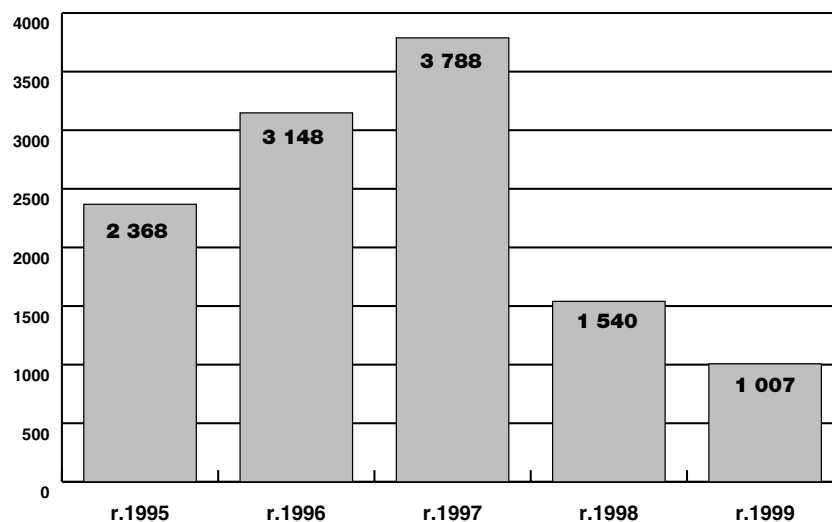
/str. 35/ ukazuje úspěšnost jednotlivých subjektů OU v získávání grantů. Granty získané ústavy jsou zahrnuty pod rektorát.

Fond rozvoje vysokých škol

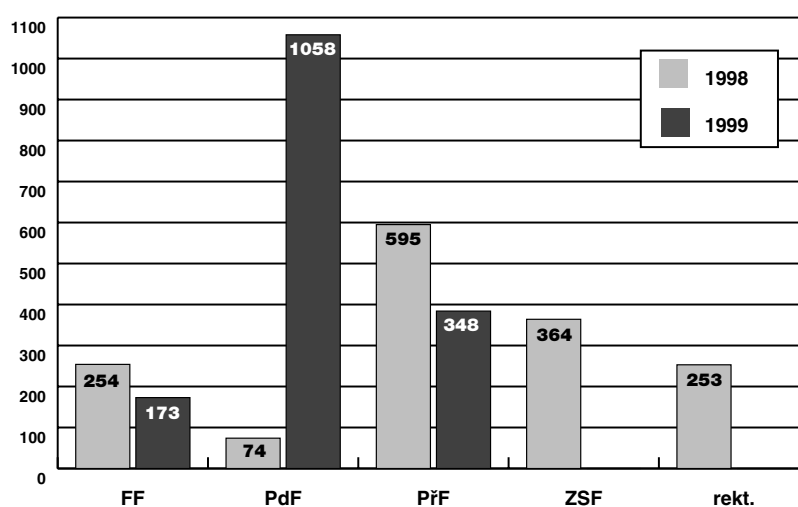
Rok 1999 nebyl pro naši univerzitu příznivý. Ze 46 podaných projektů získalo finanční podporu pouze 14 projektů. Takto získaná částka činila 1 579 tis. Kč. Vývoj získaných prostředků v období

1995–1999 zachycuje graf č. 2. Nutno zdůraznit, že ve financování Fondu rozvoje vysokých škol (FRVŠ) po stagnaci v letech 1995–1997 došlo v roce 1998 k výraznému snížení celkové dotace z 200 mil. na 140 mil. Kč.

Graf č. 2: **VÝVOJ ZÍSKANÝCH PROSTŘEDKŮ FRVŠ V OBDOBÍ 1995–1999**

Graf č. 3: **POROVNÁNÍ ČÁSTEK (V TIS. Kč) ZÍSKANÝCH ÚTVARY OU V ROCE 1998 A 1999**

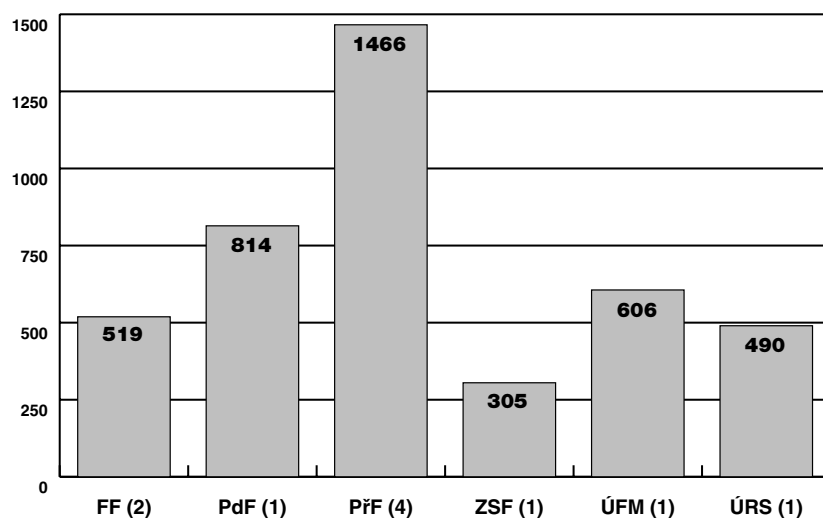

Za období existence FRVŠ (od roku 1992) bylo pracovišti OU podáno 250 projektů a schváleno 95 (38 % úspěšnost). Co do úspěšnosti zaujímáme 14. místo mezi VŠ. Do výběrového řízení pro rok 2000 bylo podáno za OU 43 projektů (ČR celkem 1954). V počtu podaných projektů jsme na 14. místě mezi českými vysokými školami.

Institucionální záměry

V roce 1999 byla poprvé uplatněna tato nová forma financování vědy na vysokých školách. Ostravské univerzitě byla poskytnuta na 10 záměrů celková částka 4,2 mil. Kč (tj. 0,6 % sumy poskytnuté českým VŠ). Rozdělení mezi útvary OU ukazuje *graf č. 4*.

Graf č. 4: **FINANCOVÁNÍ INSTITUCIONÁLNÍCH ZÁMĚRŮ V ROCE 1999**

Na konci roku 1999 proběhlo hodnocení výsledků dosažených v rámci institucionálního výzkumu externími posuzovateli a během ledna a února 2000 byly organizovány veřejné oponentury. K výsledkům hodnocení se vyjádřily vědecké rady fakult, u celouniverzitních institucionálních záměrů Vědecká rada Ostravské univerzity na svém řádném zasedání dne 29. února 2000. Závěry hodnocení byly postoupeny MŠMT.

Interní grantová soutěž (IGS)

Na podporu badatelských aktivit zejména mladých kolegů byla rovněž v roce 1999 organizována IGS (již čtvrtý ročník). Ze 40 přihlášených projektů bylo na základě posouzení externími posuzovateli vybráno k finanční podpoře celkem 24 projektů, mezi něž byla rozdělena částka 500 tis. Kč.

Národní výzkumná centra

Do vládou připravovaného programu „Národ-

ních výzkumných center“ byly za Ostravskou univerzitu podány tři předběžné návrhy:

- „Institut pro teorii inteligentních systémů,“
- „Národní centrum pro výzkum genotoxických faktorů a ochrany zdraví,“
- „Ústav pro regionální studia“.

Umělecká činnost

Pro PdF OU je typická umělecká činnost (hudební a výtvarná), které se věnuje čtvrtina pedagogů. Široká byla paleta domácích a zahraničních koncertů a výstav v roce 1999 (m.j. v SRN, Itálii, Brazílii, Jižní Korei).

Mezinárodní spolupráce ve vzdělávání Mezinárodní programy

Dále byla pracoviště OU zapojena do programu AKTION a CEEPUS. Na ZSF byl řešen projekt za finančního přispění UNESCO.

OU ve spolupráci s VŠB získala v roce 1999 podporu nového projektu TEMPUS „Regional Administrative Training Centre“ pro období let 2000–2001. Cílem je připravit ve spolupráci se zahraničními univerzitami (GB, B, Fin, Aus) lektorský sbor pro školení pracovníků správní sféry v problematice EU. Završením projektu bude zřízení školicího centra pro potřeby regionu.

V roce 1999 byl podán úspěšný celouniverzitní grant „Management Training for Cultural Managers“ pod programem LEONARDO.

Mobility studentů a pedagogů

Nejvýznamnějším programem podpory mobility studentů a pedagogů je SOCRATES/ERASMUS. V rámci institucionální smlouvy bylo uzavřeno 30 bilaterálních smluv se zahraničními partnery a získána částka 46 920 EUR pro zajištění aktivit pedagogů a 53 872 EUR pro mobility studentů. Podrobné údaje lze získat na grantovém a zahraničním oddělení OU (Annual Report 1999)

Údaje o mobilitách podle jednotlivých fakult shrnuje *tabulka č. 3*.

Tabulka č. 3: **MOBILITY STUDENTŮ A PEDAGOGŮ OU V ROCE 1999**

	FF	PdF	PřF	ZSF	OU celkem
počet studentských výjezdů	35	65	24	13	137
týdny strávené v zahraničí celkem	420	1235	134	39	1828
počet výjezdů pedagogů	59	31	68	14	172
dny v zahraničí celkem	637	108	891	68	1704

Další aktivity OU

Významné konference

Čestný doktorát

Ostravská univerzita udělila na slavnostním zasedání své vědecké rady dne 16. listopadu 1999,

které se uskutečnilo u příležitosti oslav výročí 17. listopadu, čestnou vědeckou hodnost doktora honoris causa historických věd významnému historikovi a pedagogovi prof. PhDr. Juliu Albertymu z Univerzity Mateje Bela v Banské Bystrici.

Résumé

SCIENCE, RESEARCH & INTERNATIONAL CO-OPERATION

Research and development

The scientific and research activity of the University includes a large spectrum of different branches, from humanistic through scientific to medical ones. Scientific activity at the top level is carried out within the framework of two whole-university research institutes – the Regional Studies Institute and the Institute for Research & Applications of Fuzzy Modelling. In the year 1998 priority areas of research at individual faculties were defined. Within the faculties a certain concentration of research took place because of the introduction of institutional financing in priority areas of research (since 1999). Together with grants and the so-called contribution to non-specific research, the UO obtained a total amount of 19.254,000 CZK from state resources for its research activity. Out of this, the amount of 4,2 mil. CZK (i.e. 0.6% of the amount of money granted to all the Universities in the Czech Republic) was for financing 10 institutional plans solved in the UO.

A decisive proportion of research projects were projects handed into the GAČR (52% of solved projects). Resort grants (MŠMT) received only 2% of obtained means. The UO workplaces obtained in total 8.259,000 CZK from grants.

The Grant Department of the UO organized the Internal grant competition (4th year) to support the development of science and research activity. The

amount of 500,000 CZK was divided among 24 chosen projects.

In the future it is necessary to concentrate on obtaining financial means for research activity from foreign resources. The Faculty of Science prepared, in co-operation with other Czech Universities, a project of the 5th skeleton programme in the area of multimedia lessons.

In 1999 the UO was less successful in gaining development grants from the Fund of Universities Development (1.007,000 CZK). In the course of the existence of the Fund of Universities Development (since 1992), the UO has handed in 250 projects, out of which 95 were approved (a 38% success rate). As for success rate we are in 14th place among other Universities.

In 1999 three preliminary proposals of research centres were handed into the "National Research Centres" programme, which is organized by the government.

In 1999 the office of ECSPRESS syndicate, consisting of the European School Association of Social Work, the European School Association of Social Pedagogy, and the European Centre of Community Education, was established in the Medico-Social Faculty. The aim of the office is to construct a data bank of schools and institutions for organizing corporate projects in the areas of education, research and practice in social work.

Co-operation with institutions of the Academy of Science of the Czech Republic was considerably influenced by the fact that currently only the Institute of Geonika AV operates in Ostrava and the region of Northern Moravia. In 1999 the Faculty of Science closely co-operated with this institute in the fields of research and pedagogical process. The faculties co-operated with 8 other institutions of the Academy of Science of the Czech Republic and many other regional institutions.

The Pedagogical Faculty of the UO is known for its art activities (music, painting) in which one fourth of its teachers is involved. There was a wide range of domestic and foreign concerts and exhibitions in 1999 (among others in Germany, Italy, Brazil and South Korea).

In 1999 access to information resources was improved. All academic staff have access to PCs and the internet. At the beginning of the year a new university library and study rooms were opened at the Faculty of Science and the Pedagogical Faculty.

International Co-operation in Education

After co-operation with the VŠB-TU the UO obtained financial support for a new project –

TEMPUS "Regional Administrative Training Centre" for the period 2000–2001. Its aim is to prepare, in co-operation with foreign Universities (UK, Belgium, Finland and Austria), a group of lecturers for training administrative workers in EU matters. The project will be rounded off with the setting up of a training centre to attend to the needs of the region.

In 1999 a successful whole-university grant "Management Training for Cultural Managers" within the programme LEONARDO was handed in.

SOCRATES/ERASMUS is the most important programme of the students and teachers mobility support. Within an institutional contract, 30 bilateral contracts with foreign partners were concluded, and an amount of 46,920 EUROS was obtained for securing teachers' activities and 53,872 EUROS for students' mobility.

Other UO activities

In its festive session on November 16th 1999, held on the occasion of celebrating the 17th November anniversary, the University of Ostrava conferred a honorary scientific degree of doctor honoris causa of historical sciences to a leading historian and teacher, Prof. PhD. Julius Albery, from the Matej Bel University in Banská Bystrica.

HOSPODAŘENÍ

Ing. Ladislav Kudela

V roce 1999 nabyl účinnosti zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách, upravující významným způsobem postavení, práva a povinnosti vysoké školy jako nejvyššího článku vzdělávací soustavy.

Výrazně byly spolu se studijní oblastí změněny práva a povinnosti v oblasti rozpočtu veřejných vysokých škol, nakládání s jejich majetkem a jejich hospodaření. Zásadní změna nastala v oblasti odměňování v tom smyslu, že odměňování zaměstnanců OU se začalo řídit vnitřním mzdovým předpisem, který vychází ze zákona č. 1/1992 Sb. o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výdělků ve znění pozdějších předpisů.

Přípisem čj. 15269/99-33 byla OU na počátku roku zaslána Smlouva o poskytnutí neinvestičních dotací (NIV) ze státního rozpočtu na uskutečňování akreditovaných studijních programů celoživotního vzdělávání a s tím spojenou umě-

leckou nebo další tvůrčí činnost s výjimkou tvůrčí činnosti vědecké, výzkumné nebo vývojové a na rozvoj vysoké školy ve výši 183 012 tis. Kč. Na rozdíl od minulých let nebyl stanoven ze strany MŠMT limit mzdových prostředků. V průběhu roku 1999 byla čtyřmi dodatky upravena ze strany poskytovatele základní smlouva, přičemž se vždy jednalo o účelové prostředky, jako např.: stipendia PGS a pro zahraniční studenty, NIV spojené s investiční výstavbou, projekty z fondu ministra a FRVŠ a programy CEEPUS a AKTION.

Na výzkum a vývoj byla poskytnuta dotace ve výši 15 552 tis. Kč, obsahující prostředky na institucionální záměry, nespecifikované a účelové prostředky na VaV a dotace na resortní výzkum.

Dalším zdrojem příjmů byly příjmy v hlavní činnosti, které byly tvořeny poplatky spojenými se studiem, výnosy z majetku a výnosy z doplňkové činnosti.

PŘÍJMY V HLAVNÍ A DOPLŇKOVÉ ČINNOSTI (v tis. Kč)

	hlavní činnost	doplňková činnost
FF	513	589
PdF	1 402	3 458
PřF	1 005	704
ZSF	2 171	30
rektorát	2 355	30
celkem	7 446	4811

V období leden až září 1999 byla ze strany Ministerstva financí nařízena regulace neinvestičních finančních prostředků, upravující čerpání o – 5 % oproti rozpisu. Na základě regulačního opatření byl vydán příkaz rektora č. 39/1999 k zabezpečení úspor za I. pololetí.

Špatná finanční situace se projevila snížením plánovaných nákupů, oprav, omezením služebních cest, publikační činnosti, rozvojových záměrů apod. S okamžitou platností byla zastavena veškerá údržba, čerpání položek za služby. Veškerá opatření vedla k tomu, aby se regulace nedotkla pokud možno mezd zaměstnanců OU. V měsíci září byly rozhodnutím Ministerstva financí veřejné vysoké školy vyčleněny z regulačních opatření a limit výdajů byl otevřen na 100 % původně rozepsané dotace.

Největší část prostředků byla vynaložena na mzdy zaměstnanců OU a povinné odvody sociálního a zdravotního pojištění.

Za spotřebovanou energii všeho druhu jsme vynaložili téměř 10 mil. Kč.

V kalendářním roce 1999 bylo v rámci běžné údržby a oprav nemovitého majetku OU vyčleněno cca 7,6 mil. Kč z rozpočtu NIV. Jedná se o práce prováděné dodavatelsky cizími organizacemi (subjekty) na základě objednávek a smluv o dílo. Plná polovina, tj. cca 3,8 mil. Kč, byla vložena do stavebních úprav a oprav v objektu na Podlahově ul. v Ostravě-Mar. Horách. Zde byly stávající prostory upraveny pro výuku tří kateder, a to občanské výchovy, katechetiky a především katedry výtvarné tvorby PdF. Zbývající finanční prostředky byly použity na menší a střední stavební opravy a havárie v ostatních školních budovách OU.

Za knihy a časopisy jsme vynaložili 2 766 tis. korun, používání sítě CESNET nás stálo 1 480 tis. korun, za poštovné a telefony bylo uhrazeno přes 3 mil. korun. Nájemné za užívání dalších prostorů a zařízení činilo téměř 3 mil. korun. Náhrady za cestovní výdaje v rámci hlavní činnosti ve výši 1 378 tis. korun a na zahraniční pracovní cesty 1 751 tis. korun.

INVESTIČNÍ ROZVOJ

Ing. Ladislav Kudela

Stavby ukončené

■ „Rekonstrukce anatomie“

V roce 1998 byla zahájena stavba „Rekonstrukce objektů pro normální a patologickou anatomii Zdravotně sociální fakulty v Ostravě-Zábřehu“.

V první fázi byla dokončena rekonstrukce 1. NP. bývalého ředitelství pro teoretickou výuku a hotové dílo bylo po kolaudaci předáno k užívání dnem 17. 7. 1999, kdy kolaudační rozhodnutí nabylo právní moci.

Ve druhé fázi byla dokončena rekonstrukce objektu bývalé patologie. Při rekonstrukci tohoto objektu byl zachován původní účel budovy, rozšířen o nezbytné zázemí k výuce studentů, což si vyžádalo změny dispozic na vazby splnění požadavků norem pro vysoké školy. Objekt je určen pro praktickou výuku Ústavu pro normální a patologickou anatomii ZSF OU. Ukončená stavba byla předána uživateli dnem 5. 10. 1999 po právní moci kolaudačního rozhodnutí.

Celá investiční akce byla dotována ze státního rozpočtu MŠMT s malou spoluúčastí FRIM OU.

■ „Změna užívání 1. NP. v objektu C, Bráfova 7, Ostrava 1,“

V prosinci roku 1998 byly zahájeny stavební úpravy výše uvedeného 1. NP. v objektu „C“ pro uživatele Přírodovědecké fakulty OU. Stavba byla ukončena a předána dnem předání a převzetí investorem v květnu 1999. Rekonstrukcí byly

vybudovány posluchárny pro 15 až 30 studentů, pracovna pedagogů a bufet s příslušným zázemím.

Stavba byla dotována ze státního rozpočtu MŠMT bez spoluúčasti OU.

■ „Rekonstrukce a modernizace laboratoří chemie,“

V objektu „C“ na Bráfově ulici byla prováděna v roce 1999 rekonstrukce místností ve 2. NP. na laboratoř chemie a seminární učebnu katedry chemie PŘF OU.

Investiční prostředky byly hrazeny z FRIM OU a prvotní vybavení ze státního rozpočtu NIV MŠMT.

Ukončená stavba byla předána uživateli včetně vybavení dnem předání a převzetí investorem, tj. v září 1999.

Akce rozestavěné

■ „Rekonstrukce objektu „A“ koleje Jana Opletala Hladnov,“

Ostravská univerzita převzala do vlastnictví od VŠB-TU areál studentských kolejí Jana Opletala Hladnov ve Slezské Ostravě včetně zpracované projektové dokumentace k rekonstrukci objektu „A“. Rekonstrukce zamýšlená původním vlastníkem VŠB-TU měla být financována z investic FRIM VŠB. Po převodu areálu na OU vypracovala univerzita Dodatek k původnímu stavebnímu záměru a projednala s MŠMT financování ze stát-

ního rozpočtu ČR. Rekonstrukce byla zahájena v listopadu 1999. Ukončení stavby podle schváleného Dodatku OU je v prosinci 2000. Rekonstrukce probíhá za plného obsazení ubytovací kapacity studenty, a proto OU jedná s dodavatelem stavby, uživatelem KaM a studenty o možném uspořádání dokončení rekonstrukce k 30. 9. 2000. Ostravská univerzita jako nynější investor počítala s tím, že objekt „A“ bude při rekonstrukci zcela vyklizen. Neovlivnila však uzavírání smluv se studenty prováděné KaM VŠB.

Pokud uživatel KaM a studenti přistoupí na podmínky dodavatele uvolňovat postupně od 1. 5. 2000 prostory pro rekonstrukci tam, kde je nutné vyklizení pokojů studenty, je možné, že se podaří stavbu dokončit k 30. 9. 2000. Dodavatel posílí stavbu větším počtem pracovníků i s prodlouženou denní pracovní dobou. K eventuální změně ukončení stavby k 30. 9. 2000 vypracuje dodavatel nový harmonogram postupu prací, s nímž bude seznámen jak uživatel KaM, tak studentská rada.

Akce v projektové přípravě

■ „Rekonstrukce objektu D5, Reální, vč. dvorní fasády a výměny oken,,

V roce 1999 byl zpracován projekt pro tuto rekonstrukci. Ostravská univerzita hodlá kromě rekonstrukce dvorní fasády provést opravu fasády uliční, tj. z Reální a Poštovní ulice. Objekt je veden v rejstříku památkově chráněných objektů, což komplikuje zahájení realizace. Památkový ústav v Ostravě požádal OU o provedení stavebně historického průzkumu obou částí fasád a podle případných negativních výsledků tohoto průzkumu, že uliční fasáda je zcela poškozená

(pod skořápkou několika nátěrů zvětralá omítka), rozhodne Magistrát města Ostravy, Útvar hlavního architekta, oddělení památkové péče, že tuto fasádu bude nutno oklepat až na cihlu. Znamená to pro OU zajistit detailní projektovou dokumentaci a finanční prostředky k realizaci se zvýší.

Podle záměru má být realizace rekonstrukce zahájena nejpozději v květnu 2000.

Stavba bude financována zcela ze státního rozpočtu.

Akce v předprojektové přípravě

■ „Rekonstrukce objektu Chittussiho 10 ve Slezské Ostravě,,

V roce 1999 bylo na základě rozhodnutí Komise expertů MŠMT ČR zadáno zpracování více studií pro záměr dobudování areálu PŘF na Hladnově.

Po předložení studií členům Komise expertů MŠMT byla vybrána studie pod heslem SOVA, která řeší komplexní využití území včetně změn ve stávajících objektech. Vzhledem k tomu, že záměr vyžaduje přes 200 mil. Kč, bude jeho realizace postupná. Jako první etapa bude výstavba nových objektů na volné zbytkové ploše části bývalého gymnázia Chittussiho 10.

Zahájení projektových prací se předpokládá od února do října 2000. Následná realizace podle záměru pak od listopadu 2000.

Stavba bude financována velkou měrou ze státního rozpočtu s drobnou spoluúčástí FRIM OU. Ukončení I. etapy za předpokladu, že nenastanou žádné komplikace při zahájení, počítá OU v únoru 2002. Pak by měla následovat další etapa výstavby až do úplného ukončení celého areálu dle zpracovaného Stavebního záměru do roku 2004–2005.

Résumé

MANAGEMENT AND ECONOMY

In 1999 law No.111/1998 pertaining to Universities came into force. It significantly regulated the position, rights and duties of Universities at the top of the education system.

The University of Ostrava was sent a Contract providing a non-investment grant NIV of 183.012,000 CZK in letter No.15 269/99-33. Research and development were granted 15.552,000 CZK.

During the period January-September the Ministry of Finance announced a regulation of non-investment financial means, which cut drawings by 5% compared to the budget. In September the expenses limit was increased to 100% of the original approved subsidy.

We spent almost 10 mil. CZK on used energy.

The University spent 2.766,000 CZK on books and magazines, and over 3 mil. CZK on telephone calls and postage fees. The UO spent within the framework of its own work 1.378,000 CZK on travel expenses and 1.751,000 CZK on foreign business trips.

Constructions finished

- **Reconstruction of anatomy department**

In the year 1998 the "Reconstruction of buildings for pathologic anatomy in the Medico-Social Faculty in Ostrava-Zábřeh" started. The buildings are to serve the practical lessons of the Institute of Pathologic Anatomy of the MSF UO. The reconstructed buildings were handed over on October, 5th 1999.

- **Change of using the 1st NP in the "C" building, 7 Bráfova Street, Ostrava 1**

Lecture rooms for 15 to 30 students, teachers' offices and a snack bar were built as a result of the reconstruction.

- **Reconstruction and modernization of chemistry laboratories**

The finished construction, including equipment, was handed over to the user in September 1999.

CENTRUM INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ

Mgr. Martin Malčík

Rok 1999 byl rokem zásadních změn ve struktuře počítačových sítí jak po stránce hardwarové, tak po stránce softwarové, rokem implementace pro OU klíčových informačních systémů, rokem přípravy na přechod na rok 2000. Centrum řešilo kontinuálně v návaznosti na uplynulá léta řadu úkolů, jejichž podstata je dlouhodobá, mj. budování a správy počítačových sítí, napojení sítí do projektu TEN-155 a budování telefonní infrastruktury.

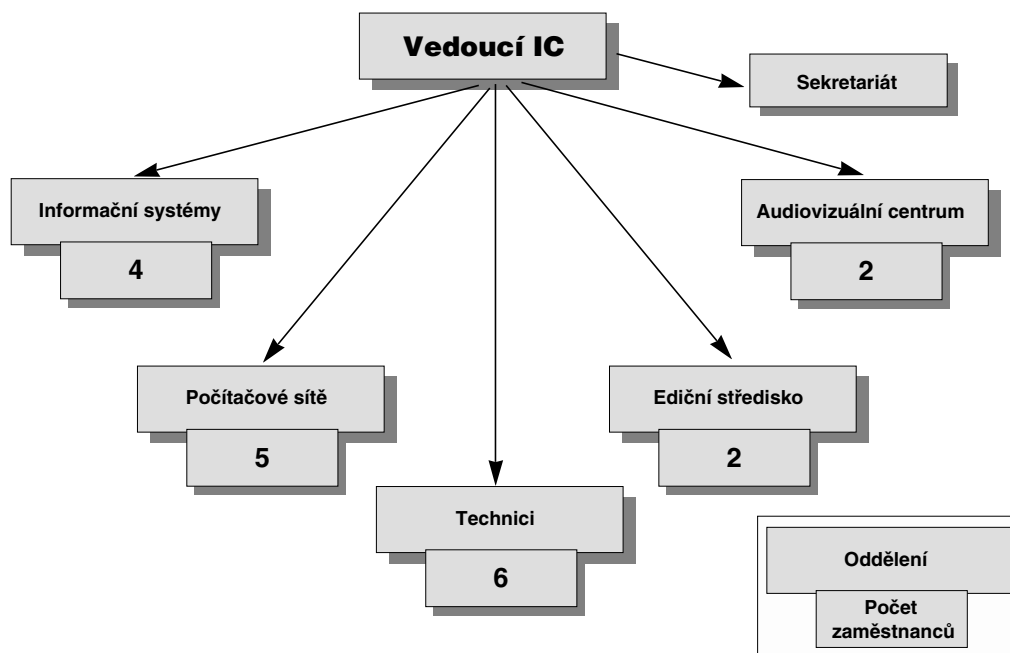
Hlavní pozornost a úsilí pracovníků centra v roce 1999 byla upřena na ukončení implementace informačního systému STUDENT, výběr a implementaci ekonomického informačního systému, instalaci několika mikrovlnných spojů,

upgrade síťového informačního systému Novell, změnu technologie na pátevní počítačové síti.

Centrum informačních technologií (CIT) bylo v roce 1999 nositelem a spoluřešitelem řady projektů Fondu rozvoje vysokých škol MŠMT v celkové výši 1,2 mil. Kč.

Zprovoznění nových zařízení, implementace nových informačních systémů přineslo s vyššími technickými a informačními možnostmi i větší pracovní zatížení všech zaměstnanců centra, jejichž počet se zvýšil proti roku 1998 o jednoho pracovníka na celkový počet jedenadvaceti zaměstnanců. Výrazným přínosem bylo pro centrum provádění pomocných činností pracovníky vykonávajícími v CIT civilní službu.

Obr. č. 1. **PERSONÁLNÍ STAV CIT**

Informační systémy

Útvar informačních systémů CIT měl v roce 1999 čtyři zaměstnance a zajišťoval velké množství odborných činností v těchto oblastech:

1. Správa a aktualizace knihovního informačního systému TINLIB, upgrade na novou verzi pod názvem T-Series, příprava na spuštění výpůjčního protokolu.
2. Práce na implementaci integrovaného IS Student. Na konci letního semestru proběhl předzápis studijních disciplín na akademický rok 1999/2000 a zápisem do tohoto akademického roku na podzim roku 1999 přešla evidence studijních výsledků plně pod nový IS Student. Současně probíhala reinstalace databáze Oracle na vyšší verzi a příprava instalace přístupu do IS přes WWW. V průběhu roku byl vybrán typ studentského a zaměstnaneckého průkazu a organizačně zajištěno fotografování, tisk a vydání asi 3500 těchto průkazů.
3. Výběr a implementace ekonomického informačního systému nad databází Oracle. Vlastní implementace, která byla zahájena v říjnu 1999, byla velkým úsilím pracovníků finanční účtárny, Centra informačních technologií, tajemníků a dodavatelské firmy Magion úspěšně zvládnuta a od začátku roku 2000 bylo již zahájeno účtování v novém informačním systému.
4. Pokračování vývoje WWW informačního systému. Tento systém přináší základní informace o pracovištích Ostravské univerzity, aktuálně informuje o významných akcích, publikační činnosti, vědě a výzkumu, obsahuje významné dokumenty a umožňuje přístup k hlavním informačním systémům na OU. Během roku probíhala příprava na přechod na výkonnější centrální WWW server, který s novými technologiemi přinese uživatelům WWW stránek OU nové komplexní informační služby.

Počítačové sítě univerzity

1. Počítačové sítě budov

Ve všech hlavních budovách OU byla dokončena instalace strukturované kabeláže. V budo-

vách je použit dle nároků na šířku pásma Fast Ethernet s rychlostí 100 Mb/s, případně sdílený nebo přepínaný 10 Mb/s Ethernet. Celkem je na OU nainstalováno asi 1000 portů RJ 45.

2. Spojení mezi budovami

Vybudování optické trasy z VŠB-TU na OU umožnilo plnohodnotné připojení Ostravské univerzity technologií ATM 155Mb/s k internetu, do projektu páteřní počítačové sítě pro vědu, výzkum a vzdělávání – TEN-155. Současně byla dokončena výstavba a propojení optické trasy mezi Centrem informačních technologií a Zdravotně sociální fakultou OU na ulici Fráni Šrámka.

Bylo nainstalováno nově několik mikrovlnných spojů. Areál ZSF v Zábřehu byl připojen mikrovlnným spojením Miracle Skywalker 10 Mb/s, budova PdF na Podlahově ulici mikrovlnným spojením WavePoint 2 Mb/s a budova PdF na Sokolské ulici byla připojena mikrovlnným spojením Miracle Skywalker 10 Mb/s.

3. Páteřní počítačová síť

Řešením grantu INFRA II jsme mohli radikálně změnit technologii páteřní sítě na GigabitEthernet, který je nainstalován ve všech budovách Ostravské univerzity připojených na optický kabel. Nově nainstalovaný centrální přepínač OU s integrovaným výkonným routerem Cisco 5509 umožňuje směrování virtuálními sítěmi, připojení k ATM přepínači, připojení až 11 gigabitových sítí, podrobný management všech portů aj.

4. Přístupový systém

V síti OU je postupně instalován přístupový systém, který umožňuje selektivní systém povolování přístupu do učeben, laboratoří a dalších míst pomocí proximních bezkontaktních zaměstnaneckých a studentských průkazů. Studentské průkazy, které jsou produktem organizace International Student Travel Confederation, mají mezinárodní platnost a jsou pod záštitou UNESCO a Evropské unie.

5. Modemové pole

K zpřístupnění univerzitní sítě z veřejných sítí je provozováno modemové pole, které slouží

k realizaci vzdáleného připojení studentů a zaměstnanců prostřednictvím telefonní sítě do sítí univerzity a k využití všech služeb, které univerzitní síť poskytuje.

Telefony

Budování vlastní telekomunikační sítě v rámci jednotlivých budov bylo dokončeno ke konci roku. V druhé polovině roku byly instalovány pobočkové ústředny v rekonstruovaných objektech – Podlahova a v objektu ZSF v Ostravě-Zábřehu.

Průběžně probíhá zavádění systému osobních oprávnění k ovládání služeb na síťových pobočkových ústřednách (budovy A – E, rektorátu, knihovny a CIT), umožňujícího volání s jednoznačnou identifikací a tarifací soukromých telefonních hovorů z telefonních klapek univerzity (tzv. systém PIN kódů).

Od poloviny roku byly zprovozněny GSM brány umožňující přímé volání na mobilní telefony z klapek síťových ústředí za zvýhodněné tarify.

Byla provedena reorganizace telefonních čísel univerzity v telefonním seznamu SPT Telekom-Český Telekom.

Počítače

V roce 1999 bylo zakoupeno přes 120 PC a jeden Apple iMAC. Z uvedeného počtu prošlo celkově asi 50 počítačů technickým zhodnocením, tj. rekonstrukcí na úroveň Pentium II. Přes 60 procent počítačů je vybaveno zvukovou kartou, ještě větší počet má instalovanou jednotku CD-ROM, což umožňuje jejich využití v oblasti multimédií. Více než 95 procent celkového počtu počítačů je připojeno do počítačové sítě s přístupem k internetu. Všem těmto počítačům poskytují technici CIT hardwarovou a softwarovou podporu. Vzhledem k rekonstrukcím a vyřazování starších strojů celkový počet PC je zhruba 550.

V sítích Ostravské univerzity je instalováno téměř 30 serverů. Slouží pro nejrůznější účely, od poskytování systémových síťových služeb přes

výpočty po knihovně, ekonomický a studijní informační systém. Servery jsou převážně na platformě Intel, dále SGI a Digital. Ze značek je v oblasti Intel platformy zastoupena IBM a HP.

Přechod roku 2000

Problematicky přechodu na rok 2000 byla řešena na všech úrovních Ostravské univerzity a můžeme konstatovat bezproblémový přechod všech klíčových systémů.

Ediční středisko

Ediční středisko zajišťovalo kopírování větších nákladů, zhotovování brožur, skript a jejich vazby. Na kopírovacích strojích bylo vytištěno přes 1,5 milionů kopií formátu A4. Úspěšně zvládlo i tisk studijních programů pro nový kreditní systém studia, což představovalo náklad 4200 výtisků.

Ediční středisko je průběžně vybavováno novou, technicky vyspělejší reprografickou technikou.

Audiovizuální centrum

Audiovizuální centrum CIT spolupracovalo na společných projektech s katedrami chemie, pedagogiky, výtvarné výchovy, hudební výchovy, zajišťovalo také natáčení a zpracování záznamů většiny společenských akcí pořádaných univerzitou.

Centrum provádělo také ozvučení všech oficiálních i společenských akcí univerzity. V rámci koncepce postupné digitalizace audiovizuálních záznamů byl zahájen provoz počítačové digitální audiovizuální střížny a probíhá její postupné vybavování technikou.

Školicí středisko

Centrum informačních technologií provozuje pro potřeby školení zaměstnanců univerzity vlastní školicí středisko. Pracoviště je vybaveno osmi počítači a probíhá zde nejen školení uživatelů, ale také některé prezentační akce nových softwarových aplikací.

Résumé

CENTRE OF INFORMATION TECHNOLOGIES

In 1999 the Centre of Information Technologies (CIT) had to fulfil a lot of challenging tasks that were related to the provision of information services dealing with activities held in the University of Ostrava. The situation was made more complicated due to the fact that apart from common tasks and duties, there was the need to deal with the Y2K problem. We were aware of the fact that any potential errors caused by the IT system could have a negative impact on the growing confidence in reliability and usefulness of computers.

The IT systems section was solving several tasks at the same time – the choice and the setting up of the economic information system; it also worked on the Credit System implementation, and prepared for the establishment of the personal data system and the stock register. It was necessary to install several Oracle database channels in the central server of the University, to secure the back-up systems and to prepare the safety regulations.

The computer networks section had to face a very difficult task – to secure the installation of completely different hardware and software in the "backbone" network, without causing serious failure to the running of the network. This was successfully completed and we can now say

that among certain University buildings GigabitEthernet advanced technology has been put into standard operation. The Novell operation system was upgraded into Novell 5, and in the course of three months, nearly 2500 user accounts were transferred into the newly installed NDS. By putting three microwave connections into operation, the rest of the University buildings were connected to the all-university computer network.

When setting up the access and identification system, photos of approximately 3700 students and 300 University employees were taken and around 4000 student and employee cards were issued.

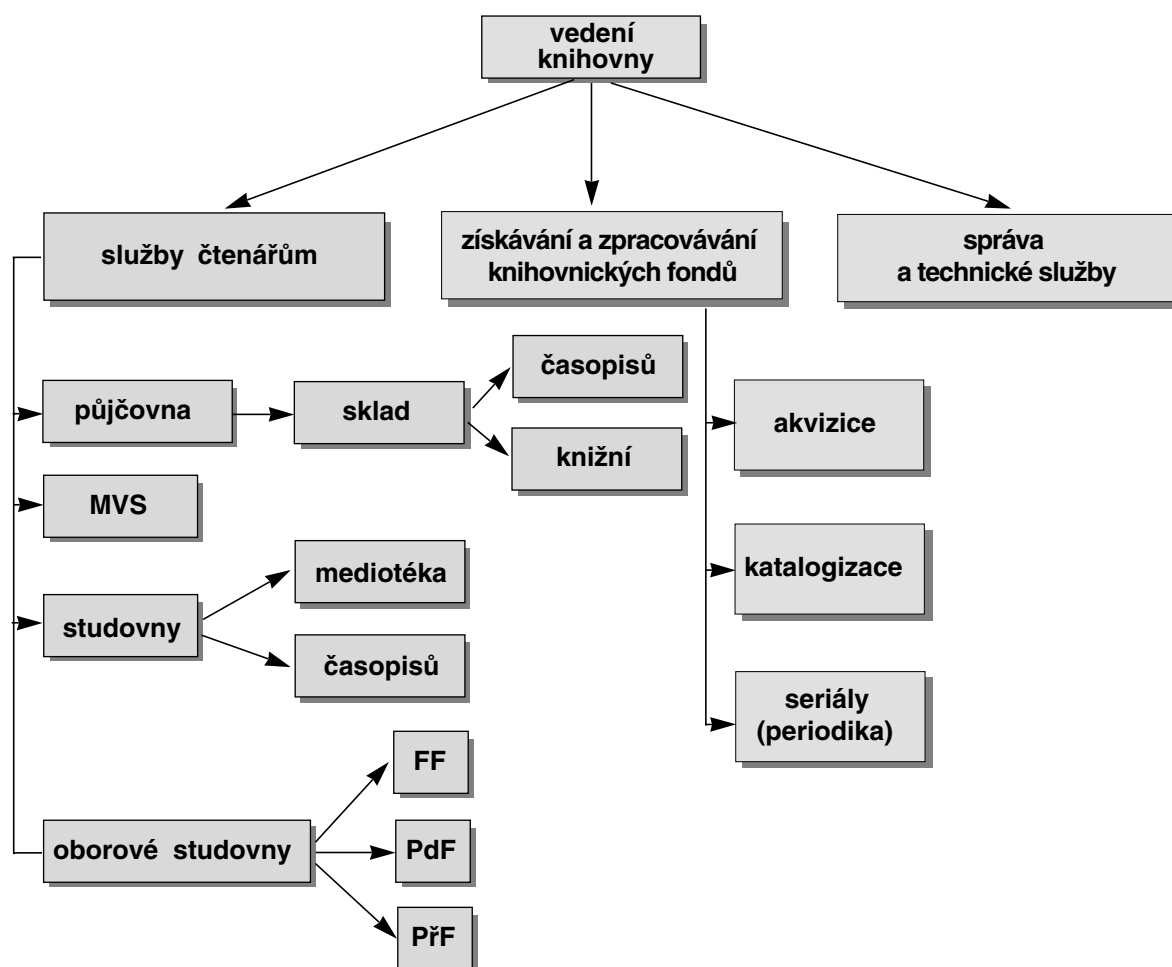
The telecommunication section implemented the installation of two GSM gates; it secures the maintenance of approximately 550 telephones and extensions, and it made everything ready for the installation of the tariff system of private telephone calls.

Among other Centre of Information Technologies activities performed in the year 1999, we should also mention the maintenance of the entire IT system, securing the proper acoustics and video recording of various events, didactic aids maintenance, printing and the binding of materials in the editing centre.

UNIVERZITNÍ KNIHOVNA

Mgr. Jana Trávníčková

1. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA UNIVERZITNÍ KNIHOVNY

2. Knihovnické a informační služby

25. ledna 1999 byla slavnostně zahájena činnost Univerzitní knihovny Ostravské univerzity v nové účelové budově na ulici Bráfové v Moravské Ostravě. Byly vytvořeny podmínky pro rozšíření a především zkvalitnění poskytovaných knihovnických a informačních služeb. Knihovna poskytuje služby studentům denního a distančního studia, vědeckým a pedagogickým pracovníkům a zaměstnancům Ostravské univerzity, studentům ostatních vysokých a středních škol a odborné veřejnosti podle podmínek stanovených knihovním a výpůjčním řádem. Prostřednictvím meziknihovni výpůjční služby zprostředkovává podle individuálních požadavků rovněž dokumenty z jiných knihoven v ČR, případně i z knihoven zahraničních. Byla zavedena rozšířená otevírací doba provozu na Bráfové ul. (pondělí, středa, čtvrtek od 8.00 do 18.00 hod., v úterý od 13.00 do 18.00 hod., v pátek od 8.00 do 15.00 hod.). V průběhu roku 1999 bylo dokončeno přestěhování knihovního fondu z odlehlých skladišť do nové budovy knihovny (přestěhováno bylo celkem 18 000 svazků) a je tak k dispozici v maximálně krátkém čase k využití pro uživatele služeb knihovny. Vybrané časopisy běžného ročníku a vybrané fondy knih v příruční knihovně jsou prezenčně přístupné návštěvníkům ve studovně časopisů. Další tituly časopisů a starší fondy periodik jsou uloženy ve skladech a jsou dostupné zájemcům na vyžádání prostřednictvím pracovníka studovny. V mediotéce jsou prostřednictvím šesti počítačů zpřístupněny k využití CD-ROM s naučnými programy a zvukové dokumenty. Prostřednictvím internetu mají návštěvníci možnost

získat potřebné informace z různorodých informačních zdrojů tuzemských i zahraničních. V půjčovně si mohou uživatelé absenčně vypůjčit požadované dokumenty. K vyhledávání literatury jsou k dispozici klasické lístkové katalogy – jmenový (průběžně doplňovaný záznamy o nově získávaných dokumentech) a předmětový (obsahující záznamy o dokumentech získaných před r. 1998). Informace o dokumentech získaných knihovnou od roku 1997 mohou uživatelé služeb knihovny získat prostřednictvím sedmi počítačů umístěných v půjčovně – 5 PC slouží k vyhledávání modulem OPAC a 2 PC umožňují on-line přístup k databázi TINLIB v prostředí www pomocí TinWebu (rozsah informační báze – uživatelé mají možnost vyhledávat literaturu podle autora, názvu a věcných hledisek, a to nejen z fondu Univerzitní knihovny, ale i z katalogů jiných knihoven dostupných přes TinWeb). Informační báze o dokumentech Univerzitní knihovny OU je průběžně doplňována záznamy o starších fondech postupující rekatalogizací. Probíhá organizační a technická příprava na zavedení automatizovaného výpůjčního provozu.

Studovny Pedagogické fakulty, Přírodovědecké fakulty a Filozofické fakulty OU jsou navštěvovány stále větším počtem uživatelů, kteří kromě tradičních forem studia nabízených fondů příručních knihoven a specializovaných periodik využívají možnosti k získání informací prostřednictvím internetu, ke kopírování dokumentů, k přenosu dat a informací s využitím scanneru a tiskáren. Studovny Přírodovědecké a Filozofické fakulty jsou přístupny uživatelům v pondělí, středu, čtvrtek od 8.00 do 20.00 hod., v úterý od 13.00 do

Tabulka č. 1: **NÁVŠTĚVNOST STUDOVEN A POČET PREZENČNÍCH VÝPŮJČEK V ROCE 1999**

	návštěvnost	prezenční výpůjčky
studovna časopisů (Bráfova ulice)	2 988	8 964
mediotéka (Bráfova ulice)	cca 10 500	
studovna Pedagogické fakulty	16 956	67 824
studovna Přírodovědecké fakulty	10 854	33 647
studovna Filozofické fakulty	21 701	108 505
celkem	62 999	218 940

20.00 hod., v pátek 8.00 do 15.00 hod. Pracovnice studovny Přírodovědecké fakulty byly pověřeny výměnou publikací vydávaných Ostravskou uni-

verzitou s jinými školami a institucemi v tuzemsku i zahraničí – v roce 1999 bylo z tohoto pracoviště odesláno 190 ks univerzitních publikací.

Tabulka č. 2: **PŘEHLED STATISTICKÝCH UKAZATELŮ**

	1997	1998	1999
výpůjčky celkem	58 050	64 461	251 733
z toho absenční	41 330	43 280	32 793
prezenční	16 720	21 181	218 940
počet uživatelů knihovny	4 580	4 497	3 108
počet návštěv knihovny celkem	66 121	69 320	88 794
meziknihovní výpůjčka	287	402	518
z toho jiné knihovně	40	52	50
z toho z jiné knihovny	247	350	468
mezinárodní výpůjční služba	40	35	–

Pozn.: Vypovídací schopnost statistických ukazatelů z hlediska jejich srovnání v časové linii není objektivně možná. Rozdíly jsou způsobeny změnou podmínek pro činnost knihovny, změnou funkce jednotlivých pracovišť, vnitřními organizačními změnami a dokončovacími pracemi při stěhování knihovních fondů a tím způsobenou jejich dočasnou nedostupností, upřesňováním statistického

výkaznictví, které není ani v současném období zcela ukončeno, průběžně budou vytvářeny v provozech podmínky pro přísnější a přesnější sledování statistických ukazatelů. Počet uživatelů je ovlivněn mimo jiné zřejmě i zavedením registračního poplatku, na který nebyli uživatelé připraveni. Je však běžnou zkušeností, že v průběhu času se s opatřením smíří a jejich počet opět bude vzrůstat.

3. Knihovní fondy – doplňování, zpracování a zpřístupnění

● Knihovní fondy Univerzitní knihovny jsou průběžně doplňovány formou nákupů dokumentů, výměnou a dary. Průběžně jsou aktualizovány (vyřazováním opotřebované, obsahově zastaralé a nevyužívané literatury). Aktualizace je prováděna převážně v souvislosti s retrokatalogizací dokumentů do elektronického katalogu a po

konzultacích s odborníky z pracovišť Ostravské univerzity. V roce 1999 činil přírůstek dokumentů celkem 6387 jednotek, z toho 6242 jednotek knih a periodik a 145 jednotek ostatních dokumentů. Darem bylo získáno 747 jednotek, výměnou 67 jednotek. Finanční prostředky na nákup knihovních fondů byly čerpány ze 43,1 % na časopisy a 56,9 % na knihy a ostatní dokumenty. Ubylo 6220 knihovních jednotek.

Tabulka č. 3: **STAV KNIHOVNÍHO FONDU** (srovnání s rokem 1998)

	1998	1999
počet knihovních jednotek	189 738	189 905
počet titulů periodik	354	405

Tabulka č. 4: **SROVNÁNÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ NA NÁKUP KNIHOVNÍHO FONDU**

	1997	1998	1999
finanční prostředky v Kč	1 700 109	2 362 492	2 894 939
počet přírůstků knih. jednotek	5 500	5 440	6 387

Tabulka č. 5: **PŘEHLED ČERPÁNÍ FINANČÍ NA NÁKUP KNIHOVNÍCH FONDŮ
UNIVERZITNÍ KNIHOVNOU OU K 31. 12. 1999**

		PdF	FF	PřF	ZSF	knihovna a rektorát	celkem
dotace		640 000	640 000	640 000	320 000	640 000	2 880 000
čerpání	časopisy	234 077	233 392	502 867	135 532	142 782	1 248 650
	knihy	292 802	276 988	266 327	154 138	282 894	1 273 149
	celkem	526 876	510 380	769 194	289 670	425 676	2 521 799

Poznámka: Prostředky ve výši 373 140 Kč (rozdíl ke skutečně užitým finančním prostředkům) byly získány z grantů aktivitou fakult.

● Zpracování knihovních fondů pro účely evidence a zpřístupnění je realizováno podle platných standardů s využitím programů T-Series (dříve TINLIB), umožňujících přípravu knihovny na zavedení plně automatizovaného provozu. Nejnáročnějším úkolem na tomto úseku je rekatalogizace dokumentů získaných před rokem 1997 (v tomto roce bylo započato se zpracováním knižních přírůstků v programu TINLIB).

Ke konci roku 1999 bylo rekatalogizováno 20 000 svazků. Zpracování bude pokračovat v dalších etapách – v roce 2000 by mělo být zpracováno dalších 50 000 svazků, od roku 2001 budou do systému T-Series ukládány záznamy o dalších starších publikacích podle zpracovaného harmonogramu.

4. Organizační a technické podmínky činnosti

Univerzitní knihovna zpracovává informační dokumenty v automatizovaném knihovnickém systému TINLIB. V roce 1999 byl proveden

upgrade z verze 290 na verzi 300 s názvem T-Series. Nová verze přinesla zdokonalení ve všech modulech, které jsou v Univerzitní knihovně používány s ohledem na zpracovatele i uživatele. Pro usnadnění práce ve zpracování dokumentů byl nainstalován virtuální packet driver, který umožňuje práci v T-Series přímo z Windows, při souběžném používání aplikací. Pokračovala příprava na spuštění Výpůjčního modulu (příprava identifikačních karet pro uživatele knihovny, prověrka starých výpůjček). Pracovníci půjčovny absolvovali školení o Výpůjčním protokolu v Ústavu výpočetní techniky Univerzity Karlovy v Praze. Nová verze T-Series je systémově náročnější, a proto se počítá se silnějším hardwarem. Knihovna dokoupila výkonnější počítače pro zpracování a provoz výpůjčního protokolu. Provozy přístupné uživatelům jsou vybaveny kopírkami, které mohou návštěvníci využít s poučením a za asistence pracovníka knihovny, případně i samostatně, k pořizování kopií článků, statí aj. z knihovních fondů pro osobní potřebu.

Přehled a rozmístění počítačů pro uživatele v Univerzitní knihovně:**půjčovna**

– 7 ks pro vyhledávání v T-Series

studovna PdF

– 3 ks (vyhledávání v internetu, tiskárna, scanner)

studovna PŘF

– 3 ks (vyhledávání v internetu, tiskárna)

studovna FF

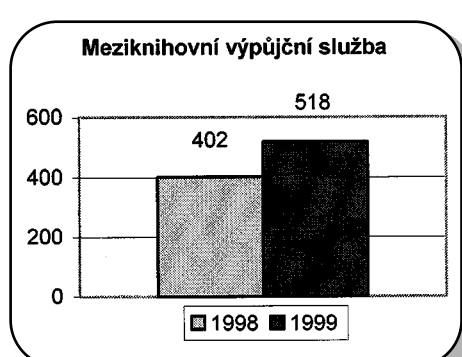
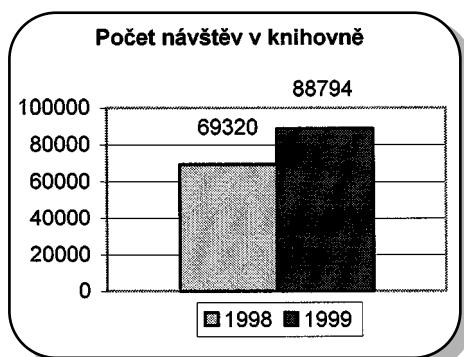
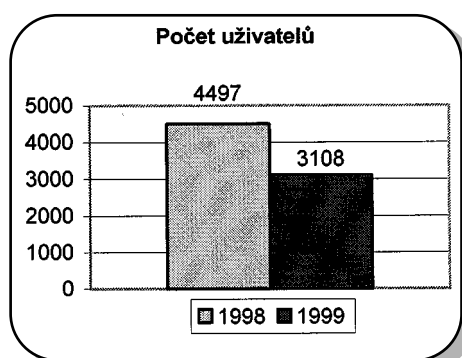
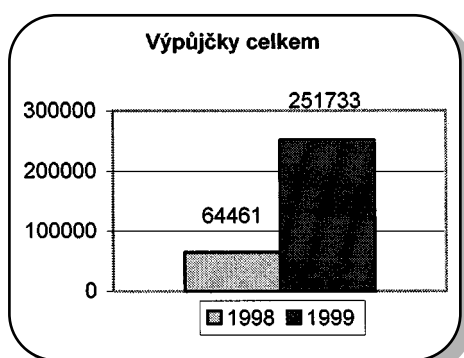
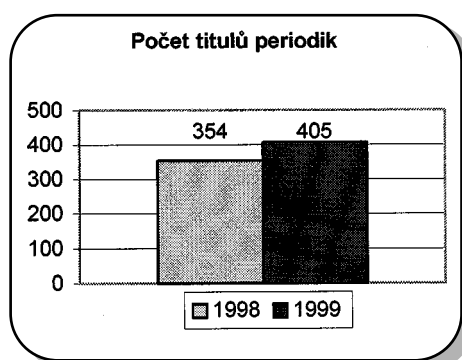
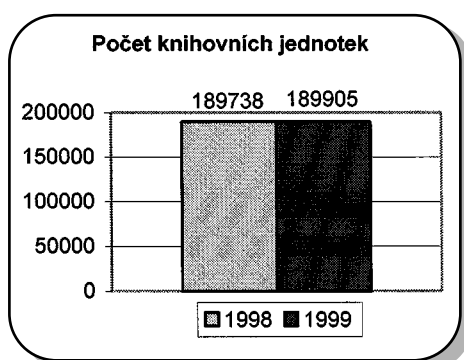
– 3 ks (vyhledávání v internetu, tiskárna)

mediotéka

– 7 ks pro práci v internetu s možností tisku

studovna časopisů

– 1 ks pro vyhledávání v T-Series, internet

Résumé

UNIVERSITY LIBRARY

On January 25th 1999 the inauguration of the University Library of the University of Ostrava, which was relocated into a new modern building in Bráfova Street, Moravská Ostrava, took place. The new premises were designed to provide better conditions for the extension and improvement of both library and information services. Selected magazines and book resources in the reference library are available to visitors in the study room. Backdated journals and periodicals are stored in the storage rooms and are available upon request. In the media file room, there are 6 computers complete with CD-ROM, which enables students to make good use of instructional programmes and sound documents. Through the internet, visitors can obtain a wide range of information they might require from both domestic and foreign sources. In the lending room, users can borrow the documents that they require. There are 7 computers installed in the lending room which have a main purpose of helping library users to obtain information about documents purchased or received by the library since the year 1997. 5 PCs are in use for looking up information in the OPAC module and the 2 remaining PCs enable online access to the

TINLIB database in the WWW environment by means of TinWeb.

The University Library processes information documents in the TINLIB automated library system. In 1999, the existing 290 version was upgraded into the 300 version called *T-Series*. The new version brought about an improvement in all the modules operating within our University Library with regard to the programmers as well as to the users. Due to the renewed catalogue processing, the information database is being continually enriched with the records of older-dated resources. The study rooms of the Pedagogical Faculty, Faculty of Science and Faculty of Arts are attended by an ever-growing number of users.

In 1999 the documents addition amounted to 6387 items, 6242 items being books and periodicals, 145 items representing other documents. 747 items were received as gifts, 67 items by exchange. The percentage of financial means spent on the purchase of book funds were as follows: 43.1% on magazines, 56.9% on books and other documents. Library funds were reduced by 6220 items.

ÚSTAV PRO VÝZKUM A APLIKACE FUZZY MODELOVÁNÍ

Doc. Ing. Vilém Novák, DrSc.

Ústav pro výzkum a aplikace fuzzy modelování je vědecké pracoviště, jehož cílem je zejména teoretický výzkum v oblasti fuzzy logiky a fuzzy optimalizace – vědeckého oboru, který je v současné době zařazován pod širší oblast nazývanou „soft computing“. Ústav je dislokován v prostorách Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity na ul. 30. dubna 22. Vedle teoretického výzkumu je v ústavu vyvíjen speciální software LFLC 2.0, který umožňuje realizovat aplikace zejména v oblasti automatického řízení a konstrukce modelů na základě principů, které teorie fuzzy logika nabízí.

Výsledkem práce ústavu v roce 1999 v teoretické oblasti je 36 publikací (z toho některé byly připraveny už v předchozím roce). Tyto práce se týkají několika následujících oblastí:

Fuzzy logika v užším smyslu (FLn)

V roce 1999 došlo k završení určité etapy prací na tomto okruhu, jejímž cílem bylo matematicky konstituovat fuzzy logiku a rozpracovat její teorii „klasickým“ směrem, tj. prozkoumat, do jaké míry a popř. v jaké podobě lze některé důležité vlastnosti klasické logiky přenést na fuzzy logiku. Toto završení představuje zejména kniha: Novák, V., Perfilieva I. and J. Močkoř: *Mathematical Principles of Fuzzy Logic*. Kluwer, Boston/Dordrecht 1999. Další publikace rozšiřující teorii fuzzy logiky v užším smyslu jsou [20, 30].

Studium teorie FLn často velmi hluboko zasahuje do algebraické teorie uspořádaných struktur. Proto vzniklo několik prací na toto téma [7–9].

Koncepce systémů jazykových popisů jakožto znalostních bází a řídicích strategií.

Tento okruh navazuje na fuzzy logiku v užším smyslu a spadají pod něho práce [12–14, 22]. Všechny se zabývají speciálními problémy, které vznikají, jestliže jazykový popis představuje soustavu jazykově charakterizovaných pravidel a naším cílem je postihnout jejich sémantiku. Jedním z těchto problémů je lingvistická aproximace. Varianta vhodná pro typ výrazů a inferenci, které uvažujeme, je navržena v článku [12]. V dalším článku [13] je navržena metoda preselektce pravidla z jazykového popisu pro fuzzy inferenci s fuzzy vstupy (tj. místo přesné hodnoty je na vstupu fuzzy množina). Obecná teorie tzv. jednoduchých evaluačních jazykových výrazů je navržena v práci [22].

Studium vlastností fuzzy regresní analýzy s důrazem na nalezení efektivních algoritmů pro vytváření realistických modelů.

V rámci této oblasti došlo k jistému posunu směrem k zobecnění pojmu fuzzy regresní analýzy chápané jako speciální metody pro aproximaci spojitých funkcí a realizované pomocí fuzzy

dedukce. Podařilo se najít jednotnou charakterizaci všech používaných typů, tj. Mamdani-Assilian a dvou typů Sugeno-Takagi, a to prostřednictvím jejich formálního popisu jako tzv. disjunktivní a konjunktivní normální formy. Hlavní práce jsou [27-29].

Fuzzy matematické programování

Fuzzy matematické programování spadá pod tzv. optimalizační metody, jejichž cílem je najít nejlepší řešení, jsou-li zadány omezující podmínky, např. celkový objem finančních prostředků, nutnost projet všechna místa při rozvozu zboží apod. V případě fuzzy situace mohou navíc také podmínky být specifikovány nepřesně, např. slovy „přibližně jeden milión apod“. Do zmíněné oblasti patří práce [31-36].

Teorie zobecněné konceptuální analýzy

Konceptuální analýza hledá matematické prostředky pro charakterizaci konceptů (pojmů). Z algebraického hlediska jde o studium jistých speciálních svazů. Naším cílem bylo zobecnit tuto teorii z hlediska fuzzy logiky. Do této oblasti spadají zejména práce [2-7, 10].

Vývoj software

V roce 1999 probíhalo ladění a úpravy jádra softwarového systému LFLC 2.0, které bylo upraveno do formy DLL knihovny. Kromě toho probíhají práce na grafickém rozhraní pod Windows. Dokumentace systému je v hypertextové podobě, která je k dispozici na internetu.

Ostatní aktivity

Ústav měl několik zahraničních hostů. Nejvýznamnější z nich byl Prof. Antonio di Nola, University di Salerno, Itálie a Dr. Peter Bauer, Johannes-Kepler Universitat, FLL, Linz, Rakousko. V rámci projektu CEEPUS hostil ústav několik studentů z Maďarska a Slovenska.

Pracovníci ústavu přednesli v roce 1999 celkem 36 přednášek na zahraničních univerzitách a mezinárodních konferencích, a to v USA, Japonsku, Taiwanu, Korei, Španělsku, Řecku, Rakousku, Rusku, Německu, Belgii, Slovensku, Itálii a samozřejmě také v České republice. Vedle přednášek jsme vedli kurz fuzzy logiky na Evropské letní škole o logice a lingvistice (ESSLI'99) v Utrechtu (Doc. Perfilieva, Doc. Novák). Velmi úspěšná je spolupráce s Japonskem realizovaná v rámci programu MŠMT KONTAKT „Methods for decision support in environment with uncertainty – applications in economics, business and engineering“. V září proběhl seminář na Čeladné v Beskydech, kterého se zúčastnilo celkem asi 30 pracovníků z obou stran. Dále pokračoval projekt programu CEEPUS „Fuzzy logic in fuzzy control“, který poskytuje zejména vzájemnou mobilitu studentů a pracovníků několika středoevropských universit (Slovensko, Maďarsko, Rakousko a Česká republika). ÚVAFM organizuje v období semestrální výuky seminář z fuzzy modelování, na kterém jsou prezentovány výsledky výzkumu. Tento seminář je otevřený a všichni zájemci jsou srdečně zváni. Program semináře je zveřejněn na našich WEBových stránkách (www1.osu.cz/irafm).

Přehled publikací za rok 1999

- [1] Bělohlávek, R.: Feedforward networks with fuzzy signals. *Soft Computing* 3 (1999), 37-43.
- [2] Bělohlávek, R.: Lattices generated by binary fuzzy relations. *Tatra Mount. Math. Publ.* 16 (1999), 11-19,
- [3] Bělohlávek, R.: Fuzzy Galois connections. *Math. Logic Quarterly* 45 (1999), 497-504.
- [4] Bělohlávek, R.: Galois connections and concept lattices with global-valued equalities. *Multiple-Valued Logic*. V tisku.
- [5] Bělohlávek, R.: Similarity relations in fuzzy concept lattices. *J. Logic and Computation*. Přijato.
- [6] Bělohlávek, R.: Representation of concept lattices by bidirectional associative memories. *Neural Computation*. V tisku.

- [7] Bělohlávek, R.: Lattices of fixed points of fuzzy Galois connections. *Math. Logic Quarterly*. V tisku.
- [8] Bělohlávek, R.: A characterization of congruence classes of quasigroups. *Mathematica Slovaca*. V tisku.
- [9] Bělohlávek, R.: BK products and similarity relations. *Information Sciences*. V tisku.
- [10] Bělohlávek, R.: Logical precision in conceptual structures. *Proc. SoCo'99, Genova, Italy, 1999*, 619-623.
- [11] Bělohlávek, R., Chajda, I.: Congruence classes in regular varieties. *Acta Math. Univ. Comen. LXVIII*, 1 (1999), 71-75
- [12] Dvořák, A.: On Linguistic Approximation in the Frame of Fuzzy Logic Deduction. *Soft Computing* 3 (1999), 111-115.
- [13] Dvořák, A.: On Preselection of Rules in Fuzzy Logic Deduction. *Int. J. of Uncertainty, Fuzziness and Knowledge-Based Systems* (v recenzním řízení).
- [14] Dvořák, A., Jedelský, D.: Defuzzification and Chaining of Rules in Hierarchical Fuzzy Systems. *Proc. Conf. EUSFLAT-ESTYLF'99, Palma de Mallorca 1999*, 199-202.
- [15] Močkoř, J.: Fuzzy and Non-deterministic Automata, *Soft Computing*. V tisku.
- [16] Močkoř, J.: Fuzzy Decision Systems (Structure and Properties), *Proceedings of the Workshop on Soft Sciences, Nagaoka, 1999*, 57-59.
- [17] Močkoř, J.: Groups with greatest common divisor theory, zasláno do *Journal of Pure Appl. Math. (USA)*.
- [18] Močkoř, J.: Topological characterization of ordered groups with quasi divisor theory, zasláno do *Czech. Math. Journal*.
- [19] Mesiar, R. and V. Novák: Operations Fitting Triangular-Norm-Based Biresiduation. *Fuzzy Sets and Systems* 104 (1999), 77-84.
- [20] Novák, V.: Formal Theories in Fuzzy Logic. In: Dubois, D., Klement, E. P. and H. Prade (Eds.): *Fuzzy Sets, Logics, and Reasoning about Knowledge*, Kluwer, Dordrecht 1999, 213-235.
- [21] Novák, V., Perfilieva I. and J. Močkoř : *Mathematical Principles of Fuzzy Logic*. Kluwer, Boston/Dordrecht 1999.
- [22] Novák, V. and I. Perfilieva: Evaluating Linguistic Expressions and Functional Fuzzy Theories in Fuzzy Logic. In: L. A. Zadeh and J. Kacprzyk (Eds.): *Computing with Words in Information/Intelligent Systems 1*. Springer-Verlag, Heidelberg 1999, 383-406.
- [23] Novák, V. and I. Perfilieva: Remark to the Consistency of Fuzzy Theories. *Proc. Int. Congress IFSA'99, Taiwan*, 1052-1056.
- [24] Novák, V.: Weighted inference systems. In: J. C. Bezdek, D. Dubois and H. Prade (Eds.): *Handbook of fuzzy sets. Vol. 3: Approximate reasoning and fuzzy information systems*. Kluwer, Boston/Dordrecht 1999, 191-241.
- [25] Novák, V.: Fuzzy Algebras as Models of Fuzzy Theories. *Proc. Joint. Conf. EUSFLAT-ESTYLF'99, Palma de Mallorca 1999*, 43-46.
- [26] Novák, V. and Perfilieva I.: The principles of fuzzy logic: its mathematical and computational aspects, Course text for ESSLLI'99 Summer School, University of Utrecht, The Netherlands 1999.
- [27] Perfilieva I.: Fuzzy Logic Normal Forms for Control Law Representation. In: Verbruggen H., Zimmermann H.-J., Babuska R. (eds.) *Fuzzy Algorithms for Control*. Kluwer, Boston, 1999, 111-125.
- [28] Perfilieva I.: Approximation of Continuous Functions by Fuzzy Logic Formulas via Defuzzification. *Proc. 11th Int. Conf. on Theor. Cybern., Nizhni Novgorod, 1999*.
- [29] Perfilieva I.: Normal Forms for Fuzzy Logic Relations and the Best Approximation Property. *Proc. Joint. Conf. EUSFLAT-ESTYLF'99, Palma de Mallorca 1999*, 39-42.
- [30] Perfilieva I. and Tonis A.: Funkcional'naja Sistema Beskoněčnoznačnogo propozicional'nogo isčislenija. *Diskretnyj Analysis. Novosibirsk*, 1999, v recenzním řízení.
- [31] Ramík, J., Vlach, M.: New concept of convexity in fuzzy decision analysis. *Proc. of the 8th IFSA Congress, Taipei, Taiwan, 1999*, s. 276-281.

- [32] Ramík, J., Vlach, M.: Generalized concavity based on the triangular norm and its use in fuzzy optimization. Proceedings of EURO-FUSE-SIC'99, Budapest, 1999, 76-79.
- [33] Ramík, J.: Generalized concavity in fuzzy optimization. Proc. Of the 17th Internat. Conference MME99, Jindřichův Hradec, 1999, 225-230.
- [34] Ramík, J.: Linear programming with inexact coefficients: Some results in computational complexity. Research report IS-RR-99-0011F, Japan Advanced Institute of Science and Technology, Hokuriku, 1999, 23 p.
- [35] Ramík, J., Vlach, M.: New concept of convexity and its use in multi-criteria analysis. In: Proc. of SOFT Workshop, Nagaoka University 1999, Japan, 69-72.
- [36] Ramík, J., Vlach, M.: The role of t-concavity in fuzzy optimization problems. In: Proc. of the 1st Czech-Japan Seminar on Methods for Decision Support in Environment with Uncertainty, Čeladná 1999, 133-138.

Résumé

INSTITUTE FOR RESEARCH AND APPLICATIONS OF FUZZY MODELING

The Institute for Research and Applications of Fuzzy Modeling is a scientific workplace, whose aim is especially theoretical research in the area of fuzzy logic and fuzzy optimization – the scientific discipline, which is now ranked into a wider area called "soft computing". The institute is located in the building of the Faculty of Science of the University of Ostrava. Besides theoretical research, a special software system LFLC is also being developed, which makes possible to realize applications especially in the area of automatic control and the construction of models on the basis of principles provided by fuzzy logic. In 1999, the institute had 7 workers. The results of the institute in theoretical work include 36 scientific publications from the areas of fuzzy logic in its narrow sense, systems of linguistic descriptions as knowledge bases and control strategies, fuzzy regression analysis, fuzzy mathematical programming and generalized conceptual analysis.

The institute had several foreign visitors, among them the most renowned were Prof. Antonio di Nola of the University di Salerno, Italy and Dr. Peter

Bauer, Johannes-Kepler Universität, FLLL, Linz, Austria. The institute has also hosted several students from Hungary and Slovakia within the frame of the project CEEPUS.

The workers of the institute gave 36 lectures in the universities and international conferences in the USA, Japan, Taiwan, Korea, Spain, Greece, Austria, Russia, Germany, Belgium, Slovakia and Czech Republic. In addition, co-operation with Japan continues within the frame of the programme KONTAKT of the Ministry of Education of the Czech Republic. In September 1999, a bilateral seminar took place in Čeladná in Beskydy (Czech Republic) with aprox. 30 participants from both countries. Finally, the programme CEEPUS "Fuzzy logic in fuzzy control" continued, which provided especially mobility of students and workers among Central European Universities (Slovakia, Hungary, Austria and Czech Republic).

IRAFM also organizes a seminar in Fuzzy Modeling during the semester. Its program is published on the www page (www1.osu.cz/irafm).

ÚSTAV PRO REGIONÁLNÍ STUDIA

Prof. PhDr. Jiří Svoboda

Ústav také v roce 1999 pokračoval v plnění projektu schváleného v roce 1996. V něm byl položen důraz na výzkum literární tradice Slezska a severní Moravy a jeho specifické jevy sociologické a etnické. V současné době výsledky této již několikaleté badatelské činnosti představují mnohostranně rozvinutou vědeckou aktivitu, která se projevuje ve vědeckých a odborných publikacích, v účasti na vědeckých konferencích, v obhájených doktorských disertacích apod.

A/ Práce na základních badatelských tématech:

- Prof. Svoboda připravoval materiál pro studii o meziválečné próze regionu Slezska a severní Moravy a o jejich vazbách na celonárodní kontext.
- Doc. Urbanová se soustředila k řešení sociologických otázek souvisejících s literaturou regionu, s problematikou vnímání regionu, reflexe děl autorů v regionu i její proměny.
- Dr. Málková, dr. Pilař, Mgr. Magdoň připravovali soubor studií o literatuře regionu v 60. letech.
- Mgr. Tomášek zpracoval obsáhlou literárněhistorickou studii o Moravskoslezské revui.
- Mgr. Smolka pracoval na monografické studii o sekundární bezručovské literatuře, tato práce je základem jeho chystané doktorské disertace.
- Doc. Urbanová a dr. Málková pokračovaly v přípravě Literárního slovníku Slezska a severní Moravy.

- Dr. Malura a Mgr. Kosek dokončili vydání díla slezského barokního básníka J. J. Božana a zahájili přípravu edice z díla M. Tannera.
- Členové Ústavu se podíleli na přípravě studií z literárních dějin Slezska a severní Moravy.
- Pokračovala příprava vědecké edice z díla středověkého autora Mikuláše z Kozlí, kterou připravují externí spolupracovníci Ústavu, vedení dr. Paverou ze Slezské univerzity v Opavě.
- Pokračoval výzkum v oblasti sociologie literatury, vedený doc. Urbanovou.

B/ Podíl Ústavu na vydávání Biografického slovníku Slezska a severní Moravy:

- Prof. Svoboda se podílel na přípravě nové řady Biografického slovníku, který začal v roce 2000 vycházet jako jedna z profilových vědeckých publikací Ústavu.
- Doc. Urbanová a prof. Svoboda připravovali hesla o spisovatelích pro Biografický slovník.

C/ Realizace Institucionálního výzkumného záměru:

- Prof. Svoboda se podílel jako jeden z hlavních autorů na přípravě projektu Kulturněhistorické encyklopedie Slezska a severní Moravy.
- Dr. Malura zpracoval hesla pro Slezskou encyklopedii ze starší literární tradice.
- Prof. Svoboda zpracoval pro Slezskou encyklopedii hesla typu A o literatuře ve Slezsku,

zpracoval kompletní heslář Slezské encyklopedie a dílčí hesla (např. o časopisu Oheň, o nakladatelství Iskra, o Opavském besedníku apod). Ve spolupráci s prof. Myškou a doc. Dokoupilem připravil oponenturu projektu, která se konala v lednu 2000.

D/ Příprava projektu Výzkumného centra:

Prof. Svoboda zpracoval projekt pro vznik Výzkumného centra kulturních dějin Slezska a severní Moravy. Projekt je založen na záměru rozšířit dosavadní zaměření Ústavu z literárněhistorických oborů na širší pojetí kulturní dějiny našeho regionu. V projektu je badatelské zaměření rozšířeno na historii, dějiny umění /výtvarné umění, divadlo, hudba/ a úlohu kulturních a vědeckých institucí v regionu. Projekt byl zpracován podle dispozic MŠ a odevzdán v první verzi v prosinci 1999. Druhá, podstatně rozšířená verze byla zpracována na počátku roku 2000 a odevzdána v březnu 2000.

E/ Publikační činnost pracovníků pro regionální studia:

Prof. JIŘÍ SVOBODA:

- Kainarovy Nové mýty a Osudy. Jejich dobová kritická reflexe. In: Rok 1947. Ústav pro českou literaturu AV ČR. Praha 1998 (vyšlo až 1999), s. 321-330.
- Cizinec hledá byt Egona Hostovského. In: Jina-kost, cizost v jazyce a v literatuře. Sborník z mezinárodní konference Pedagogické fakulty UJEP v Ústí n. L.. Univerzita J. E. Purkyně, Ústí n. L. 1999, s. 292-297.
- Masarykova Česká otázka a její literárněhistorický kontext. In: Sborník Univerzity v Opole (Polsko) 1999.
- Znaky a jejich tajemství. Sémiotický rozbor Čapkova Loupežníka. In: Sborník Slezské univerzity v Opavě. V tisku.
- Biogramy /hesla pro Biografický slovník Slezska a severní Moravy/: Sešit č. 11: Edvard Cenek, Tomáš Čep, Ignác Hořica, Břetislav Pračka, Ignác Tkáč. Sešit č. 12: J. V. Sedlák, Jan Kabelík, František Sušil, Bedřich Konařík-Bečvan, František Herites, František Eliáš, Alois Rybka, Jan Vilíkovský.

Doc. SVATAVA URBANOVÁ:

- Knižní publikace: Metamorfózy dětské literatury. Votobia. Olomouc 1999, 187 s.
- Bibliografie 1973–1999. Ústav pro regionální studia OU. Ostrava 1999.
- Studie, stati: Proměny literatury pro děti a mládež v letech 1945–1948. In: Rok 1947. Česká kultura a společnost v období 1945–1948. Ústav pro českou literaturu AV ČR, Praha 1998.
- O proměnách pozice autora a čtenáře v posledním desetiletí. In: Slovo a obraz v komunikaci s dětmi. Pedagogická fakulta OU. Ostrava 1999, s. 2-5.
- Archetypy a stereotypy v díle Ivy Procházkové. In: Druhový a žánrový kontext v epice pro děti a mládež. Náuka. Prešov 1999.
- Chápání regionu a regionální problematiky. Průzkumná sonda do recepce literatury v oblasti Slezska a severní Moravy. In: Česká literatura 47, 1999, s. 608-628.
- Biogramy /hesla pro Biografický slovník/: sešit 11: Oldřich Sirovátka; sešit č. 12: Miroslav Etzler, Ladislav Mašata.

Dr. IVA MÁLKOVÁ:

- Studie: Nad poezií severovýchodní Moravy a českého Slezska 60. let. Tvar X, 1999, č. 20, s.1.
- „V úzkosti hledání. Vilém Závada Povstání z mrtvých“, in: Rok 1947. Česká literatura a společnost v období 1945–1948. Praha AVČR 1998 /fakticky vyšlo 1999/.
- Redakce: S.Urbanová, Bibliografie 1973–1999; Literární slovník severní Moravy a Slezska. Heslář, redakce hesel pro www. stránky.

Dr. JAN MALURA:

- Knižní edice: Jan Josef Božan: Slavíček rajský, Brno – Ostrava, Host – Ústav pro regionální studia OU. Ostrava 1999.
- J. J. Božan, Slavíček rajský (ukázky z edice a komentář). In: Čeština doma a ve světě 1999, č. 3-4, s. 204 (společně s P. Koskem).
- „ona lékařka výborná“ (písně k mariánským poutím v baroku). In: Romboid 1999, č. 9, s. 26-27.

- Recenze: V. Černý: Až do předsíně nebes (čtrnáct studií o baroku domácím i cizím), in: Studia Commeniana et historica 1999, č. 61, s. 165-168.
- Hesla pro Lexikon české literatury: Šamotulský kancionál, Martin Filadelf Zámorský; pro Slovník Slezska a severní Moravy: Eduard Petrů, Jaroslav Pleskot.

Dr. MARTIN PILAŘ:

- Knižní publikace: Underground – kapitoly o českém literárním undergroundu. In: Host. Brno 1999.
- Studie: Dílna nového lidství (Literatura regionu severní Moravy a Slezska v 50. letech). In: Host, č. 3, 1999.
- Pestrá i šedá Ostrava (úvaha o třech knihách ostravských autorů). In: Host, č. 9, 1999.
- Časopis Blok aneb Pětiletka nejen v poezii. In: Host, č. 10, 1999.
- Literatura bez papíru aneb CD ROM o Josefu Škvoreckém. In: Britské listy, 8. 12. 1999.
- The Role of Exiles in Breaking Czech Literary Clichés. In: Canadian-American Slavic Studies XXXIII, č. 2-4, 1999.

Mgr. ZDENĚK SMOLKA:

- Studie: Ze slezské paměti. In: Tvar IX, č. 1999.
- „Tvořící ničící pohlaví. Proměny Jiřího Karáska ze Lvovic, jak se projevují ve sbírkách s podtitulem Kniha pohanská.“ Edice Tvary. Příloha obydleníku Tvar, řada A, sv. 5, Tvar X, č. 5, 1999.

F/ Účast na vědeckých konferencích:

Prof. J. SVOBODA

- Hanzlíková poezie šedesátých let. Referát na mezinárodní konferenci „Zlatá šedesátá.“ Ústav pro českou literaturu AV ČR, Praha 16.–17. června 1999.
- Vstupní slovo na sympoziu o kapitolách regionální literatury pro Dějiny české literatury po r. 1945. Ústav pro českou literaturu AV ČR v Praze a Ústav pro regionální studia OU. Listopad 1999.

Dr. IVA MÁLKOVÁ

- Od Mrtvé vsi k Heinovským nocím. Referát na mezinárodní konferenci „Zlatá šedesátá.“ Ústav pro českou literaturu AV ČR v Praze, 16.–17. června 1999.

Dr. JAN MALURA

- Východočeská duchovní a slovesná kultura v 18. stol. Konference Rukopisná a tištěná hymnografická tvorba východních Čech v období baroka. Rychnov n. K. 1999.
- Kancionál J. J. Božana a vrcholná duchovní píseň vrcholného baroka. Konference doktorandů na FF MU v Brně 22.–23. 5. 1999.

Doc. SVATAVA URBANOVÁ

- Hra jako indikativ výrazovosti autorské pohádky. Konference „Zlatá šedesátá.“ Ústav pro českou literaturu AV ČR, 16.–17. 6. 1999 v Praze.
- Podoby a proměny české prózy pro děti – umělecko-popularizační varianty. Konference Vývinové a druhové zákonitosti literatury v literatuře. FF Prešovské univerzity. Prešov 7.–10. října 1999.

G/ Spolupráce externistů s Ústavem:

Dr. L. Pavera a kol. – příprava edice a studie o Mikuláši z Kozlů.

H/ Spolupráce Ústavu s vědeckými institucemi a vysokými školami (zahraniční i domácí).

- S Ústavem pro českou literaturu AV ČR v Praze – podíl na přípravě kapitol o regionální literatuře pro Dějiny české literatury po roce 1945. Ústav pro českou literaturu AV ČR v Praze se podílel na přípravě projektu Výzkumného centra, který předložil prof. J. Svoboda.
- S Ústavem pro slovenskou literaturu v Bratislavě. Příprava vědecké konference o česko-slovenském kontextu – na rok 2001.
- S Ústavem pro slovanská studia Univerzity v Opole. Prof. Svoboda vede doktorskou disertaci Mgr. Kucharské z opolské univerzity.
- S Univerzitou Mateja Bela v Banské Bystrici (Slovensko). Přednášková činnost doc. Urbanové.

- S univerzitou v Lipsku (Německo). Konzultace při přípravě disertace Kirsti Dubeck, příprava na konferenci o regionálních literaturách, kterou připravuje lipská univerzita.
- S katedrou bohemistiky FF Univerzity Palackého v Olomouci. Účast prof. Petrů a doc. Valoucha při oponentním řízení prací Ústavu pro regionální studia.
- S Ústavem literární vědy FF Masarykovy univerzity v Brně. Účast na habilitačním řízení. Příprava referátu na konferenci o díle A. Nováka a jiné.

Résumé

REGIONAL STUDIES INSTITUTE

In the year 1999, the Institute for Regional Studies continued working on the following research tasks: The Institute prepared papers on the literature history of Silesia and Northern Moravia, not only from the modern literary history of the 19th and 20th centuries, but also from more ancient periods. Attention was also paid to some specific topics, such as Moravia-Silesian Revue representing a typical regional magazine. In co-operation with the AV ČR Institute for Czech Literature in Prague, the Administration of the Institution for Regional Studies prepared a symposium on chapters from regional literature. The results of this symposium will be used in the preparation of publication of the "History of Czech Literature after the year 1945."

The members of the Institute participated in the implementation of the Bibliographic Dictionary of Silesia and Northern Moravia, and they went on to make a Literary Dictionary of this region. The administration of the Institute also prepared the project "The cultural-historical encyclopaedia of Silesia and Northern Moravia." In addition, the members of the Institute read their papers at several scientific conferences, published – in the form of books or magazine articles – a number of literary studies, and one doctorate thesis was successfully defended in 1999. Similarly, co-operation with domestic as well as foreign scientific institutions continued to be developed in this year.

PÉČE O STUDENTY

Ubytovací a stravovací zařízení

Ing. Ladislav Kudela

V roce 1999 na základě zákona č. 111/1997 Sb. o vysokých školách byl rozhodnutím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR vydán potřebný movitý a nemovitý majetek vysokým školám a tímto rozhodnutím převzala OU koleje J. Opletala ve Slezské Ostravě, které byly do roku 1998 ve správě VŠB-TU (dále jen KaM). Ve smlouvě mezi rektory OU a VŠB-TU o způsobu ubytování studentů a další spolupráci jsou dohodnuta základní pravidla pro ubytování studentů OU, včetně povinností a odpovědností obou stran.

Pro ubytování studentů univerzity jsou využívány tři objekty, z nichž Kolej Jana Opletala (KJO) je vlastní objekt, ISŠD v Ostravě-Vítkovicích je pronajat a nejmenší část studentů je ubytována na kolejích VŠB-TU v Ostravě-Porubě.

KJO Hladnov má kapacitu 570 míst. V roce 1999 byla započata rozsáhlá rekonstrukce objektu včetně kotelny. Situace je složitá vzhledem k tomu, že část prací je prováděna za provozu

a rozhodující práce na bloku A jsou plánovány v krátkém časovém období letních prázdnin. V budoucnu je nutno pokračovat v rekonstrukci bloku B a C.

V internátu ISŠD v Ostravě-Vítkovicích je ubytováno cca 350 studentů na základě nájemní smlouvy. V současném období probíhají jednání o navýšení nájmu ze strany ISŠD, které nemůže OU akceptovat. V roce 1999 se podařilo napojit část podlaží na internet a zprovoznit bufet s malou prodejnou potravin.

Dalších 100–150 studentů je ubytováno v areálu VŠB-TU.

Studenti a pedagogové Ostravské univerzity se stravují převážně v menze na Reální ulici, která je bezúplatně pronajata VŠB-TU a ta ji provozuje. Při hygienických kontrolách bylo zjištěno, že dispoziční řešení, vybavení kuchyně a její provoz plně neodpovídá současným požadavkům. K řešení nevyhovujícího stavu byly zpracovány různé studie, ale prozatím k realizaci nedošlo.

Stipendia

V roce 1999 bylo vyplaceno 346 000 Kč na stipendia studentům, a to pouze jako stipendia mimořádná a za práci studentských vědeckých

sil. Prospěchová stipendia vyplacena nebyla. Výplata stipendií je plně v kompetenci děkanů jednotlivých fakult.

STAV STIPENDIJNÍCH FONDŮ NA JEDNOTLIVÝCH FAKULTÁCH K 31. 12. 1999 (v tisících Kč)

FF	PdF	PřF	ZSF
27	45	91	0

Centrum informačních a poradenských služeb

Ing. Marcela Pohlová

Centrum informačních a poradenských služeb (CIPS) zahájilo svou činnost 4. 1. 1999. Z vysokoškolského zákona č. 111/99 Sb. pro něj vyplývají úkoly v poskytování informačních a poradenských služeb uchazečům o studium, studentům a dalším osobám.

Na Kolegiu rektora 6. 4. 1998 byl schválen návrh ustavení centra poradenských služeb OU, základní funkce tohoto centra, materiálové a personální zajištění jeho činnosti. V lednu 1999 byli na poloviční pracovní úvazek přijati vedoucí centra – psycholog a sociální pracovníce – sekretářka rovněž na poloviční pracovní úvazek.

Stanovené základní funkce a jejich zajištění:

Získávání a poskytování informací týkajících se studijních oborů, včetně jejich perspektiv rozvoje a možností uplatnění absolventů.

Informace o studiu na OU poskytují studijní oddělení jednotlivých fakult, pedagogové, proděkaní a prorektor pro studium. Na fakultách se pořádají Dny otevřených dveří, přípravné kurzy pro uchazeče o studium a fakulty se pravidelně zúčastňují veletrhu pomaturitního vzdělávání

GAUDEAMUS v Brně. Centrum informačních a poradenských služeb připravilo seminář pro nově přijaté studenty na téma Jak racionálně studovat. Dle potřeby studentů se průběžně získávají a poskytují konkrétní informace o možnostech studia na jiných školách.

Udržování kontaktu s absolventy zaměřeného také na zjišťování jejich profesionálního uplatnění, hodnocení úrovně dosaženého vzdělání, jejich požadavků na další rozšiřování a doplňování kvalifikace.

V říjnu se uskutečnil rozsáhlý dotazníkový průzkum mezi absolventy zaměřený i na jejich profesionální uplatnění. Nyní je k dispozici výzkumná zpráva Uplatnění absolventů OU na trhu práce.

Kontakt se zaměstnavatelskou složkou trhu práce.

Bylo provedeno šetření v 77 institucích v Sm regionu, ale pouze se zaměřením na potřeby dalšího vzdělávání.

Spolupráce s institucemi zabývajícími se otázkami uplatnění na trhu práce.

Byl navázán kontakt s Úřadem práce Ostrava. Pravidelně dostáváme seznam volných míst.

Nabídka volných míst je zveřejňována na univerzitních www stránkách, v Listech OU a na nástěnkách jednotlivých fakult.

Kontakt a spolupráce s poradenskými centry vysokých škol v České republice i v zahraničí.

Zahájena spolupráce s VŠB-TU. Pravidelná spolupráce s AIC Brno (Akademické informační centrum).

Individuální psychologické poradenství pro studenty, zaměstnance, příp. jejich děti.

Provádí se individuální poradenství pro studenty s problémy, jejichž řešení přesahovalo vlastní možnosti těchto osob (problémy se studiem, s diplomovými pracemi).

Spolupráce s institucemi zabývajícími se otázkami vysokého školství.

Informace o vysokoškolském studiu v zahraničí.

Résumé

STUDENT CARE

Following the decision of the Ministry of Education, the University of Ostrava was given a halls of residence (J. Opletal) in Slezská Ostrava which has an accommodation capacity of 570 beds for UO students. A further 100–150 students are accommodated on the campus of the VŠB-TU and 350 students are accommodated in a rented area in Ostrava-Vítkovice.

Students and teachers mostly eat in the canteen in Reální Street, which is run by the VŠB-TU. The disposal solution, kitchen equipment and its overall operation do not match current hygienic

conditions. Different studies to solve the unsuitable conditions were drafted but so far they have not been realized.

In 1999 the Centre of Information and Advice started its work. The Centre provides study, professional and psychological advice mainly to students and study applicants.

Scholarship fees lie within the jurisdiction of deans of individual faculties. In 1999 only scientific students were given extra scholarships in the amount of 346,000 CZK.

FAKULTY OSTRAVSKÉ UNIVERZITY

FACULTIES OF THE UNIVERSITY OF OSTRAVA

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Prof. PhDr. Jaroslav Hubáček, CSc.
děkan

Doc. PhDr. Lumír Dokoupil, CSc.
Doc. PhDr. Zdeňka Kalnická, CSc.
PaedDr. Iva Málková, Dr.
proděkani

Doc. PhDr. Blažena Gracová, CSc.
předsedkyně Akademického senátu FF

PaedDr. Jaroslav Kozelský
tajemník

Reální 5, 701 03 Ostrava 1, tel.: 069/ 6160 411, fax: 069/611 30 09

Rok 1999 byl 8. rokem trvání Filozofické fakulty OU, v její organizaci došlo k vytvoření katedry slavistiky spojením dřívějších kateder polonistiky, rusistiky a Ústavu pro výzkum polského etnika a ke zrušení katedry cizích jazyků, jejíž učitelé byli začleněni do kateder anglistiky a germanistiky.

V souvislosti s opatřeními ve finančním dotování a regulovaným počtem přijímaných studentů nebyl otevřen žádný nový studijní program ani studijní obor. Zájem se soustřeďoval na kvalitu pedagogické a vědecké práce, na růst odborné kvalifikace učitelů a na rozvoj 3 oborů doktorského studia. Značné úsilí bylo věnováno zavedení kreditního systému studia (od akademického roku 1999/2000).

Na výuce se podílelo celkem 120 (přepočtených 105,2) učitelů včetně 8 zahraničních lektorů: 18 prof., 24 doc., 27 odb. as. CSc., Dr., 39 odb. as. a 4 asistenti. Provoz fakulty zajišťovalo i 17 hospodářskosprávních zaměstnanců.

Z přihlášených 3 107 uchazečů o studium bylo do 1. roč. zapsáno 297 studentů, v ZS 1999/2000 studovalo na FF OU celkem 1254 studentů v 6 bakalářských, 6 magisterských a 3 doktorských studijních programech. Byla opět otevřena Univerzita třetího věku s názvem "Společenské vědy a kultura na konci tisíciletí"; zapsaných zájemců bylo 114.

V souladu s dlouhodobou koncepcí pokračoval ústup čtyřletého magisterského studia učitelství pro ZŠ ve prospěch pětiletého studia učitelství pro střední školy a pro neučitelské obory. Značná pozornost byla věnována rozvoji studentské vědecké a odborné činnosti. Úspěšně proběhla soutěž O nejlepší esej, 8 studentských vědeckých konferencí se zúčastnilo 329 studentů (předneseno 78 referátů). Bylo řešeno 18 grantových úkolů (6 GA ČR, 4 FR VŠ, 8 jiných), na rok 2000 bylo podáno 5 projektů GA ČR, 6 projektů FR VŠ a 7 jiných. Pokračovala práce na třech dlouhodobých výzkumných úkolech: Slezsko a severní Morava jako specifický středoevropský

region (vedoucí prof. PhDr. Jiří Svoboda, DrSc.), Využití psychologie a dalších sociálních věd ke zkvalitnění sociálních služeb v ostravském regionu (vedoucí doc. PhDr. Karel Paulík, CSc.), a Cizojazyčná řečová komunikace (vedoucí doc. PhDr. Květuše Lepilová, CSc.).

V ediční činnosti bylo posilováno vydávání původních odborných prací a omezováno vydávání skript; jde o 8 monografií a spisů (J. Pleskot: *Slezská a barokní kultura*, J. J. Božan: *Slaviček rájský*, R. Tomášková: *Dramatický dialog z hlediska textové koeze a koherence*, *Grammaticae Bobemicae libri duo* M. Vavřince Benedikta z Nudožer, J. Damborský: *Polština a franština ve vzájemném vztahu*, E. Mrhačová: *Názvy zvířat v české frazeologii a idiomatice*, Z. Mlčák: *Psychická zátěž u dětí základní školy*, P. Pácl: *Studenti a jejich rodiče*), 10 sborníků, 7 skript, 2 sešity Biografického slovníku Slezska a severní Moravy, studie M. Pavelčíkové Romské obyvatelstvo na Ostravsku 1945–1975, 177 statí (doma i v zahraničí), 65 recenzí, 96 odborných článků; pracovníci FF provedli 17 redakcí, 102 překladů, 81 biogramů a 9 scénářů. Bylo realizováno 98 zahraničních cest, 40 pracovníků vystoupilo na konferencích, sympoziích a kongresech v zahraničí, bylo přijato 31 hostujících profesorů ze zahraničí. Bylo zorganizováno 35 studentských výjezdů do zahraničí.

FF OU měla smlouvu o spolupráci se 14 zahraničními vysokými školami v zemích: Polsko (4), Rusko (2), Dánsko, Francie, Německo, Slovensko, Slovinsko, Švédsko, Švýcarsko, Ukrajina.

Filozofická fakulta v tomto roce pokračovala ve zlepšování pracovních podmínek a vybavení pracovišť. Byla dokončena rekonstrukce počítačové sítě v budově na Reální ulici. S elektronickým spojením většiny pracovišť úzce souvisel i nákup nové a technické zhodnocování již dříve zakoupené výpočetní techniky. Pokračovala estetizace učeben a doplňování knižního fondu stávajících studoven i nově vzniklé oborové studovny katedry slavistiky.

STUDIJNÍ OBORY

Bakalářské studium

- dějiny umění a péče o kulturní dědictví
- angličtina pro hospodářskou sféru a cestovní ruch
- němčina pro hospodářskou sféru a cestovní ruch
- ruština pro hospodářskou sféru a cestovní ruch
- sociální práce s profesním poradenstvím
- španělština pro hospodářskou sféru a cestovní ruch

Magisterské studium

- učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro 2. stupeň ZŠ (angličtina, němčina, dějepis, polština, ruština)
- učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro střední školy (čeština, dějepis, francouzština, němčina, polština, španělština, základy společenských věd, jednooborová čeština s rozšířeným žurnalistickým zaměřením, hudební výchova, výtvarná výchova)

na, němčina, polština, španělština, základy společenských věd, jednooborová čeština s rozšířeným žurnalistickým zaměřením, hudební výchova, výtvarná výchova)

- historie
- polonistika
- sociální práce s poradenským zaměřením
- rozšiřující studium (výchovné poradenství, angličtina, profesní poradenství)

Doktorské studium

- hospodářské a sociální dějiny
- polský jazyk
- dějiny české literatury

PŘEHLED KATEDER A PRACOVÍŠŤ FAKULTY

Katedra anglistiky a amerikanistiky

Katedra českého jazyka

Katedra české literatury, literární vědy a dějin umění

Katedra filozofie

Katedra germanistiky

Katedra historie

Katedra slavistiky s oddělením polonistiky, rusistiky a Ústavem pro výzkum polského etnika

Katedra psychologie a sociální práce

Katedra romanistiky s oddělením francouzštiny, španělštiny a Francouzským vzdělávacím centrem

Resumé

FACULTY OF ARTS

Dean:

Prof. PhDr. Jaroslav Hubáček, CSc.

Sub-Deans:

Doc. PhDr. Lumír Dokoupil, CSc.

Doc. PhDr. Zdeňka Kalnická, CSc.

PaedDr. Iva Málková, Dr.

Chairman of the Academic Senate:

Doc. PhDr. Blažena Gracová, CSc.

Secretary:

PaedDr. Jaroslav Kozelský

Institutes and Departments:

Department of the Czech Language

Department of Czech Literature, Literary

Science and the History of Arts

Department of History

Department of English and American Studies

Department of German Studies

Department of Slavic Studies

Department of Romance Languages Studies

Department of Psychology

Department of Philosophy

At the Faculty of Arts in the University of Ostrava, there were no major changes made to the curricula or the branches of study in the eighth year of its existence, apart from a few minor organisational changes.

297 students out of 3017 applicants enrolled in the first year's courses, 1,254 students studied at the Faculty of Arts in the academic year 1999/2000 – six bachelor's degree, six master's degree and three doctorate degree courses. The University of the Third Age (Open University) was reopened as well.

There were 18 university professors, 24 senior lecturers, 27 lecturers with CSc. or PhD. degree,

39 lecturers and 4 assistant lecturers participating in the teaching. Eighteen grant projects were set up and three long-term research projects implemented. Eight students' scientific conferences were held in this academic year.

The editorial activity represents 8 monographs, 10 textbooks, 7 titles of lecture notes for studying, 2 booklets of the Bibliographic Dictionary of Silesia and Northern Moravia, 177 essays (published both in our country and abroad), 65 reviews, 96 specialist articles, 17 editorials, 102 translations, etc. Our teachers went on 98 trips abroad, our students took part in 35 study sojourns, and in turn, 31 guest professors visited our Faculty.

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Prof. RNDr. Karel Kapoun, CSc.
děkan (do 8. 9. 1999)

Doc. PhDr. Zbyněk Janáček
děkan (od 11. 11. 1999)

Doc. PhDr. Jan Mazurek, CSc.
PaedDr. Petr Franiok, Dr.
Doc. Mgr. René Adámek
proděkani

Doc. Valter Vítek
předseda Akademického senátu PdF

Ing. Jana Poloková
tajemnice

Dvořákova 7, 701 03 Ostrava 1, tel.: 069/ 6160 151, fax: 069/ 21 57 66

Pedagogická fakulta Ostravské univerzity navazuje na existenci Vyšší pedagogické školy, která byla založena v Opavě roku 1953. Na uvedené škole byli – ve dvouletém studiu – připravováni učitelé základních škol, kteří tímto způsobem dosahovali alespoň částečného vysokoškolského vzdělání. Po přemístění školy do Ostravy (v roce 1960) vznikl nejdříve Pedagogický institut a později samostatná Pedagogická fakulta, která se stala při vzniku Ostravské univerzity její součástí.

Počátkem devadesátých let stála tedy Pedagogická fakulta u vzniku dalších fakult Ostravské univerzity a od té doby se vyvíjí jako stabilizované vysokoškolské pracoviště zaměřené dnes na přípravu učitelů 1. stupně základních škol, přípravu učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů pro 2. stupeň základních škol i pro školy střední a uskutečňující umělecko-pedagogické studium v hudebních a výtvarných oborech, studium vychovatelství, bakalářské studijní programy zaměřené na speciální a sociální pedagogiku a další studia. Na fakultě je akreditováno doktorské studium v oboru hudební teorie a pedagogika, nabízeny a využívány jsou i kurzy celoživotního vzdělávání v oborech speciální pedagogika, školský management, výchovné poradenství, kultura řeči a umění komunikace a doplňkové pedagogické studium. O studium na fakultě je tradičně značný zájem, počet přihlášených výrazně překračuje možnosti přijetí. Celkový stav posluchačů řádného studia ke dni 15. 11. 1999 je 2350, z toho studia prezenčního 1431, dálkového 896, doktorského 23. V mimořádných formách studia na Centru dalšího vzdělávání studuje 730 posluchačů.

Na fakultě působí na katedrách a v Centru dalšího vzdělávání 129 učitelů, z toho více jak 30 % profesorů a docentů. Někteří učitelé pracují na částečný úvazek. Na fakultě ovšem vyučují také externí učitelé, kterých je více než 100. Učitele doplňuje přiměřený počet administrativních pracovníků.

Všechny katedry fakulty věnují svým posluchačům náležitou pozornost a péči. Rozvíjejí se stávající formy studia, připravují se nové studijní

obory, značná péče se věnuje pedagogickým praktikám na tzv. fakultních školách, mezi nimiž jsou kvalitní základní a střední školy.

Fakultní vědecká rada má v současné době 24 členů, z toho 2 ze zahraničních univerzit (z Opolské univerzity a Univerzity Konstantina Filozofa v Nitře).

Pracovníci fakulty považují za samozřejmou co největší spolupráci s ostatními fakultami Ostravské univerzity. Dlouhodobě se rozvíjejí pedagogické, vědecko-výzkumné i umělecké kontakty s ostatními pedagogickými fakultami v České republice.

Nesmírně důležitou součástí práce učitelů i posluchačů je odborná, vědecká a umělecká činnost. V roce 1999 řešili učitelé a posluchači celkem 30 projektů (mj. projekty VZO, Grantové agentury MŠMT, FRVŠ, projekt AKTION, projekty SOCRATES atd.).

Vedle recenzí, popularizačních článků a výzkumných zpráv prezentovali učitelé Pedagogické fakulty Ostravské univerzity výsledky své vědecko-výzkumné práce v 6 monografiích, ve statích v domácích i zahraničních odborných periodikách a sbornících (celkem 137 příspěvků). Vystoupili na domácích (117x) i zahraničních konferencích (72x). Na fakultě se uskutečnilo celkem 19 konferencí a seminářů, většina z nich se zahraniční účastí.

Učitelé a posluchači umělecko-pedagogických kateder prezentovali svá díla na 115 domácích výstavách a na 15 výstavách zahraničních, koncertovali doma i v zahraničí (77 domácích a 68 zahraničních koncertů) a zúčastnili se dalších uměleckých aktivit. Velmi agilní byli také posluchači zmiňovaných kateder (na studentských výstavách, koncertech a soutěžích).

Učitelé katedry tělesné výchovy připravili řadu didaktických akcí pro učitele svého oboru, učitelé katedry technické a pracovní výchovy zase spolupracovali s učitelskou veřejností v oblasti ekologické výchovy.

Učitelé a posluchači Pedagogické fakulty spolupracovali v roce 1999 s řadou zahraničních univerzit a vysokých škol. Svědčí o tom – kromě již uvedených zahraničních konferencí, výstav

a koncertů – také studijní a přednáškové pobyty učitelů (celkem 31) a výjezdy posluchačů. Na fakultě jsme uvítali 55 zahraničních vysokoškolských pedagogů, kteří přednášeli posluchačům

magisterského a doktorského studia. Pedagogická fakulta Ostravské univerzity nadále rozšiřuje své služby, což ji řadí k významným vzdělávacím institucím našeho regionu.

STUDIJNÍ OBORY

Bakalářské studium

- speciální pedagogika pro učitelky mateřských škol a výchovné pracovníky
- sociální pedagogika – prevence a resocializace
- učitelství odborných předmětů pro učňovské a rodinné školy

Magisterské studium

- učitelství pro 1. stupeň základních škol
- učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro 2. stupeň základních škol a učňovské školství (čeština, matematika, hudební výchova, sbormistrovství, výtvarná výchova, občanská výchova, tělesná výchova, technická výchova, křesťanská výchova, angličtina, němčina, dějepis, fyzika, biologie, zeměpis)
- umělecko-pedagogické studium s hudebním zaměřením (hra na housle, hra na klavír, hra na violu, hra na violoncello, hra na klarinet, hra na kontrabas, hra na harfu, sólový zpěv)
- umělecko-pedagogické studium výtvarných oborů (volná grafika a grafický design, intermediaální formy, animovaný film)

- učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro střední školy (hudební výchova, výtvarná výchova)
- vychovatelství
- nástavbové studium učitelství odborných předmětů

Doktorské studium

- hudební teorie a pedagogika

Celoživotní vzdělávání

Specializační studium:

- speciální pedagogika rozšiřující pro absolventy VŠ učitelského zaměření (volitelná specializace: psychologie, logopedie, specifické poruchy učení)
- školský management pro absolventy VŠ
- výchovné poradenství pro ZŠ a SŠ pro absolventy VŠ
- kultura řeči a umění komunikace
- základy speciální pedagogiky pro učitele, vychovatele a mistry odborné výchovy (pro absolventy středních a vysokých škol).

PŘEHLED KATEDER A PRACOVÍŠŤ FAKULTY

Katedra pedagogiky
Katedra pedagogiky primárního
a alternativního vzdělávání
Centrum dalšího vzdělávání
Kabinet pedagogické praxe
Katedra českého jazyka a literatury
s didaktikou
Katedra matematiky s didaktikou
Katedra občanské výchovy

Katedra křesťanské výchovy
Katedra hudební výchovy
Katedra umělecko-pedagogická
– hudební obor
Katedra výtvarné výchovy
Katedra výtvarné tvorby
Katedra technické a pracovní
výchovy
Katedra tělesné výchovy

Resumé

PEDAGOGICAL FACULTY

Dean:

Prof. RNDr. Karel Kapon, CSc.
(to 8. 9. 1999)
Doc. PhDr. Zbyněk Janáček
(since 11. 11. 1999)

Sub-Deans:

Doc. PhDr. Jan Mazurek, CSc.
PaedDr. Petr Franiok, Dr.
Doc. Mgr. René Adámek

Chairman of the Academic Senate:

Doc. Valter Vítek

Secretary:

Ing. Jana Poloková

Institutes and Departments:

Department of Pedagogy
Department of Primary and Alternative Pedagogy
Centre of Further Education
Department of Czech Language and Literature
with Didactics
Department of Mathematics with Didactics
Department of Music
Department of Art and Pedagogy
Department of Arts
Department of Artistic Creation/Crafts
Department of Physical Training
Department of Civic Education
Department of Religious Education
Cabinet of Pedagogical Practice

In the early 90s, the Pedagogical Faculty assisted in the formation of other faculties at the University of Ostrava, especially the Faculty of Arts and the Faculty of Science. Since then the Pedagogical Faculty has been developing as a stable academic workplace orientated towards the preparation of future teachers for both first and second grades of elementary schools, as well as for secondary schools. It provides art-pedagogical study in the branches of music and arts, the theory of education etc. There is also accredited doctorate study in the branches of musical theory

and pedagogy. Our faculty also offer lifetime educational courses (in the branches of special pedagogy, management in schools, educational guidance, the culture of speech and art of communication and supplementary pedagogical study). The interest in studying at our Faculty is traditionally very high. The number of applicants considerably exceeds the school capacities every year. The total number of regular students up to the date of November 15th 1999 was 2,350, with another 730 students who studied in the distant study programmes.

All the departments within the Faculty attempt to nurture their students. Existing branches of studies are being developed, while new ones are being prepared. A great deal of attention is paid to pedagogical practice at the so-called teaching schools represented by several high standard elementary and secondary schools.

At present, the Faculty Academic Council consists of 24 members with 2 of them representing universities from abroad (the University of Opole and the University of Konstantin the Philosopher in Nitra).

The Pedagogical Faculty co-operates very closely with the other faculties of the University of Ostrava. In addition, long-term mutual relations with other Pedagogical Faculty in the Czech Republic are being developed.

Scientific, academic and art activities form an integral part of both teachers' and students' work. In 1999, 30 projects were being implemented at our Faculty (such as projects of the MŠMT, FRVŠ, AKTION or SOCRATES grant agencies).

The results of our teachers' research and development work were presented in 6 monographs, 137 magazine articles and textbooks, and also at scientific conferences, 117 of them being held in our country and 29 held abroad.

Both the teachers and students of the arts-pedagogy-orientated departments presented their works of art in 115 domestic exhibitions and 15 foreign art exhibitions. They gave a number of concerts both in our country and abroad (77 and 68 respectively). 31 teachers in total went abroad to study and give lectures at foreign universities, and in turn, 55 guest university teachers came to stay at our Faculty.

Thanks to the Departments of Physical Training and Technical Education (Woodwork and Metalwork) we also co-operated with the teaching public to a great extent.

The Pedagogical Faculty of the University of Ostrava keeps extending the range of its services, which places it among the most important educational institutions of our region.

PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA

Doc. RNDr. Ing. Ivan Křivý, CSc.
děkan

Doc. RNDr. Dalibor Dvořák, CSc.
PaedDr. Dana Kričfaluši, CSc.
proděkan

Doc. Ing. Vilém Novák, DrSc.
předseda Akademického senátu PřF

Ing. Marcela Pohlová
(do 30. 4. 1999)
Ing. Iveta Nevludová
(od 1. 5. 1999)
tajemnice

30. dubna 22, 701 03 Ostrava 1, tel.: 069/6160 211, fax: 069/612 04 78

Rok 1999 je možno charakterizovat jako období, v němž byla důsledně prosazována základní opatření, která vyplynula z podrobné analýzy stavu fakulty v předcházejícím roce a směřovala k zajištění dalšího rozvoje v souladu s přijatou koncepcí rozvoje Ostravské univerzity.

V roce 1999 se vedení Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity zaměřilo především na kvalifikační růst akademických pracovníků fakulty a na rozvoj jejich vědeckovýzkumných aktivit. Naléhavost tohoto požadavku vyplývá z nutnosti dobře se připravit na reakreditaci všech studijních programů, jež se v souladu s novým vysok školským zákonem uskuteční v roce 2002. V průběhu hodnoceného období byla zahájena dvě jmenovací řízení profesorem, z nichž jedno bylo úspěšně ukončeno. Nově byly podány dvě žádosti o zahájení habilitačního řízení, tři další byla úspěšně ukončena. Doktorské studium ukončil obhajobou doktorské disertace jeden pracovník a další tři je zahájili.

Rok 1999 se stal historickým mezníkem v rozvoji Přírodovědecké fakulty, fakulta získala právo konat habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem v oboru „Aplikovaná matematika“, a to až do 13. prosince 2007.

Mimořádná pozornost byla také v roce 1999 věnována opatřením souvisejícím s implementací nového zákona o vysokých školách. V průběhu roku byly navrženy a schváleny akademickým senátem statut fakulty a všechny její interní předpisy.

K datu 31. 12. 1999 působilo na Přírodovědecké fakultě celkem 86 pedagogů, dva vědečtí pracovníci a 22 administrativních pracovníků. Při zajišťování požadované kvality výuky vypomáhají též externí učitelé (učitelé z jiných vysokých škol a významní odborníci z praxe).

Zájem o studium na Přírodovědecké fakultě Ostravské univerzity dlouhodobě převyšuje její kapacitní možnosti – do přijímacího řízení se v roce 1999 přihlásilo 2386 uchazečů, do prvních ročníků nastoupilo 449 studentů.

V akademickém roce 1998/99 se na Přírodovědecké fakultě Ostravské univerzity uskutečňovalo studium v pěti bakalářských studijních progra-

mech, v pěti magisterských neučitelských studijních programech, ve dvou magisterských učitelských studijních programech a v jednom doktorském studijním programu.

Do akademického roku 1999/2000 vstoupila Přírodovědecká fakulta OU celkem s 1166 studenty, 1125 studenty v prezenční formě studia a 41 studentem v distanční formě studia. Z celkového počtu připadá 13 % na studenty učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro ZŠ a UŠ, 22 % na studenty učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro SŠ, 21 % na studenty bakalářského odborného studia, 42 % na studenty magisterského odborného studia (studijní programy „Aplikovaná matematika“, „Geografie“, „Informatika“ a „Ekologie a ochrana prostředí“) a 2 % na studenty doktorského studijního programu „Aplikovaná matematika“. Významného úspěchu dosáhla Přírodovědecká fakulta rozšířením akreditace doktorského studijního programu „Aplikovaná matematika“ o obor „Aplikovaná algebra“ a také rozšířením akreditace magisterského studijního programu „Geografie“ o obor „Politická a kulturní geografie“.

V oblasti studia přetrvává tendence rostoucího podílu studentů v neučitelských studijních programech. Pozorovaný trend je výsledkem trvalé snahy vedení Přírodovědecké fakulty o rozvoj magisterského a doktorského odborného studia a zároveň poklesu zájmu o studium učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro 2. stupeň ZŠ a učňovské školství.

Přírodovědecká fakulta se trvale angažuje v oblasti celoživotního vzdělávání občanů, a to zejména formou rozšiřujícího studia učitelství o další předmět. Všechny katedry Přírodovědecké fakulty získaly od MŠMT ČR osvědčení o způsobilosti realizovat v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků speciální vzdělávací programy. K datu 1. 12. 1999 bylo na Přírodovědecké fakultě OU zřízeno Centrum celoživotního vzdělávání občanů s cílem zastřešit činnost středisek dalšího vzdělávání učitelů na jednotlivých katedrách a ve spolupráci s externími organizacemi podstatně rozšířit nabídku aktivit v rámci celoživotního vzdělávání.

V oblasti vědeckovýzkumné činnosti považujeme za rozhodující zapojení pedagogů do grantových aktivit, ať už tuzemských (Grantová agentura ČR, Grantová agentura AV ČR, Fond rozvoje VŠ) nebo mezinárodních (TEMPUS, SOCRATES, AKTION, CEEPUS, Leonardo). Přijaté projekty přinesly fakultě v roce 1999 finanční prostředky ve výši celkem 6 017 tisíc Kč (1 380 tisíc investic, 4 637 tisíc neinvestičních prostředků). Pracovníci fakulty se úspěšně podíleli na řešení pěti výzkumných záměrů univerzity, které přinesly v roce 1999 fakultě finanční příspěvek ve výši celkem 1 466 tisíc Kč. Interní grantová agentura Přírodovědecké fakulty přispěla k rozvoji vědeckovýzkumné činnosti především mladých pracovníků celkovou částkou 85 tisíc Kč. Neuspokojivé je stále zapojení pracovníků do hospodářské činnosti, která by měla být zdrojem dodateč-

ných finančních prostředků pro další rozvoj fakulty.

Přírodovědecká fakulta se podílela na organizaci celé řady konferencí, seminářů, soutěží a dalších odborných akcí, často s mezinárodní účastí. K nejvýznamnějším akcím patřily Mezinárodní slovenský a český kalorimetrický seminář (Železná Ruda, květen 1999; 80 účastníků), Mezinárodní konference didaktiků chemie (Ostrava a Trojanovice, 21.–23. dubna 1999; 40 účastníků) a 9. ročník mezinárodní matematické soutěže o cenu prof. V. Jarníka (Ostrava, 24. 3. 1999; 80 účastníků). V roce 1999 pracovníci Přírodovědecké fakulty OU mimo jiné publikovali 11 monografií, 85 odborných článků v domácích i zahraničních časopisech, 5 učebnic, skript nebo učebních textů a přednesli 96 původních příspěvků na odborných akcích v tuzemsku i v zahraničí.

STUDIJNÍ PROGRAMY

Bakalářské studijní programy

- biofyzika
- chemie
- informatika a výpočetní technika – aplikovaná informatika
- regionální rozvoj a správa
- systematická biologie a ekologie

Magisterské studijní programy

- aplikovaná matematika
- aplikace matematiky v ekonomii
- geografie
- informatika a výpočetní technika – informační systémy
- ochrana a tvorba krajiny
- učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro 2. stupeň ZŠ a UŠ (učitelství výpočetní

techniky, matematiky, fyziky, chemie, biologie a zeměpisu)

- učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro SŠ (učitelství informatiky, matematiky, fyziky, chemie, biologie a zeměpisu)

Doktorské studijní programy

- aplikovaná matematika

Celoživotní vzdělávání občanů

- rozšiřující studium učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů o další předmět na 2. stupni ZŠ a UŠ
- rozšiřující studium učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů o další předmět na SŠ
- rozšiřující studium učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů z 2. stupně ZŠ na SŠ
- specializační kurzy

KATEDRY A PRACOVÍŠTĚ FAKULTY

Katedra matematiky
Katedra informatiky a počítačů
Katedra fyziky
Katedra chemie
Katedra biologie a ekologie
(*Botanická zahrada – Slívova 32,
710 00 Ostrava I0, tel. 623 50 78*)

Katedra fyzické geografie a geoekologie
*Adresa všech výše uvedených pracovišť:
ul. 30. dubna 2, 701 03 Ostrava I, tel.: 61 60 111
fax: 61 20 478*
Katedra sociální geografie a regionálního
rozvoje
Hladnovská 9, 710 00 Ostrava I0, tel. 624 10 89

Resumé

FACULTY OF SCIENCE

Dean:

Doc. RNDr. Ing. Ivan Křivý, CSc.

Sub-Deans:

Doc. ENDr. Dalibor Dvořák

PaedDr. Dana Kříčfaluši, CSc.

Chairman of the Academic Senate:

Doc. Ing. Vilém Novák, DrSc.

Secretary:

Ing. Marcela Pohlová
(to 30. 4. 1999)

Ing. Iveta Nevludová
(since 1. 5. 1999)

Institutes and Departments:

Department of Mathematics

Department of Physics

Department of Computer Science

Department of Chemistry

Department of Biology and Ecology

Department of Physical Geography
and Geoecology

Department of Social Geography and Regional
Development

Botanical Gardens

In the year 1999, the administration of the Faculty of Science put its main focus both on the qualification growth of its academic staff and the development of its research and development activities. Such necessity ensues from the need to prepare everything for the re-accreditation of all study programmes, which is to be accomplished – in accordance with the new University Law – in the year 2002.

Up until December 31st 1999, there were 86 pedagogues in total, 2 experts and 22 administrative officers working at the Faculty of Science. Of the above mentioned number of

pedagogues, there were 3 professors, 20 senior lecturers and 34 assistant lecturers with the CSc. or doctor's degree; the majority of the rest of the teachers are involved, or are preparing to start doctorate studies. The year 1999 became a turning point in the development of the Faculty of Science; the faculty was awarded the right to conduct second doctorate proceedings and the proceedings for the appointment of the professor's degree in the "Applied Mathematics" branch of study up until 13th December 2007.

Our faculty entered the academic year 1999/2000 with 1,166 registered students, 1,125 of

them being regular students and 41 involved in distant study programmes. Of the above mentioned total number of students, 13% study general educational subjects for elementary and art schools, 22% study general educational subjects for secondary schools, 21% are enrolled in bachelor degree specialist courses, 42% study master's degree specialist courses (including "Applied Mathematics", "Geography", "Information Technology" and "Ecology and Environment Protection" study programmes) and 2% are involved in the "Applied Mathematics" doctorate study programme. The extension of accreditation of the "Applied Mathematics" doctorate study programme for the branch of "Applied Algebra" as well as the extension of accreditation of the "Geography" master's degree study programme for the branch of "Political and Cultural Geography" belong among the important achievements of the faculty. At the beginning of the academic year 1999/2000, 29 students in total enrolled in the "Applied Mathematics" doctorate study. The Faculty of Science has been constantly involved in the sphere of the lifetime education of citizens, namely by means of extending personal pedagogical study with another subject (as many as 88 students took advantage of this opportunity in the academic year 1999/2000). On December 1st 1999, the Citizens Lifetime Education Centre was set up in the Faculty of Science. Its aim is firstly to control the activities of the teachers' further education centres operating in the individual departments, and secondly, upon co-operation with certain external organisations, to extend substantially the offer of the lifetime educational activities.

In the sphere of research and development, we consider the involvement of our pedagogues in

grant activities, whether domestic (ČR Grant Agency, AV ČR Grant Agency, Universities Development Fund) or international (TEMPUS, SOCRATES, AKTION, CEEPUS, Leonardo), to be of the greatest importance. By accepting these projects, the faculty received funds in a total amount of 6,017,000 CZK (1,380,000 in investment, and 4,637,000 in non-investment means) in 1999. This represents a growth of 2% in comparison with previous years. The academic staff successfully took part in the implementation of five research projects within the faculty, which brought about a contribution to its funds in the amount of 1.466,000 CZK. In order to support research and development activities of mainly young academic workers, the Internal grant agency of the Faculty of Science contributed in the total amount of 85 000 CZK.

The Faculty of Science participated in organising a range of conferences, seminars, competitions and other academic events, often with international participants. The International Czech and Slovak Calorimetric Seminar (held in May 1999 in Železná Ruda had 88 participants), The International Conference of Chemistry Pedagogues (21–3 April 1999 in Ostrava – Trojanovice had 40 participants), the 9th year of the international prize-winning mathematics competition for the Prof. V. Jarník's prize (24 March 1999 in Ostrava had 80 participants) and these belong among the most important events. In 1999 the academic workers of the faculty published 11 monographs, 85 specialist articles (both in domestic and foreign magazines), 5 textbooks or study materials, and they gave 96 original lectures at academic events held both in our country and abroad.

ZDRAVOTNĚ SOCIÁLNÍ FAKULTA

Doc. MUDr. Jaroslav Šimíček, CSc.
děkan (do 31. 10. 1999)

Doc. MUDr. Jaroslav Horáček, CSc.
děkan (od 1. 11. 1999)

Doc. MUDr. Zdeněk Jirák, CSc.
Doc. PdDr. Jitka Čížková, CSc.
PaedDr. Oldřich Chytil
proděkani

Mgr. Jarmila Kristiníková
předsedkyně Akademického senátu ZSF

RNDr. Karel Beneš
tajemník

Syllabova 19, 703 00 Ostrava 3, tel.: 069/678 16 31, fax: 069/678 16 30

Zdravotně sociální fakulta pokračovala ve výuce čtyř tříletých bakalářských programů a jednoho pětiletého magisterského programu. V souvislosti se stálým nárůstem počtu studujících (k 31. 12. 1999 bylo zapsáno na ZSF 491 posluchačů) došlo k rozšíření pracovišť fakulty v areálu Ostrava-Zábřeh, kde byl v lednu otevřen Ústav fyziologie a patofyziologie a začátkem akademického roku 1999/2000 byl po rekonstrukci zahájen provoz v Ústavu patologické anatomie. Před započítáním zimního semestru došlo k přestěhování děkanátu do areálu v Ostravě-Zábřehu, čímž se uvolnily prostory v budově na ul. F. Šrámka v Ostravě-Mariánských Horách. Tyto prostory byly využity katedrou sociální práce a katedrou ošetrovatelství jako pracovny a učebny. V areálu Zábřeh byly vytvořeny podmínky pro prostorové rozšíření katedry rehabilitace o specializované učebny a pracovny. Do provozu zde byla dána i počítačová učebna.

Po ukončení druhého volebního období doc. MUDr. Jaroslava Šimíčka, CSc., byl zvolen do funkce děkana doc. MUDr. Jaroslav Horáček, CSc. Posléze byli uvedeni do funkce noví proděkané.

V průběhu roku 1999 byla vytvořena Asociace tří zdravotně sociálních fakult (ZSF Jihočeské univerzity, ZSF Trnavské univerzity a ZSF Ostravské univerzity). Zdravotně sociální fakulta OU pokračovala v rozvoji zahraniční spolupráce s univerzitami ve Finsku, SRN, Rakousku, Španělsku, Velké Británii, Slovensku. Kladně jsou hodnoceny mobility studentů v zahraničí. Jako výsledek mezinárodní konference pořádané OU v roce 1998 byla v roce 1999 na ZSF zahájena činnost kanceláře konsorcia ECSPRESS.

Koncem roku 1999 byla uzavřena smlouva mezi rektoriátem OU a ředitelstvím Fakultní nemocnice s poliklinikou. V souvislosti s tím se zlepšila a prohloubila spolupráce s FNsP, což se projevilo snahou vedoucích pracovníků nemocnice zapojit se ve větším rozsahu do pedagogické a vědecké činnosti.

Z přihlášených 1236 uchazečů o studium bylo do 1. ročníku zapsáno 167 studentů. V ZS 1999/2000 studovalo na ZSF OU 491 studentů ve 4 bakalářských a 1 magisterském programu.

V oblasti vědeckovýzkumné byli pracovníci fakulty nositeli jednoho zahraničního badatelského grantu COST a jednoho institucionálního záměru OU. V roce 1999 bylo předneseno 32 přednášek na zahraničních konferencích a 62 přednášek na domácích odborných konferencích a sympóziích. Publikováno bylo 17 prací v domácích odborných časopisech a 3 zahraničních odborných periodikách.

Zdravotně sociální fakulta Ostravské univerzity má uzavřeny dohody o spolupráci v rámci projektu SOCRATES s následujícími školami v zahraničí:

Univerzita Kuopio – Finsko, Katolická univerzita Eichstatt – SRN, Fachhochschule Koblenz – SRN, Universita Mannheim – SRN, Akademie pro sociální práci Bregenz – Rakousko, Universita LLULL Barcelona – Španělsko, Canterbury Christ Church University College – Velká Británie, Prešovská univerzita – Slovensko.

Na základě uzavřených dohod přednášelo pět pedagogů katedry sociální práce na školách ve Finsku, Rakousku, SRN, jeden pedagog katedry ošetrovatelství přednášel ve Finsku. Z partnerských univerzit působilo na ZSF sedm akademických pracovníků z Finska, Německa a Rakouska. V souladu s uzavřenými dohodami studovali v roce 1999 ve Finsku tři studenti ZSF OU a tři studenti ve SRN.

Zdravotně sociální fakulta OU je sídlem kanceláře konsorcia ECSPRESS, tvořeného Evropskou asociací škol sociální práce, Evropskou asociací škol sociální pedagogiky a Evropským centrem komunitního vzdělávání. Cílem práce kanceláře je vytvářet databanku škol a institucí pro organizování společných projektů v oblasti vzdělávání, výzkumu a praxe v sociální práci a dalších pomáhajících profesích.

V roce 1999 organizovala kancelář ECSPRESS Mezinárodní konferenci v oblasti sociální práce na Slovensku. Kancelář ECSPRESS vydává řadu publikací v edici ECSPRESS.

Počet uchazečů o studium sedminásobně převyšuje kapacitní možnosti fakulty.

V roce 1999 byly na ZSF zahájeny přípravy k akreditaci dvou bakalářských a jednoho magisterského programu.

terského programu. Jsou to programy: Specializace ve zdravotnictví – č. 5345 R

- Moderní péče v porodnictví a gynekologii – porodní asistentka – asistent (Bc. program)
- Ochrana životního a pracovního prostředí. (Bc. program)

U tohoto studijního programu počítáme i s druhou etapou magisterskou, která by jednak navazovala na Bc. program Ochrana životního a pracovního prostředí a Bc. program Zdravotnické vyšetřovací metody.

STUDIJNÍ PROGRAMY

Bakalářské studium

- léčebná rehabilitace a fyzioterapie
- sociálně zdravotní a geriatrická péče
- zdravotnický management – ošetrovatelská péče – kombinované studium

- vyšetřovací metody ve zdravotnictví

Magisterské studium

- sociální práce se zdravotnickým profilem

PŘEHLED KATEDER A PRACOVIŠŤ FAKULTY

Ústav patologické anatomie
Ústav fyziologie a patofyziologie
Katedra klinických předmětů
Katedra ošetrovatelství

Katedra vyšetřovacích metod
Katedra rehabilitace
Katedra sociální práce
Ústav fyziologie a patofyziologie

Ústav fyziologie a patofyziologie

Zdravotně sociální fakulta má vlastní laboratoře na Ústavu fyziologie a patofyziologie a na Ústavu patologické anatomie. Katedra klinických předmětů a vyšetřovacích metod využívá laboratorní vybavení Fakultní nemocnice s poliklinikou (FNsP) v Ostravě. Praktická výuka v mikrobiologii a hygieně využívá laboratorní zázemí na Krajské hygienické stanici v Ostravě.

Laboratoř na Ústavu fyziologie a patofyziologie je zaměřena na funkční diagnostiku kardiopulmonálních funkcí, antropometrii, zátěžové testy a vyšetřování pracovní a tepelné zátěže. Pro tyto účely má špičkové vybavení, které slouží jak pro výukové účely, tak pro výzkumnou a expertizní práci. Ústav byl nově vybudován v rámci rekonstrukce budovy neurochirurgie bývalé krajské nemocnice a otevřen v lednu 1999. V součas-

né době je na pracovišti řešen jeden výzkumný úkol.

Ústav patologické anatomie

Ústav patologické anatomie je v samostatném objektu, ve kterém se nachází laboratoře, pracovní učitelů a praktikárny s pitevnou. Laboratorní činnost probíhá v laboratoři nekroptické, bioptické, cytologické a laboratoři speciálních metod. Pracoviště je zapojeno do grantové činnosti, byl ukončen grant IGA OU zaměřený na apoptotické změny karcinomů mléčné žlázy. Vedoucí ústavu se v roce 1999 podílel aktivně na publikační činnosti v rámci společnosti Českých patologů, je školitelem 2 doktorandů v PGS. Ústav zorganizoval bioptický seminář patologů s mezinárodní účastí v listopadu 1999. Ústav je zapojen do postgraduální školicí činnosti v rámci Evropského

projektu cytotechnologů pro Českou republiku. Vedoucí ústavu je členem redakční rady časopisu Kontakt – odborný časopis Jihočeské univerzity. Dále je členem vědecké rady Jihočeské a Trnavské univerzity.

V září 1999 se ústav bez přerušení provozu přestěhoval do nově rekonstruované budovy, která v plném rozsahu vyhovuje podmínkám pedagogického a zdravotnického provozu.

Katedra klinických předmětů

Přednášková, publikační a vědecká činnost byla na kolegiu ZSF OU hodnocena jako nejrozsáhlejší a nejbohatší.

V uplynulém roce se podařilo odstranit nedostatky ve výuce, na které bylo poukazováno v minulých letech, např. při výuce chirurgického oboru. Určité rezervy je však nutné vidět v koordinaci přednášené látky mezi teoretickými, preklinickými a klinickými obory v jejich vzájemné časové i obsahové návaznosti.

Nepodařilo se uspokojivě zlepšit v uplynulém období publikační a grantovou činnost. Je třeba dosáhnout zařazování mladších perspektivních kolegů do PGS a do výukového programu.

Katedra vyšetřovacích metod

Katedra vyšetřovacích metod zajišťuje výuku tříletého bakalářského studia.

Obor se specializuje ve 3 směrech:

- klinická biochemie
- klinická hematologie
- klinická patologie.

Katedra vyšetřovacích metod úzce spolupracuje s Ústavem patologické anatomie a s katedrou klinických předmětů.

Od října 1999 byla zajištěna kvalitní výuka v nově otevřené počítačové učebně v Ostravě-Zábřehu.

V roce 1999 se studenti oboru vyšetřovací metody úspěšně zapojili do přípravy 2. studentské vědecké konference.

Katedra ošetřovatelství

Katedra ošetřovatelství zajišťuje v současné době studium dvou bakalářských oborů:

- sociálně zdravotní a geriatrické péče
- zdravotnický management – ošetřovatelská péče

V současné době se připravuje na akreditaci bakalářský studijní program Moderní péče v porodnictví a gynekologii – porodní asistentka – asistent.

Katedra sociální práce

Zvýšený počet studentů spolu s požadavkem kreditního systému na zavedení povinně volitelných a volitelných disciplín si vyžádal zavedení 10 nových kurzů na oboru sociální práce se zdravotnickým profilem.

Katedra sociální práce i v roce 1999 pokračovala v rozvoji zahraniční spolupráce se školami ve Finsku, SRN, Rakousku, Španělsku, Velké Británii, Slovensku.

Na katedře hostovalo 6 profesorů z partnerských škol, 7 učitelů katedry přednášelo v rámci programu Sokrates na zahraničních partnerských školách. 5 studentů katedry studovalo v zahraničí a jedna studentka z Finska studovala na katedře sociální práce.

Katedra rehabilitace

Katedra rehabilitace prošla v uplynulém roce významnou změnou. Došlo k jejímu přestěhování do rekonstruovaných prostor univerzity v Ostravě-Zábřehu. Tím došlo k rozšíření prostor pro výuku. Přibyly 2 posluchárny a 3 tělocvičny pro praktickou výuku s velmi dobrým vybavením.

Praktická výuka se provádí na jednotlivých klinikách Fakultní nemocnice v Ostravě-Porubě a na Klinice léčebné rehabilitace v ambulantní a lůžkové části. Katedru tvoří 3 interní pracovníci na plný úvazek se specializací v oboru rehabilitace a 3 lékaři na částečný interní úvazek. Výuka je dále zajišťována externími pedagogy.

Resumé

MEDICO-SOCIAL FACULTY

Dean:

Doc. MUDr. Jaroslav Šimíček, CSc.
(to 31. 10. 1999)

Doc. MUDr. Jaroslav Horáček, CSc.
(since 1. 11. 1999)

Sub-deans:

Doc. MUDr. Zdeněk Jirák, CSc.

Doc. PHDr. Jitka Čížková, CSc.

PaedDr. Oldřich Chytil

Chairman of the Academic Senate:

Mgr. Jarmila Kristinková

Secretary:

RNDr. Karel Beneš

Institutes and Departments:

Institute of Pathologic Anatomy

Institute of Physiology and Pathophysiology

Department of Medical Examination Methods

Department of Nursing

Department of Social Work

Department of Rehabilitation

Department of Clinical Subjects

In the year 1999, the Medico-Social Faculty completed its sixth year of existence. The very first graduates from the Medical management – Nursing combined branch of study leading to a bachelor's degree, took part in the graduation ceremony.

In 1999, we also managed to resolve the problem of a shortage of premises, which had emerged due to the growing number of students (up to the October 31st 1999 there were 491 students registered at the Medico-Social Faculty.) The Institute of Physiology and Pathophysiology was inaugurated as early as January in the presence of the Secretary of Education. The opening of the Institute of Pathologic Anatomy

followed in December. These two events contributed greatly to the relocation and subsequent concentration of the most important faculty premises to the area of Ostrava-Zábřeh:

Dean's office

Institute of Pathologic Anatomy

Institute of Physiology and Pathophysiology

Department of Rehabilitation

Computer Laboratory

The Departments of Social Work and Nursing remained located in the faculty building in Ostrava-Mariánské Hory. Within the Teaching Hospital in Poruba there remained only those departments

which were closely connected to the operation of the hospital, i.e. the Department of Clinical Subjects and the Department of Medical Examination Methods.

The appointment of the new dean, doc. MUDr. Jaroslav Horáček, CSc, was an important change in the life of the Faculty. Afterwards, new sub-deans were appointed as well and thus the whole academic administration of the faculty was replaced. The new academic officials, with the dean at the head, put a greater focus on activities that dealt within the sphere of science and research.

In 1999, the implementation of an institutional plan was commenced at the faculty which will continue to be carried out in the years to come, as well as the process of implementation of the COST international grant.

In order to support the creative activities of students, the Second Students' scientific conference was organised and held in 1999, this time with an international attendance, represented by the students of the Faculty of Nursing and

Social Work in Trnava and of the Medico-Social Faculty in České Budějovice.

The office of the ECSPRESS syndicate started its work in the Medico-Social Faculty of the University of Ostrava, the establishment of which resulted from the international conference held by the University of Ostrava in 1998. The second year of the conference was organised by the ECSPRESS office in the Slovak Republic in 1999. This office has also published a range of books in the ECSPRESS edition.

Within the scope of the SOCRATES project, co-operation between the Faculty and schools abroad was further developed. Upon concluded agreements, five teachers from the Department of Social Work gave lectures at schools in Finland, Austria and Germany. There was one female teacher from the Department of Nursing who gave lectures in Finland. Six female students altogether completed a sojourn in Finland and Germany. One Finnish female student completed a study sojourn at the Medico-Social Faculty of University of Ostrava.

MEZIUNIVERZITNÍ DOHODY

1. Univerzita Mateja Bela, Banská Bystrica,
SLOVENSKO
2. Uniwersytet Slaski, Katowice,
POLSKO
3. Uniwersytet Opolski, Opole,
POLSKO
4. Pädagogische Hochschule Erfurt, Erfurt,
NĚMECKO
5. Université Paul Valéry, Montpellier,
FRANCIE
6. Univerza v Mariboru, Maribor,
SLOVINSKO
7. University of Eger, Eger,
MAĎARSKO
8. University of Vilnius,
LITVA
9. Jönköping University, Jönköping,
ŠVÉDSKO
10. University of Kuopio, Kuopio,
FINSKO
11. University A. Mickiewiczze, Poznaň,
POLSKO
12. Universität Nishnij Nowgorod, Nižní Novgorod,
RUSKO
13. University of Lviv, Lvov,
UKRAJINA

Výroční zpráva Ostravské univerzity

© Ostravská univerzita 2000

Redakce

Ing. Marcela Pohlová

PaedDr. Milena Frydrychová

Překlad

Jazyková agentura Cloverleaf Ltd.

Korektura angl. textů

Steve Welsh

Obálka

doc. PhDr. Zbyněk Janáček a Lumír Kaděra

Grafická úprava a technické zpracování

Lumír Kaděra

Tisk

Repronis Ostrava

Náklad

150 ks

Neprodejné

ISBN: 80-7042-165-7